

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO DLA
„PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO
NA LATA 2025-2028
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”**

Autor prognozy:

Data sporządzenia:

Podpis autora:

Kamil Nabagło

8.10.2025 r.

Kamil Nabagło

Wykonawca:

Kamil Nabagło o środowisku
61-558 Poznań
ul. Wierzbicice 37a/6

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO DLA
„PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO
NA LATA 2025-2028
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”**

2025 rok

SPIS TREŚCI

1	WYKAZ SKRÓTÓW	4
2	WSTĘP	5
2.1	PODSTAWA PRAWNA	5
2.2	POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA	5
2.3	OPRACOWANIE TREŚCI PROGNOZY	5
3	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	8
4	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	13
5	INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ORAZ PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	27
6	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	32
7	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	33
7.1	PODSTAWOWE DANE O POWIECIE PABIANICKIM	33
7.2	JAKOŚĆ POWIETRZA W POWIECIE PABIANICKIM.....	35
7.3	POZIOM HAŁASU	41
7.4	POZIOM PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	46
7.5	JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH	47
7.6	JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH.....	53
7.7	OCENA RYZYKA POWODZIOWEGO	54
7.8	OCENA ZAGROŻENIA SUSZĄ	54
7.9	STAN INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNEJ	57
7.10	ZŁOŻA KOPALIN ORAZ WIELKOŚĆ WYDOBYCIA	63
7.11	JAKOŚĆ GLEB.....	67
7.12	GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI	70
7.13	WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST.....	72
7.14	SKŁADOWISKA ODPADÓW NA TERENIE POWIATU	73
7.15	FORMY OCHRONY PRZYRODY W POWIECIE PABIANICKIM	73
7.16	KORYTARZE EKOLOGICZNE	80
7.17	GOSPODARKA LEŚNA	80
7.18	OCENA RYZYKA WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII	83
7.19	ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE.....	84
7.20	POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	86
8	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	87
9	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R.	87
10	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	89
11	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO, A W	

	SZCZEGÓLNOŚCI NA: RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI, ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE, POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KRAJOBRAZ, KLIMAT, ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA MATERIALNE Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY	90
11.1	ODDZIAŁYWANIA GENEROWANE ZAPISAMI PROJEKTU DOKUMENTU NA ZASOBY, TWORY I SKŁADNIKI PRZYRODY, A TAKŻE CELE OCHRONY WYMNIONE W ART. 2 UST. 1 USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ CELE, PRZEDMIOTY I ZAKAZY OBOWIĄZUJĄCE W ODNIESIENIU DO FORM OCHRONY PRZYRODY I OTULIN, MOŻLIWOŚĆ NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA PRZEWIDYWANYCH PRZEZ PROJEKT DOKUMENTU ZAPISÓW NA CELE OCHRONY, PRZEDMIOTY OCHRONY, INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW I SPÓJNOŚĆ EUROPEJSKIEJ SIECI EKOLOGICZNEJ NATURA 2000 W KONTEKŚCIE ZAPISÓW ART. 33 USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	115
11.2	ODDZIAŁYWANIA GENEROWANEGO ZAPISAMI PROJEKTU DOKUMENTU NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH ORAZ ANALIZA MOŻLIWOŚCI NIEOSIĄGNIĘCIA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH ZAWARTYCH W PLANIE GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA DLA ZIDENTYFIKOWANYCH CZĘŚCI WÓD	119
11.3	ANALIZA ODPORNOŚCI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU NA ZMIANY KLIMATU ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM KLĘSK ŻYWIŁOWYCH, ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ZMIENIAJĄCE SIĘ WARUNKI KLIMATYCZNE I ŚRODOWISKOWE NA USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	122
11.4	IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I ZAMKNIĘTYCH SKŁADOWISK ODPADÓW LUB ICH CZĘŚCI ORAZ TERENÓW, NA KTÓRYCH GROMADZONE BYŁY ODPADY, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJE ZAGROŻENIE DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI, BEZPIECZEŃSTWA MIENIA LUB ŚRODOWISKA	123
11.5	IDENTYFIKACJA OBSZARÓW, NA KTÓRYCH PROWADZONA BYŁA DZIAŁALNOŚĆ MOGĄCA Z DUŻYM PRAWDOPODOBIENSTWEM POWODOWAĆ HISTORYCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIERZCHNI ZIEMI	123
11.6	ANALIZA I OCENA W JAKI SPOSÓB ZAPISY ROZPORZĄDZENIA (UE) 2024/1991 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Z DNIA 24 CZERWCA 2024 R. W SPRAWIE ODBUDOWY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I ZMIANY ROZPORZĄDZENIA (UE) 2022/869 (DZ. U. UE. L. Z 2024 R. POZ.1991) NAKŁADAJĄCEGO CELE I OBOWIĄZKI ODBUDOWY M.IN. EKOSYSTEMÓW LĄDOWYCH, PRZYBRZEŻNYCH I SŁODKOWODNYCH, ODBUDOWY NATURALNEJ ŁĄCZNOŚCI RZEK ORAZ NATURALNYCH FUNKCJI POWIĄZANYCH RÓWNIN ZALEWOWYCH, ODBUDOWY POPULACJI OWADÓW ZAPYLAJĄCYCH, ODBUDOWY EKOSYSTEMÓW ROLNICZYCH ORAZ ODBUDOWY EKOSYSTEMÓW LEŚNYCH, ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE DOKUMENTU ORAZ JAK ZAPISY PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU PRZYCZYNIŁY SIĘ DO OGRANICZENIA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	124
12	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	125
13	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	129
14	SPIS TABEL	131
15	SPIS WYKRESÓW	132
16	SPIS RYSUNKÓW	132

1 WYKAZ SKRÓTÓW

5G	technologia mobilna piątej generacji – standard sieci komórkowej	PM2,5	cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 2,5 µm
BDL	Bank Danych Lokalnych	POŚ	Program Ochrony Środowiska
BTS	ang. base transceiver station – stacje bazowe telefonii komórkowej	PSG	Polska Spółka Gazownictwa
CRFOP	Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody	PSSE	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
dB	decybel (jednostka miary dźwięku)	PSZOK	Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych
DVB-T	ang. Digital Video Broadcasting – Terrestrial – standard telewizji cyfrowej DVB nadawanej naziemnie	PWIS	Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GIOŚ	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	RLM	Równoważna Liczba Mieszkańców (parametr projektowy oczyszczalni ścieków)
GPR	Generalny Pomiar Ruchu	RPO	Regionalny Program Operacyjny
GUS	Główny Urząd Statystyczny	RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
GZWP	Główny Zbiornik Wód Podziemnych	SN	średnie napięcie
IMGW	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej	SUW	Stacja Uzdatniania Wody
ISOK	Informatyczny System Osłony Kraju	SWOT	technika analityczna SWOT polega na posegregowaniu posiadanych informacji o danej sprawie na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych): S (Strengths) – mocne strony, W (Weaknesses) – słabe strony, O (Opportunities) – szanse, T (Threats) zagrożenia
JCW	jednolita część wód	t.j.	tekst jednolity
JCWP	jednolita część wód powierzchniowych	UE	Unia Europejska
JCWPD	jednolita część wód podziemnych	ustawy ooś	ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
JST	Jednostki Samorządu Terytorialnego		
KPPSP	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej		
MPZP	miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego		
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej		
nn	niskie napięcie		
OSChR	Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza		
OZE	odnawialne źródła energii		
PEC	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej	WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
PEM	pola elektromagnetyczne		
PGW	Państwowe Gospodarstwo Wodne	WIOŚ	Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy	WN	wysokie napięcie
PM10	cząstki pyłu zawieszonego o średnicy do 10 µm	ZDR	Zakład Dużego Ryzyka
		ZZR	Zakład Zwiększonego Ryzyka

2 WSTĘP

2.1 PODSTAWA PRAWNA

Prognoza oddziaływania na środowisko dla „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032”, zwanego dalej POŚ, została wykonana w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, którą reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.), zwana dalej ustawą ooś. Podstawę prawną procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi art. 46 i 47 ustawy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem z dnia 13 maja 2025 roku (znak: WOOŚ.411.182.2025.MGw) uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu dokumentu. Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi pismem z dnia 5 maja 2025 roku (znak: OZNS.9022.262.2025.KH) również uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032”.

Celem procedury jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu pn. „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” zgodnie z pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 13 maja 2025 roku (znak: WOOŚ.411.182.2025.MGw) oraz pismem Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi z dnia 5 maja 2025 roku (znak: OZNS.9022.262.2025.KH).

2.2 POTRZEBA I CEL OPRACOWANIA

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko to formalny proces oceny oddziaływania na środowisko projektu POŚ oraz jego zmian. W ramach tej procedury określone jest jak realizacja zapisów analizowanego dokumentu wpłynie na środowisko.

2.3 OPRACOWANIE TREŚCI PROGNOZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.) prognoza oddziaływania na środowisko:

1. zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
 - f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
 - g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów
2. określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,

- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy
3. przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2 ww. Ustawy powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi wniósł w piśmie z dnia 13 maja 2025 roku (znak: WOOS.411.182.2025.MGw), aby prognoza oddziaływania na środowisko zawierała dodatkowo:

- 1) identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań generowanych zapisami projektu dokumentu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także na cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.) oraz cele, przedmioty i zakazy obowiązujące w odniesieniu do form ochrony przyrody i otulin,
- 2) szczegółową analizę możliwości negatywnego oddziaływania przewidywanych przez projekt dokumentu zapisów na cele ochrony, przedmioty ochrony, integralność obszarów i spójność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w kontekście zapisów art. 33 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) zakres informacji zawartych w prognozie powinien uwzględniać szczegółową analizę i ocenę w jaki sposób zapisy Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869 (Dz. U. UE. L. z 2024 r. poz.1991) nakładającego cele i obowiązki odbudowy m.in. ekosystemów lądowych, przybrzeżnych i słodkowodnych, odbudowy naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji powiązanych równin zalewowych, odbudowy populacji owadów zapylających, odbudowy ekosystemów rolniczych oraz odbudowy ekosystemów leśnych, zostały uwzględnione w projekcie dokumentu oraz jak zapisy projektowanego dokumentu przyczyniły się do ograniczenia oddziaływania na środowisko. Wyjaśnić, czy zawarte w projekcie dokumentu działania są wystarczające do spełnienia założeń wynikających z ww. rozporządzenia,

- 4) identyfikację, analizę i ocenę oddziaływania generowanego zapisami projektu dokumentu na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych oraz obejmować analizę możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza dla zidentyfikowanych części wód,
- 5) analizę odporności ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych, jak i analizę oddziaływania zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu. Powyższa analiza winna również uwzględniać wpływ projektu dokumentu na różnorodność biologiczną i inne elementy środowiska,
- 6) identyfikację obszarów wpisanych do wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie objętym projektem dokumentu. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska powinna być przeprowadzona na podstawie dostępnych i aktualnych źródeł informacji istotnych dla oceny zagrożenia zanieczyszczeniem gleby lub ziemi na danym terenie oraz dostępnych i aktualnych badań zanieczyszczenia gleby i ziemi substancjami powodującymi ryzyko,
- 7) identyfikację istniejących i zamkniętych składowisk odpadów lub ich części oraz terenów, na których gromadzone były odpady, na których występuje zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska oraz wskazać planowane działania mające na celu ograniczenie możliwości rozprzestrzeniania zanieczyszczeń z terenów innych niż składowiska odpadów, na których gromadzone były odpady.

Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Łodzi w piśmie z dnia 5 maja 2025 roku (znak: OZNS.9022.262.2025.KH) uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r.” ze szczególnym uwzględnieniem:

- informacji o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami – spójność z dokumentami wyższego rzędu,
- rzetelnie sporządzonego streszczenia w języku niespecjalistycznym, pozwalającego wszystkim zainteresowanym, także tym nieposiadającym specjalistycznej wiedzy z zakresu ochrony środowiska zapoznać się z wynikami i wnioskami z oceny, a także uczestniczyć w dyskusji nad ustaleniami projektu i jego wpływem na zmiany stanu środowiska,
- przewidywanych znaczących oddziaływań na ludzi, powietrze, wodę i powierzchnię ziemi, w fazie realizacji, jak i eksploatacji planowanych przedsięwzięć, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na środowisko – uwzględnienie zależności między poszczególnymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy, zwłaszcza oddziaływania na stan zdrowia ludzi zamieszkujących w sąsiedztwie planowanych do realizacji przedsięwzięć, przede wszystkim w aspekcie narażenia na m.in. zanieczyszczenia powietrza oraz hałas,
- rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko (zdrowie ludzi), mogących być rezultatem realizacji dokumentu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r.” i ujętych w nim zadań,
- istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów chronionych – należy uwzględnić działania, które mogłyby utrudnić lub uniemożliwić realizację zapisów przedmiotowego dokumentu.

3 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko dla „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” została wykonana w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, którą reguluje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.). Podstawę prawną procesu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowi art. 46 i 47 ww. Ustawy.

Celem procedury jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu zgodnie z pismem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 13 maja 2025 roku (znak: WOOŚ.411.182.2025.MGw) oraz pismem Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi z dnia 5 maja 2025 roku (znak: OZNS.9022.262.2025.KH). W ramach tej procedury określone jest jak realizacja zapisów analizowanego dokumentu wpłynie na środowisko. Przy sporządzaniu prognozy posłużono się metodą analityczno-syntetyczną.

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” został sporządzony w oparciu o realizację przepisów krajowego ustawodawstwa, które stanowią, iż wyżej wymieniony dokument powinien być sporządzony nie rzadziej niż co 4 lata. Program składa się z następujących rozdziałów:

- 1) WSTĘP,
- 2) STRESZCZENIE,
- 3) OCENA STANU ŚRODOWISKA,
- 4) EDUKACJA EKOLOGICZNA,
- 5) PODSUMOWANIE ZREALIZOWANYCH W OSTATNICH LATACH ZADAŃ
SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ IDENTYFIKACJA OBSZARÓW
PROBLEMOWYCH,
- 6) CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE,
- 7) SYSTEM REALIZACJI POŚ,
- 8) OPIS POWIĄZAŃ POŚ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI,
- 9) PRZEGLĄD ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA,
- 10) SPIS TABEL,
- 11) SPIS WYKRESÓW,
- 12) SPIS RYSUNKÓW.

Powiat pabianicki leży w centralnej części województwa łódzkiego. Od wschodu sąsiaduje z Łodzią (miastem na prawach powiatu) oraz powiatem łódzkim wschodnim, od północy z powiatami: zgierskim oraz poddębickim, od zachodu z powiatem łaskim, a od południa z powiatami: bełchatowskim oraz piotrkowskim. Jednostka zajmuje powierzchnię 492 km² (co stanowi 2,7% powierzchni województwa łódzkiego). Siedziba władz Powiatu – miasto Pabianice – jest częścią aglomeracji łódzkiej, a cały obszar powiatu częścią Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego – obszaru o największej w regionie łódzkim koncentracji procesów gospodarczych, społecznych i przestrzennych, mających wpływ na rozwój funkcji metropolitalnych Łodzi i jej związki funkcjonalne z pozostałymi miastami. W skład powiatu wchodzi: gminy miejskie: Pabianice oraz Konstantynów Łódzki, gminy miejsko-wiejskie: Lutomiersk, gminy wiejskie: Dłutów, Dobroń, Ksawerów oraz Pabianice. Przez teren przebiegają ważne szlaki komunikacyjne. Na osi północ-południe, na obszarze gmin Dobroń, Pabianice (gm. wiejska) oraz Konstantynów Łódzki biegnie droga ekspresowa S14, będąca jednocześnie obwodnicą Łodzi i Pabianic, a na osi południowy-zachód – północny-wschód, przez gminę Dobroń, Dłutów, oraz Pabianice (gm. wiejska) przebiega droga ekspresowa S8. Częściowo wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 482 biegnie natomiast linia kolejowa nr 14. Zgodnie z danymi GUS liczba ludności powiatu według stanu na koniec 2024 roku wynosiła 118 704 osób. Ludność powiatu stanowi ok. 5,06% ludności województwa łódzkiego. Najliczniej zamieszkała jest gmina miejska Pabianice (ok. 60 tys. mieszkańców; pod względem liczby ludności jest to trzecie – po Łodzi i Piotrkowie Trybunalskim – miasto w województwie łódzkim), a następne w kolejności są: gmina miejska Konstantynów Łódzki (ok. 20 tys. mieszkańców), gmina miejsko-wiejska Lutomiersk (ok. 9,6 tys. mieszkańców), gmina wiejska Pabianice (ok. 9,1 tys. mieszkańców), gmina wiejska Dobroń (ok. 8,1 tys. mieszkańców), gmina wiejska Ksawerów (ok. 7,6 tys. mieszkańców) i gmina wiejska Dłutów (ok. 5 tys. mieszkańców). Porównując

zmianę liczby mieszkańców powiatu w latach 2021-2024, należy zauważyć tendencję zmniejszającą się liczby mieszkańców. Na podstawie dokonanej diagnozy stanu środowiska omawianego obszaru oraz przeprowadzonej analizy SWOT dla poszczególnych obszarów interwencji zidentyfikowano następujące najważniejsze problemy środowiskowe na terenie powiatu pabianickiego, które priorytetowo wymagają podjęcia działań naprawczych/zapobiegawczych w ramach realizacji polityki ochrony środowiska do 2032 roku:

- wzrost natężenia zjawisk ekstremalnych (fale ciepła, fale chłodu, opady nawalne, wichury, susze),
- przekroczenia standardów jakości powietrza w zakresie benzo(a)pirenu, ozonu (poziom celu długoterminowego) – ochrona zdrowia – ocena za lata 2023-2024,
- przekroczenia standardów jakości powietrza w zakresie ozonu (poziom celu długoterminowego) – ochrona roślin – ocena za lata 2023-2024,
- wciąż dominujący udział rozproszonych źródeł komunalno-bytowych,
- wzrastająca liczba pojazdów samochodowych i ciągników,
- utrzymująca się na podobnym poziomie emisja zanieczyszczeń gazowych,
- przebieg dróg o dużym natężeniu ruchu pojazdów (powyżej 3 mln/rok), których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach,
- skargi mieszkańców na hałas komunikacyjny,
- przekroczenia standardów akustycznych na niektórych odcinkach dróg przebiegających przez obszar powiatu (np. ul. Jutrzkowicka w Pabianicach, ul. Myśliwska w Pabianicach, ul. Łódzka w Konstantynowie Łódzkim),
- obecność nadajników telefonii komórkowej wytwarzających pole elektromagnetyczne,
- obecność linii najwyższych napięć i wysokiego napięcia,
- dla wszystkich JCWP ryzyko niespełnienia celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej,
- zły stan ogólny wszystkich JCWP na obszarze powiatu,
- słaby stan ogólny JCWPd nr 83 oraz zagrożenie nieosiągnięcia celu środowiskowego RDW dla tej JCW,
- silne zagrożenie suszą (ocena ogólna) oraz ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą,
- zagrożenie w przypadku katastrofalnej powodzi (raz na 500 lat),
- sporadyczne przekroczenia standardów jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- wzrost zużycia wody w gospodarstwach domowych w gminach powiatu,
- wciąż duża liczba zbiorników bezodpływowych,
- część aglomeracji nie spełnia wymagań dyrektywy ściekowej,
- brak kanalizacji w gminie Lutomiersk,
- niebilansowanie się systemu kanalizacyjnego w gminie Pabianice (gm. wiejska),
- występowanie na obszarze powiatu terenów górniczych, czyli przestrzeni objętych przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego,
- niekoncesjonowana eksploatacja kopalni,
- niska jakość gleb,
- obecność zinwentaryzowanych miejsc szkód i bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku,
- wciąż duża ilość wyrobów zawierających azbest pozostałych do usunięcia,
- duży udział zmieszanych odpadów komunalnych odbieranych z obszaru powiatu – niski poziom selektywnego zbierania odpadów,
- problem z osiągnięciem wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w gminach powiatu pabianickiego,
- większa w porównaniu do średniej dla województwa masa wytwarzanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca,
- wciąż powstające miejsca nielegalnego pozbywania się odpadów oraz spalanie odpadów wynikające z braku świadomości, nieegzekwowania obowiązku opłaty za śmieci przez gminy, ubożenia społeczeństwa,

- uboga struktura drzewostanu (wyraźnie dominująca sosna),

W ramach opracowania Programu ochrony środowiska konieczne było także wyznaczenie szczegółowych zadań w poszczególnych obszarach interwencji, po wykonaniu których ma nastąpić poprawa stanu i jakości danego elementu środowiska, bądź będzie utrzymywany dobry stan o ile aktualnie taki został zdiagnozowany. Zaplanowano konkretne zadania ekologiczne, czyli przedsięwzięcia bądź czynności organizacyjno-administracyjne prowadzące do realizacji wyznaczonych celów ekologicznych i kierunków interwencji.

Poprzez realizację tych działań ekologicznych można będzie osiągnąć wymierną poprawę środowiska przyrodniczego w wyznaczonych obszarach interwencji, mierzoną za pomocą wskaźników środowiskowych (mierników realizacji). Wyznaczono następujące cele ekologiczne na lata 2025-2032:

1. osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców,
2. ochrona mieszkańców przed hałasem,
3. utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych,
4. racjonalne korzystanie z zasobów wodnych,
5. uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej,
6. racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,
7. ochrona powierzchni ziemi i gleb,
8. zbilansowany system gospodarowania odpadami,
9. zwiększenie bioróżnorodności,
10. utrzymanie stanu braku zagrożenia dla środowiska i mieszkańców ze strony poważnych awarii.

W dokumencie zaproponowano harmonogram okresowej sprawozdawczości w postaci Raportu z Programu ochrony środowiska, opis powiązań dokumentu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi, a także zamieszczono przegląd źródeł finansowania. Zarząd Powiatu Pabianickiego zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, będzie sporządzał co 2 lata raporty z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032”, które przedstawiane będą Radzie Powiatu Pabianickiego, a następnie przekazywane Zarządowi Województwa Łódzkiego.

W prognozie przeanalizowano oddziaływanie zaproponowanych przedsięwzięć do realizacji w ramach POŚ na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie człowieka, z uwzględnieniem zależności między tymi komponentami.

Ustalenia projektu Programu nie spowodują zaistnienia oddziaływania transgranicznego ani oddziaływań skumulowanych. Projekt POŚ dotyczy JST nie sąsiadującej bezpośrednio z innym krajem. Oddziaływania poza granicami kraju nie przewiduje się.

Założenia programowe POŚ mają na celu realizację zadań, po wykonaniu których ma nastąpić poprawa stanu i jakości danego elementu środowiska, bądź będzie utrzymywany dobry stan o ile aktualnie taki został zdiagnozowany, co oznacza, że potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu należy rozpatrywać w kategoriach ubożenia i pogorszenia wybranych komponentów środowiska przyrodniczego powiatu pabianickiego np. zwiększenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych i rozproszonych źródeł komunalno-bytowych, pogorszenie stanu technicznego dróg, pogłębienie problemu suszy czy degradacja gleb i powierzchni ziemi (rozdział 7.20).

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w Programie często przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę, że część z planowanych zadań inwestycyjnych wymagać będzie przeprowadzenia osobnych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające było omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych.

Realizując lokalną politykę ochrony środowiska Powiatu Pabianickiego, Program ochrony środowiska, a w nim harmonogram realizacyjny, sporządzony został z uwzględnieniem celów zawartych w strategiach i programach (operacyjnych i rozwoju), wynikających z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Powiązania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” z założeniami obowiązujących dokumentów strategicznych szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego zawarte są ROZDZIALE 4 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH

PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI – w tabeli 1

Przewidywane znaczące oddziaływania przedstawiono w tabeli 20 w ROZDZIALE 11. Próbę identyfikacji i oceny przewidywanych znaczących oddziaływań poszczególnych zadań na środowisko dokonano w tabeli uwzględniając:

- pozytywne / negatywne lub brak oddziaływania,
- bezpośrednie / pośrednie,
- krótkoterminowe / średnioterminowe / długoterminowe,
- stałe / chwilowe,
- wtórne/ skumulowane.

Ocena została dokonana na podstawie symulacji i przewidywanych skutków realizacji konkretnych działań na poszczególne elementy:

1. Obszary Natura 2000,
2. Obszary Chronionego Krajobrazu,
3. Rezerваты przyrody,
4. Pomniki przyrody,
5. Użytki ekologiczne,
6. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
7. Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta,
8. Ludzie,
9. Woda,
10. Powietrze i klimat,
11. Powierzchnia ziemi,
12. Krajobraz,
13. Zasoby naturalne,
14. Zabytki i dobra materialne.

Podsumowując tabelę należy zaznaczyć, że działania inwestycyjne uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” będą oddziaływać w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe. Jednak część zadań na etapie ich budowy/realizacji może oddziaływać negatywnie na środowisko. Będą to jednak oddziaływania o charakterze chwilowym i krótkoterminowym oraz w pełni odwracalne.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera również dodatkowo:

- oddziaływania generowane zapisami projektu dokumentu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony wymienione w art. 2 ust. 1 wstawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody oraz cele, przedmioty i zakazy obowiązujące w odniesieniu do form ochrony przyrody i otulin, możliwość negatywnego oddziaływania przewidywanych przez projekt dokumentu zapisów na cele ochrony, przedmioty ochrony, integralność obszarów i spójność europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 w kontekście zapisów art. 33 ustawy o ochronie przyrody,
- oddziaływania generowanego zapisami projektu dokumentu na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych oraz analizę możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza dla zidentyfikowanych części wód,
- analizę odporności ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych, analizę oddziaływania na zmieniające się warunki klimatyczne i środowiskowe na ustalenia projektowanego dokumentu,
- identyfikację istniejących i zamkniętych składowisk odpadów lub ich części oraz terenów, na których gromadzone były odpady, na których występuje zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska
- identyfikację obszarów, na których prowadzona była działalność mogąca z dużym prawdopodobieństwem powodować historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi,
- analizę i ocenę w jaki sposób zapisy Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych

i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869 (Dz. U. UE. L. z 2024 r. poz. 1991) nakładającego cele i obowiązki odbudowy m.in. ekosystemów lądowych, przybrzeżnych i słodkowodnych, odbudowy naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji powiązanych równin zalewowych, odbudowy populacji owadów zapylających, odbudowy ekosystemów rolniczych oraz odbudowy ekosystemów leśnych, zostały uwzględnione w projekcie dokumentu oraz jak zapisy projektowanego dokumentu przyczyniły się do ograniczenia oddziaływania na środowisko.

Prognoza przedstawia również rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Podstawowym sposobem minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją POŚ jest przestrzeganie przy realizacji poszczególnych zadań obowiązujących przepisów prawa. Realizacja zaplanowanych zadań w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” ostatecznie wpłynie na poprawę jakości i stanu poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, jednak w fazie realizacji niektórych inwestycji może dojść do chwilowych i krótkotrwałych negatywnych oddziaływań środowiskowych.

Jako warianty alternatywne dla zaplanowanych przedsięwzięć można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni. Konsekwencje związane z brakiem realizacji Programu mogłyby być znacznie dotkliwsze dla środowiska i ludzi. Pewnym jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” wpłynie negatywnie na wszystkie komponenty środowiska, ponieważ jak wykazano w niniejszej prognozie, zadania zaplanowane do realizacji w ramach POŚ oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe (zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie powiatu). Dokument ten ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań, w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

4 INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest „**Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032**”. W związku z upływem okresu obowiązywania dotychczas obowiązującego Programu ochrony środowiska zaszła konieczność opracowania tego strategicznego dokumentu na nową perspektywę czasową, zgodnie z obecnie obowiązującymi dokumentacjami strategicznymi i operacyjnymi. „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” został sporządzony w oparciu o realizację przepisów krajowego ustawodawstwa, które stanowią, iż wyżej wymieniony dokument powinien być sporządzony nie rzadziej niż co 4 lata. Sporządzony Program składa się z następujących rozdziałów:

1. WSTĘP,
2. STRESZCZENIE,
3. OCENA STANU ŚRODOWISKA,
4. EDUKACJA EKOLOGICZNA,
5. PODSUMOWANIE ZREALIZOWANYCH W OSTATNICH LATACH ZADAŃ
SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ IDENTYFIKACJA OBSZARÓW
PROBLEMOWYCH,
6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE,
7. SYSTEM REALIZACJI POŚ,
8. OPIS POWIĄZAŃ POŚ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI
I PLANISTYCZNYMI,
9. PRZEGLĄD ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA,
10. SPIS TABEL,
11. SPIS WYKRESÓW,
12. SPIS RYSUNKÓW.

Cele i kierunki interwencji projektowanego dokumentu są pochodną zdiagnozowanych na obszarze powiatu zagrożeń i problemów w poszczególnych obszarach interwencji – analizy SWOT oraz kierunków działań zaproponowanych w każdym obszarze interwencji. W ramach opracowania POŚ konieczne było wyznaczenie szczegółowych zadań w poszczególnych obszarach interwencji, po wykonaniu których ma nastąpić poprawa stanu i jakości danego elementu środowiska, bądź będzie utrzymywany dobry stan o ile aktualnie taki został zdiagnozowany już we wcześniejszych latach. Zaplanowano konkretne zadania ekologiczne, czyli przedsięwzięcia bądź czynności organizacyjno-administracyjne prowadzące do realizacji wyznaczonych celów ekologicznych i kierunków interwencji. Poprzez realizację tych działań ekologicznych można będzie osiągnąć wymierną poprawę środowiska przyrodniczego w wyznaczonych obszarach interwencji, mierzoną za pomocą wskaźników środowiskowych (mierników realizacji).

Wyznaczono następujące cele ekologiczne:

- 1) osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców,
- 2) ochrona mieszkańców przed hałasem,
- 3) utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych,
- 4) racjonalne korzystanie z zasobów wodnych,
- 5) uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej,
- 6) racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,
- 7) ochrona powierzchni ziemi i gleb,
- 8) zbilansowany system gospodarowania odpadami,
- 9) zwiększenie bioróżnorodności,
- 10) utrzymanie stanu braku zagrożenia dla środowiska i mieszkańców ze strony poważnych awarii.

Program Ochrony Środowiska uwzględnia założenia i cele zawarte w dokumentach nadrzędnych wyższego szczebla, zintegrowanych strategii o charakterze horyzontalnym, dokumentów sektorowych, dokumentów o charakterze programowym/wdrożeniowym oraz pozostałych branżowych programów, planów

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

i strategii na terenie Polski, województwa łódzkiego oraz dokumentów lokalnych. Analiza zgodności celów dokumentu z dokumentami nadrzędnymi przedstawiona została w tabeli 1.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Tabela 1. Analiza zgodności celów „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” z dokumentami nadrzędnymi

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
DOKUMENTY SZCZEBŁA KRAJOWEGO			
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – obszary wpływające na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko (określone kierunki interwencji)	Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód	RACJONALNE KORZYSTANIE Z ZASOBÓW WODNYCH	Bieżąca konserwacja infrastruktury z zakresu utrzymania wód i urządzeń wodnych (monitorowanie, remontowanie w miarę wystąpienia potrzeb infrastruktury, coroczne przeprowadzanie prac konserwacyjnych na rzekach i kanałach, czyszczenie koryt rzek, umocnienie brzegów), Zwiększenie retencyjności zlewni rzeki Ner poprzez budowę, przebudowę oraz modernizację budowli - Etap I oraz IV, Odbudowa cieków Gadka na ul. Ogrodników
	Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	Wymiana niskosprawnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych oraz ich termomodernizacja
	Ochrona gleb przed degradacją	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB	Uwzględnienie zagadnień zabezpieczenia gruntów rolnych i leśnych przed zmianą zagospodarowania w planowaniu przestrzennym
	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego (podniesienie skuteczności ochrony przestrzeni szczególnie cennej ze względów przyrodniczych i krajobrazowych)	ZWIĘKSZENIE BIORÓŻNORODNOŚCI	Pielęgnacja i rozwój zieleni na terenach zarządzanych przez Powiat Pabianicki, Inwentaryzacja, bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody oraz tworzenie nowych form ochrony przyrody

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
	Zarządzanie zasobami geologicznymi (zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania złóż)	RACJONALNE I EFEKTYWNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI KOPALIN ZE ZŁÓŻ	Prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji/decyzji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia
	Gospodarka odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami	ZBILANSOWANY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Zorganizowanie prawidłowego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych
	Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych (zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych).	OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED HAŁASEM	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących standardów akustycznych dla poszczególnych terenów
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	Budowa instalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej
	CEL SZCZEGÓŁOWY 3. Dywersyfikacja dostaw i rozbudowa infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw ciekłych	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	Rozwój sieci gazowej
	CEL SZCZEGÓŁOWY 6. Rozwój odnawialnych źródeł energii	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	Budowa instalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej
	CEL SZCZEGÓŁOWY 7. Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	Rozwój sieci ciepłowniczej
	CEL SZCZEGÓŁOWY 8. Poprawa efektywności energetycznej	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	Opracowanie dokumentacji oraz termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i poprawa ich efektywności energetycznej

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	Budowa instalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej
	Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich	RACJONALNE KORZYSTANIE Z ZASOBÓW WODNYCH	Rozwój małej retencji
	Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu	OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED HAŁASEM	Edukacja ekologiczna w zakresie hałasu w środowisku i metod jego ograniczania
	Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu	Wszystkie cele zakładają zrównoważony rozwój jednostki	-
	Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	Wszystkie cele zakładają zrównoważony rozwój jednostki	-
	Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu	OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED HAŁASEM	Edukacja ekologiczna w zakresie hałasu w środowisku i metod jego ograniczania
VI aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych	Głównym celem AKPOŚK 2022 jest określenie nakładów inwestycyjnych w obszarze gospodarki ściekowej niezbędnych do uzyskania przez aglomeracje o RLM $\geq 2\ 000$ zgodności z warunkami dyrektywy 91/271/EWG	UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI WODNO - ŚCIEKOWEJ	Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
Krajowy plan gospodarki odpadami 2028	Główne cele wskazane w dokumencie to m.in.: szeroko pojęte zapobieganie powstawaniu odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem żywności, wspieranie działań w zakresie ponownego użycia produktu, dążenie do 55% dla 2025 r. i 65% dla 2035 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumieni odpadów komunalnych, minimalizacja składowanych odpadów do poziomu 30% w 2025 r. i 10% w 2035 r., utrzymanie dotychczasowego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska tak, aby nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r., zapewnienie utrzymania poziomów wydajności recyklingu zużytych baterii i akumulatorów, osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów powstających z produktów, m.in. odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych, dokończenie likwidacji mogiłników zawierających przeterminowane ŚOR i inne odpady niebezpieczne, zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku, zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz postępowania z odpadami	ZBILANSOWANY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Zorganizowanie prawidłowego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, Promowanie budowy przydomowych kompostowników, Edukacja mieszkańców w zakresie ograniczania ilości wytwarzanych odpadów, prawidłowego postępowania z odpadami oraz ochrony środowiska przed odpadami, Demontaż i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest
aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	<ol style="list-style-type: none"> utrzymanie priorytetu poprawy jakości powietrza oraz rozwój systemu oceny jakości powietrza poprzez zwiększenie liczby stacji pomiarowych uwzględnionych w pomiarach jakości powietrza w ramach PMŚ, ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora bytowo-komunalnego, ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora transportu drogowego, ograniczenie poziomu zanieczyszczeń powietrza w miastach, polityka miejska, edukacja ekologiczna, 	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	wszystkie zadania tego celu ekologicznego

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
	<ol style="list-style-type: none"> zapewnienie finansowania przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę jakości powietrza, ograniczanie emisji zanieczyszczeń powietrza z pozostałych sektorów mających wpływ na stan powietrza, z uwzględnieniem działań w obszarze sektora bytowo-komunalnego na obszarach wiejskich. 		
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	<ol style="list-style-type: none"> przywrócenie drożności rzek dla migracji ryb, przywrócenie połączenia pomiędzy korytami rzeki, a terenami zalewowymi w ich dolinach, poprawa warunków morfologicznych (siedliskowych) w korytach rzek oraz przepływu wód celem polepszania warunków bytowania dla organizmów wodnych, poprawa jakości wód i ograniczeniu dopływu zanieczyszczeń pochodzących z rolnictwa, ścieków komunalnych i przemysłowych, spełnienie wymagań koniecznych dla przyrodniczych obszarów chronionych. 	RACJONALNE KORZYSTANIE Z ZASOBÓW WODNYCH oraz UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI WODNO - ŚCIEKOWEJ	Bieżąca konserwacja infrastruktury z zakresu utrzymania wód i urządzeń wodnych (monitorowanie, remontowanie w miarę wystąpienia potrzeb infrastruktury, coroczne przeprowadzanie prac konserwacyjnych na rzekach i kanałach, czyszczenie koryt rzek, umocnienie brzegów), Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	<ol style="list-style-type: none"> budowa oraz przebudowa urządzeń melioracyjnych, realizacja działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych przez zwiększanie sztucznej retencji, realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania i odtwarzania naturalnej retencji, zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych, zwiększenie retencji naturalnej i sztucznej na gruntach leśnych, retencja i zagospodarowanie wód opadowo-roztopowych na terenach zurbanizowanych. 	RACJONALNE KORZYSTANIE Z ZASOBÓW WODNYCH oraz UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI WODNO - ŚCIEKOWEJ	Bieżąca konserwacja infrastruktury z zakresu utrzymania wód i urządzeń wodnych (monitorowanie, remontowanie w miarę wystąpienia potrzeb infrastruktury, coroczne przeprowadzanie prac konserwacyjnych na rzekach i kanałach, czyszczenie koryt rzek, umocnienie brzegów)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności (cele wpisujące się w POŚ):	Cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska	Wszystkie cele zakładają poprawę stanu środowiska	-
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I)	Wszystkie cele zakładają zrównoważony rozwój jednostki uwzględniający poprawę jakości środowiska powiatu pabianickiego, łagodzenie zmian klimatu, edukację ekologiczną	-
	Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II)		
	Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III)		
	Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV)		
	Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V)		
DOKUMENTY SZCZEBŁA WOJEWÓDZKIEGO			
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 (cele wpisujące się w założenia POŚ dla Powiatu Pabianickiego)	ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU I POPRAWA JAKOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA	Wszystkie cele zakładają zrównoważony rozwój jednostki uwzględniający poprawę jakości środowiska powiatu pabianickiego, łagodzenie zmian klimatu	-
	OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE KRAJOBRAZU	Wszystkie cele zakładają zrównoważony rozwój jednostki uwzględniający poprawę jakości środowiska powiatu pabianickiego, łagodzenie zmian klimatu	-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
	ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ	OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED HAŁASEM	Bieżące utrzymanie dróg krajowych i ekspresowych, Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg wojewódzkich, Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg powiatowych, Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych
	NOWOCZESNA ENERGETYKA W WOJEWÓDZTWIE	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	np. Budowa instalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej
	RACJONALIZACJA GOSPODARKI ODPADAMI	ZBILANSOWANY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
	Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim	OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED HAŁASEM	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
	Ochrona przed polami elektromagnetycznymi	UTRZYMANIE POZIOMÓW PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH PONIŻEJ POZIOMÓW DOPUSZCZALNYCH	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
	Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)	RACJONALNE KORZYSTANIE Z ZASOBÓW WODNYCH	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
	Ochrona przed niedoborami wody i powodzią	RACJONALNE KORZYSTANIE Z ZASOBÓW WODNYCH	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	UPORZĄDKOWANIE GOSPODARKI WODNO - ŚCIEKOWEJ	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	RACJONALNE I EFEKTYWNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI KOPALIN ZE ZŁÓŻ	wszystkie zadania tego celu ekologicznego

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
	Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego	ZBILANSOWANY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
	Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej na terenie województwa łódzkiego	ZWIĘKSZENIE BIORÓŻNORODNOŚCI	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków	UTRZYMANIE STANU BRAKU ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA I MIESZKAŃCÓW ZE STRONY POWAŻNYCH AWARII	wszystkie zadania tego celu ekologicznego
Program ochrony powietrza i plan działań krótkoterminowych dla strefy aglomeracja łódzka ¹ oraz Program ochrony powietrza i plan działań krótkoterminowych dla strefy łódzkiej ²	Kierunki działań naprawczych wyznaczone w Programach ochrony powietrza to: Ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza z sektora komunalno-bytowego charakteryzującego się źródłami o małej mocy do 1 MW, Ograniczenie emisji pierwotnej oraz wtórnej z transportu drogowego, Ograniczenie emisji niezorganizowanej w procesach przeróbki kopalin na obszarach zakładów przeróbczych i kopalni odkrywkowych, Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza, Monitorowanie przebiegu realizacji działań, Prowadzenie kontroli nad przestrzeganiem przepisów dot. ochrony powietrza, Edukacja ekologiczna w zakresie ochrony powietrza, Kontynuacja realizacji uchwały antysmogowej - Uchwały nr XLIV/548/17 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 października 2017 r.	głównie OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW oraz OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED HAŁASEM	np. Wymiana niskosprawnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych oraz ich termomodernizacja dla celu ekologicznego OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW oraz np. Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych dla celu ekologicznego OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED HAŁASEM

¹ gmina miejska Pabianice oraz gmina miejska Konstantynów Łódzki

² gmina wiejska Pabianice, gmina Ksawerów, gmina Dłutów, gmina Dobroń, gmina Lutomiersk

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
<p>Uchwała antysmogowa (aktualnie Uchwała Nr L/597/22 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 22 listopada 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw)</p>	<p>Głównym celem uchwały jest wprowadzenie odpowiednich regulacji w zakresie eksploatacji instalacji spalania paliw, które przyczynią się do poprawy jakości powietrza w całym województwie łódzkim. Uchwała zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objęcie regulacjami instalacji wykorzystywanych do ogrzewania budynków (zakaz stosowania paliw najgorszej jakości oraz dopuszczenie spalania paliw stałych jedynie w instalacjach spełniających najbardziej rygorystyczne normy), – wskazanie sposobu w jaki mieszkańcy będą mogli potwierdzić, że eksploatują instalację zgodną z wprowadzonymi regulacjami, – określenie okresów przejściowych umożliwiających mieszkańcom dostosowanie się do nowych regulacji, przy jednoczesnym uwzględnieniu, że bardziej emisyjne instalacje będą musiały być dostosowane w krótszym terminie niż instalacje o niższych poziomach emisji. <p>Uchwała weszła w życie 1 maja 2018 r, ale pod koniec 2022 roku została zmieniona (Uchwała Nr L/597/22 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 22 listopada 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa łódzkiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw). Wydłużono terminy użytkowania pozaklasowych kotłów (do 1 stycznia 2025 r.). Urządzenia 3 i 4 klasy również będzie można użytkować dłużej (do 1 stycznia 2028 r.).</p>	<p>OSIĄGNIĘCIE DOBREJ JAKOŚCI POWIETRZA I DOBREJ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW</p>	<p>np. Wymiana niskosprawnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych oraz ich termomodernizacja, Budowa instalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej, Kształtowanie zasad korzystania z określonych źródeł ciepła w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego</p>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego	Uchwała nr II/40/24 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2024 r. Celem POH jest określenie działań ograniczających poziom hałasu w środowisku, a tym samym poprawa klimatu akustycznego i jakości życia mieszkańców województwa poprzez ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych związanych z hałasem	OCHRONA MIESZKAŃCÓW PRZED HAŁASEM	Podjęcie działań mających na celu wymianę nawierzchni na DW710 w Lutomiersku od km 14+800 do km 16+500 (zadanie z Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów położonych wzdłuż dróg krajowych o obciążeniu ponad 3 000 000 pojazdów rocznie, z terenu województwa łódzkiego, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne, tj. przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu określone wskaźnikami LDWN i LN)
Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036	Uchwała nr XVII/204/2025 z dnia 26 sierpnia 2025 r. Sejmiku Województwa Łódzkiego. Plan zawiera analizę aktualnego stanu gospodarki odpadami w województwie oraz plan niezbędnych działań umożliwiających osiągnięcie kierunków i celów w zakresie gospodarowania odpadami, jakie wynikają z przepisów krajowych i unijnych.	„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” również określa zadania mające na celu osiągnięcie kierunków i celów w zakresie gospodarowania odpadami, jakie wynikają z przepisów krajowych i unijnych i w tym sensie jest z nim spójny (np. Zorganizowanie prawidłowego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych czy budowa nowych PSZOK-ów)	
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego	28 Sierpnia 2018 roku Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą nr LV/679/18 przyjął Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego. Plan przedstawia wizję regionu spójnego terytorialnie i wizerunkowo, kreatywnego i konkurencyjnego w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniającego się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia. W tym sensie wszystkie zadania wymienione w niniejszym programie ochrony środowiska dla powiatu pabianickiego wpisują się w te założenia, gdyż nadrzędnym celem programu jest zrównoważony rozwój omawianej jednostki w poszanowaniu zasad ochrony środowiska.		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
DOKUMENTY POWIATOWE			
Program Ochrony Środowiska Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028	<p>Uchwałą nr XLV/332/22 Rady Powiatu Pabianickiego przyjęto do realizacji „Program Ochrony Środowiska Powiatu Pabianickiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”. Przedstawione w programie cele i zadania dotyczą okresu 2021 – 2024 oraz perspektywicznie do 2028 roku. Program określił cele, priorytety oraz harmonogram działań niezbędnych do utrzymania lub poprawy stanu środowiska. Cele i kierunki działań proekologicznych zawarte w opracowaniu zgodnie z założeniami miały służyć rozwiązywaniu konfliktów relacji gospodarka-środowisko oraz ogólnej poprawie stanu środowiska. Wyznaczono następujące długookresowe cele ekologiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu, 2. Poprawa klimatu akustycznego na terenie powiatu, 3. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi, 4. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), 5. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią, 6. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, 7. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi, 8. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu, 9. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, 10. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej, 11. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, 12. Zwiększanie lesistości, 13. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków. <p>Wyznaczone w niniejszym POŚ cele i kierunki działań mają tematyczną i programową kontynuację, gdyż ważnym aspektem prowadzenia właściwej polityki ochrony środowiska na danym terenie jest przewidywalność i spójność.</p>		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nadrzędny dokument strategiczny		Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	
Nazwa dokumentu	Cele wyznaczone w dokumencie	Cele projektu POŚ wpisujące się w cele nadrzędnego dokumentu strategicznego	Uwagi (np. zadania szczegółowe wymienione w POŚ)
Strategia Rozwoju Powiatu Pabianickiego 2030	<p>Uchwałą Nr XLI/308/21 Rady Powiatu Pabianickiego z dnia 28 października 2021 r. przyjęto „Strategię Rozwoju Powiatu Pabianickiego 2030”. Zgodnie ze Strategią, misją Powiatu Pabianickiego jest wykorzystanie dogodnych warunków rozwoju wynikających z lokalizacji, wysokiej jakości środowiska naturalnego oraz możliwości jakie niesie polityka Unii Europejskiej w połączeniu ze wspieraniem rozkwitu gospodarczego obszaru. Wizję sformułowano w następujący sposób: Powiat Pabianicki, w oparciu o dobrą współpracę gmin wchodzących w jego skład oraz o silną pozycję w regionie, rozwija się wykorzystując swój potencjał wewnętrzny i możliwości zewnętrzne. Mieszkańcy Powiatu mają dostęp do wysokiej jakości usług publicznych i wsparcie w rozwoju przedsiębiorczości. Rozwój obszaru prowadzony jest konsekwentnie, z uszanowaniem lokalnego środowiska życia i zamieszkania. Dla realizacji założeń Strategii sformułowano 3 Cele Strategiczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej w zgodzie z Europejskim Zielonym Ładem, 2. Poprawa, rozwój i podniesienie jakości usług publicznych, 3. Prowadzenie polityki rozwoju w oparciu o potencjały endogeniczne powiatu. <p>„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” w największym stopniu odnosi się do celu 1, który zgodnie z założeniami Strategii realizowany będzie poprzez sześć celów operacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Poprawa stanu i rozwój infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej, – Poprawa jakości i dostępności sieci telekomunikacyjnej (w tym wprowadzenie e-usług), – Budowanie infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej oraz czasu wolnego, – Przygotowanie terenów inwestycyjnych, – Zwiększenie ilości instalacji odnawialnych źródeł energii, – Poprawa infrastruktury pomocy społecznej. 		

Źródło: opracowanie własne

5 INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ORAZ PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

W prognozie przeanalizowano oddziaływanie zaproponowanych przedsięwzięć do realizacji w ramach „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” na poszczególne komponenty środowiska, w tym na zdrowie człowieka, z uwzględnieniem zależności między tymi komponentami.

Zgodnie z zapisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko informacje zawarte w Prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów z nim powiązanych. Zakres i szczegółowość niniejszej Prognozy został uzgodniony również przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się metodą analityczno-syntetyczną. Wykorzystano materiały kartograficzne, opracowania archiwalne i planistyczne z zakresu badań środowiska przyrodniczego na omawianym terenie oraz przeanalizowano harmonogram rzeczowo – finansowy POŚ. Zastosowana w niniejszym opracowaniu metoda sporządzenia prognozy polegała na kompleksowej analizie oddziaływania poszczególnych zadań zapisanych w harmonogramie Programu Ochrony Środowiska, porównaniu obecnego stanu środowiska przyrodniczego na terenie powiatu i symulacji wpływu realizacji zadań na poszczególne komponenty środowiska oraz środowiska jako całości. Zebrano materiały źródłowe oraz dane dotyczące aktualnego stanu środowiska oraz infrastruktury ochrony środowiska. Pozyskano dane i informacje z następujących jednostek:

1. Starostwa Powiatowego w Pabianicach (w tym Wydziału Dróg i Mostów),
2. Urzędu Miejskiego w Pabianicach,
3. Urzędu Gminy Pabianice,
4. Urzędu Gminy Ksawerów,
5. Urzędu Miejskiego w Konstantynowie Łódzkim,
6. Urzędu Miasta i Gminy Lutomiersk,
7. Urzędu Gminy w Dobroniu,
8. Urzędu Gminy w Dłutowie,
9. Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi,
10. Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pabianicach,
11. Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
12. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (Oddział w Łodzi),
13. Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi,
14. PGE Dystrybucja S.A. (Oddział Łódź),
15. Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. (Oddział Zakład Gazowniczy w Łodzi),
16. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego,
17. Okręgowej Stacji Chemiczno – Rolniczej w Łodzi,
18. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi,
19. Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach,
20. Łódzkiego Oddziału Regionalnego ARiMR,

21. Nadleśnictwa Poddębice,
22. Nadleśnictwa Grotniki,
23. Nadleśnictwa Kolumna,
24. Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego,
25. Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi.

Skorzystano również z danych statystycznych GUS, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB). Na podstawie dokonanej diagnozy stanu środowiska oraz przeprowadzonej analizy SWOT dla poszczególnych obszarów interwencji zidentyfikowano najważniejsze problemy środowiskowe, które priorytetowo wymagały podjęcia działań naprawczych/zapobiegawczych w ramach POŚ. Analiza SWOT stanowiła podstawowe narzędzie w zdefiniowaniu problemów środowiskowych powiatu pabianickiego.

Strategiczna ocena oddziaływania odnosi się do szerokiego spectrum zagadnień, dlatego inaczej niż w przypadku oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć nie ma tu możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu.

Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko kładzie nacisk w szczególności na:

- zebranie i przedstawienie danych na temat stanu środowiska, aktualnych problemów i ich prawdopodobnej przyszłej ewolucji,
- przewidywanie znaczących oddziaływań środowiskowych ocenianego planu lub programu,
- wskazanie środków łagodzących i sposobu ich monitorowania,
- konsultacje społeczne z odpowiednimi władzami jako część procesu oceny,
- monitoring oddziaływań środowiskowych planu lub programu podczas wdrażania dokumentu.

Procedura oceny oddziaływania dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” obejmowała etapy przedstawione w tabeli 2.

Tabela 2. Etapy procedury strategicznej oceny oddziaływania POŚ

Etap strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	Cel
USTALENIE KONTEKSTU I CELÓW, OKREŚLENIE AKTUALNEGO STANU, ZDECYDOWANIE O ZAKRESIE	
Zidentyfikowanie innych ważnych planów lub programów i celów ochrony środowiska	Ocena, w jaki sposób program jest pod wpływem czynników zewnętrznych, jak istniejące ograniczenia zewnętrzne mogą być uwzględnione, pomocne w określaniu celów SOOS
Zebranie informacji bazowych o stanie środowiska	Dostarczenie dowodów dla istniejących problemów środowiskowych, prognozowania oddziaływań na środowisko, zakresu monitoringu, pomoc w określeniu celów SOOS
Zidentyfikowanie problemów środowiskowych	Pomocne przy precyzowaniu oceny i jej pośrednich etapów, uwzględniając dane bazowe, określenie celów SOOS, prognozowaniu oddziaływań, określaniu zakresu monitoringu
Określenie celów SOOS	Dostarczenie instrumentów/środków służących do oszacowania wpływu programu na środowisko
Konsultacja zakresu SOOS	Zapewnienie, że SOOS obejmuje prawdopodobne znaczące oddziaływania środowiskowe planu lub programu
OKREŚLENIE I DOPRECYZOWANIE ALTERNATYW I OSZACOWANIE ODDZIAŁYWAŃ	
Porównanie celów planu lub programu z celami SOOS	Identyfikacja potencjalnych synergii i niespójności pomiędzy celami programu i celami SOOS
Rozwój strategicznych rozwiązań alternatywnych	Określenie i sprecyzowanie ewentualnych strategicznych alternatyw
Przewidywanie oddziaływań programu uwzględniając alternatywy	Określenie znaczących środowiskowych oddziaływań programu i jego alternatyw
Oszacowanie efektów planu lub programu, uwzględniając ewentualne alternatywy	Walidacja przewidywanych oddziaływań programu i jego alternatyw, pomoc przy doprecyzowaniu programu
Środki łagodzące oddziaływania niekorzystne	Zapewnienie, że oddziaływania niekorzystne zostały zidentyfikowane i potencjalne środki łagodzące zostały rozważone (uwzględnione)

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Etap strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	Cel
Propozycja wskaźników monitorowania oddziaływań środowiskowych wdrożenia programu	Wyznaczenie szczegółów, dla których wpływ środowiskowy programu może zostać oszacowany
PRZYGOTOWANIE PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA	
Przygotowanie prognozy oddziaływania	Prezentacja przewidywanych oddziaływań środowiskowych programu, uwzględniając alternatywy, w formie odpowiedniej dla konsultacji społecznych i decydentów
KONSULTACJA PROJEKTU PROGRAMU I PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA	
Konsultacje społeczne, konsultacje z odpowiednimi organami projektu programu oraz prognozy oddziaływania	Zapewnienie udziału społeczeństwa i organów konsultujących oraz możliwości wyrażenia opinii do wniosków płynących SOOŚ
Oszacowanie znaczących zmian	Zapewnienie, że uwarunkowania środowiskowe jakichkolwiek poważnych zmian w projekcie programu na tym etapie są określone i wzięte pod uwagę
Podjęcie decyzji i dostarczenie informacji	Dostarczenie informacji, w jaki sposób wyniki oceny oddziaływania i konsultacji społecznych zostały wzięte pod uwagę w ostatecznej wersji planu lub programu
MONITORING ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WDROŻENIA PLANU LUB PROGRAMU	
Zdefiniowanie celów i metod monitoringu	Aby określić efekt środowiskowy programu, należy określić gdzie prognozowane oddziaływania są takie jak w rzeczywistości, pomoc w identyfikacji oddziaływań niekorzystnych
Reakcja na oddziaływania niekorzystne	Przygotowanie odpowiedniej reakcji tam gdzie zostały stwierdzone oddziaływania niekorzystne

Źródło: na podstawie Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko

W celu weryfikacji i modyfikacji celów i zadań proponowanych w ramach Programu konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań.

W dokumencie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” przedstawiono system realizacji POŚ, na który składa się:

- a) wdrażanie – czyli realizacja zadań zawartych w Programie, a przez to osiągnięcie zamierzonych celów,
- b) ewaluacja – czyli monitoring prowadzony przez odpowiednie jednostki i sprawozdawczość – opracowywanie co 2 lata raportów z realizacji Programu ochrony środowiska,
- c) działania korygujące – w wyniku ewaluacji (po okresie 2 lat) możliwa jest korekta niektórych zadań, tak aby udało się osiągnąć zaplanowane w Programie cele,
- d) aktualizacja – opracowanie dokumentu Programu na kolejne lata – następuje w oparciu o wyniki ewaluacji oraz doświadczenia i efekty uzyskane dzięki działaniom korygującym.

Warunkiem koniecznym do skutecznej współpracy jest również aktywny udział interesariuszy. Główni interesariusze w ramach opracowania POŚ to:

- Starostwo Powiatowe w Pabianicach – redakcja, opis stanu środowiska, zaproponowanie przewidzianych do realizacji zadań, opiniowanie, realizacja, sprawozdawczość,
- gminy powiatu pabianickiego – opis stanu środowiska, zaproponowanie przewidzianych do realizacji zadań,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi – opiniowanie, opis stanu środowiska, zaproponowanie przewidzianych do realizacji zadań, realizacja,
- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łodzi – opiniowanie,
- Zarząd Województwa Łódzkiego – opiniowanie,
- mieszkańcy powiatu pabianickiego (w tym przedsiębiorcy, inwestorzy i organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu) – konsultacje społeczne zaproponowanie przewidzianych do realizacji zadań, realizacja operatorzy sieci świadczący swe usługi na

terenie powiatu opis stanu infrastruktury technicznej, zaproponowanie przewidzianych do realizacji zadań, realizacja.

Zarządzanie POŚ należy do obowiązku Zarządu Powiatu Pabianickiego. Starosta Pabianicki jest również częściowo odpowiedzialny za wykonanie poszczególnych zadań. Realizacja celów i poszczególnych zadań wynikających z Programu spoczywa również w dużym stopniu na innych podmiotach, co wymaga nadzoru i koordynacji. Ocena realizacji przedmiotowego dokumentu odbywać się będzie poprzez sporządzanie raportów z POŚ.

Na każdym etapie prac bardzo istotna jest współpraca pomiędzy interesariuszami Programu, np. poprzez zawiązanie grupy roboczej mającej wpływ na planowanie nowych zadań w aktualizacji Programu. Współpraca ta jest szczególnie istotna na etapie ewaluacji przy sporządzaniu sprawozdań z wykonanych zadań. Cykl zarządzania Programem jest ściśle powiązany z koniecznością pozyskiwania danych, które są niezbędne do oceny stanu jakości środowiska i stanu realizacji działań w cyklu dwuletnim. Zarząd Powiatu Pabianickiego zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, będzie sporządzał co 2 lata raporty z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032”, które przedstawiane będą Radzie Powiatu Pabianickiego, a następnie przekazywane Zarządowi Województwa Łódzkiego.

Brak jakichkolwiek wytycznych co do kształtu i zakresu merytorycznego raportu, wymusza na podmiocie sporządzającym raport opracowanie własnego zakresu, formy oraz struktury. Zaleca się, aby minimum było następujące: opis stanu środowiska za lata, które obejmuje raport (wskazanie zmian i tendencji zachodzących w środowisku w poszczególnych latach poddanych ocenie), wykaz zrealizowanych zadań i celów wynikających z POŚ (wraz z określeniem uzyskanych efektów ekologicznych), przeprowadzenie ewaluacji przyjętych zadań (rekommendacji na przyszłość). Najistotniejsze wskaźniki opisujące stan obecny prezentuje tabela 3. Zawarto w niej także docelowe wartości albo oczekiwane tendencje. Należy nadmienić również, że lista ta nie jest wyczerpująca i może być modyfikowana. Przykładowo, zadania związane z edukacją ekologiczną mieszkańców powinny być mierzone za pomocą wskaźników świadomości społecznej, które trudno wyrazić w liczbach bezwzględnych, dlatego proponuje się ich opis tekstowy uwzględniający zrealizowane inicjatywy. Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że istnieją rozbieżności pomiędzy stopniem realizacji Programu a jego założeniami, zostaną podjęte czynności mające na celu wyjaśnienie przyczyn rozbieżności oraz określenie działań korygujących.

Na podstawie sporządzanych raportów z realizacji będzie można na bieżąco monitorować stan realizacji Programu i w przypadku, gdyby zaszła taka konieczność, zmienić go. Aktualizacja Programu ochrony środowiska następuje w takim samym trybie oraz formie, w jakiej nastąpiło przyjęcie programu.

Tabela 3. Wskaźniki realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032”

Obszar interwencji	Nazwa	Źródło danych	Wartość bazowa (rok)	Wartość docelowa
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	Mieszkania wyposażone w centralne ogrzewanie w % ogółu mieszkań	GUS	82,0% (2023 rok)	>82,0%
	Liczba instalacji odnawialnych źródeł energii - wykaz URE	Urząd Regulacji Energetyki	20 instalacji (2024 rok)	>20 instalacji
	Mieszkania wyposażone w gaz sieciowy w % ogółu mieszkań	GUS, PSG Sp. z o.o.	61,7% (2023 rok)	>61,7%
	Długość sieci ciepłej przesyłowej i rozdzielczej	GUS	49,6 km (2023 rok)	>49,6 km
	Liczba obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego ogółem	GUS	221 szt. (2023 rok)	>221 szt.
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	Starostwo Powiatowe w Pabianicach, urzędy gmin	0 bud. (2025 rok)	min. 2 bud.
	Długość dróg dla rowerów ogółem	GUS	57,1 km (2023 rok)	>57,1 km

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Nazwa	Źródło danych	Wartość bazowa (rok)	Wartość docelowa
	Liczba zakupionych autobusów elektrycznych	Miasto Pabianice	0 szt. (2025 r.)	3 szt.
		Miasto Pabianice	0 szt. (2025 r.)	9 szt.
	Liczba zakupionych samochodów elektrycznych	Starostwo Powiatowe w Pabianicach	0 szt. (2025 r.)	min. 1
	Statystyka stężeń BaP średnia roczna [ng/m ³] max w gminach powiatu pabianickiego	GIOŚ	od 0,55 ng/m ³ do 2,75 ng/m ³	nie więcej niż 1,5 ng/m ³ we wszystkich gminach powiatu
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Długość zmodernizowanych lub przebudowanych odcinków dróg wojewódzkich	ZDW w Łodzi	0 km (2025 rok)	min. 1,7 km (wymiana nawierzchni na DW 710 w Lutomiersku)
	Długość dróg powiatowych o nawierzchni twardej ulepszonej	GUS	169,4 km (2023 rok)	>169,4 km
	Długość dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej	GUS	392,0 km (2023 rok)	>392,0 km
	Wyniki pomiarów GPR	GDDKiA, oddział w Łodzi	wskaźnik opisowy na podstawie przeprowadzonych badań	wskaźnik opisowy na podstawie przeprowadzonych badań
	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	GUS	60,2% (2023 rok)	>60,2%
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Wyniki pomiarów wartości promieniowania elektromagnetycznego	GIOŚ	brak przekroczeń (wyniki z lat 2023-2024)	brak przekroczeń (utrzymanie stanu)
GOSPODAROWANIE WODAMI	Ocena jakości wody	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pabianicach	woda przydatna do spożycia (ocena z lat 2023-2024)	woda przydatna do spożycia
	Jakość JCWP	GIOŚ	zła jakość wód powierzchniowych (ocena ogólna) wszystkich JCWP	dobra jakość wód powierzchniowych (ocena ogólna) wszystkich JCWP
	Jakość JCWPd	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy	JCWPd nr 72 - stan ogólny dobry, JCWPd nr 83 - stan ogólny słaby	JCWPd nr 72 - utrzymanie dobrego stanu, JCWPd nr 83 - stan ogólny dobry
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Liczba zbiorników bezodpływowych	GUS	9376 szt. (2024 rok)	tendencja spadkowa
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	GUS	1992 szt. (2024 rok)	>1992 szt.
	Korzystający z sieci kanalizacyjnej (w %)	GUS	67,1% (2023 rok)	>67,1%
	Korzystający z sieci wodociągowej (w %)	GUS	94,2% (2023 rok)	>94,2%
ZASOBY GEOLOGICZNE	Powierzchnia zrekultywowanych gruntów	Starostwo Powiatowe w Pabianicach	w każdym roku może być inna, w zależności od konieczności przeprowadzenia rekultywacji	
GLEBY	Liczba obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego ogółem	GUS	221 szt. (2023 rok)	>221 szt.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Nazwa	Źródło danych	Wartość bazowa (rok)	Wartość docelowa
	Jakość gleb (badania gleb rolniczych m.in. na zawartość makroelementów, odczynu pH czy potrzeb wapnowania)	OSCHR w Łodzi	wskaźnik opisowy	wskaźnik opisowy
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	gminy powiatu pabianickiego	każdego roku jest inny, tylko gmina Dłutów osiągnęła w ostatnich dwóch latach poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	każdego roku jest inny, osiągnięcie wymaganego poziomu przez wszystkie gminy
	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	gminy powiatu pabianickiego	gminy osiągnęły wymagany w 2024 roku poziom (w gminie Ksawerów nie obliczono)	max. 35%
	Poziom składowania	gminy powiatu pabianickiego	obowiązuje od 2025 roku	max. 30%
	Ilość wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia i unieszkodliwienia	Baza azbestowa	7 633,631 ton (2025 rok)	<7633,631 ton
ZASOBY PRZYRODNICZE	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej	GUS	194,33 ha (2023 rok)	>194,33 ha
	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	GUS	7 599,12 ha (2024 rok)	utrzymanie stanu lub wzrost
	Liczba pomników przyrody	CRFOP	58 szt. (2024 rok)	utrzymanie stanu lub wzrost
	Powierzchnia lasów	GUS	12 995,10 ha (2024 rok)	utrzymanie stanu lub wzrost
	Powierzchnia lasów prywatnych ogółem	GUS	2 630,71 ha (2024 rok)	utrzymanie stanu lub wzrost
POWAŻNE AWARIE	Liczba poważnych awarii na terenie Powiatu	GIOŚ	0 (2024 rok)	0 (utrzymanie stanu)

Źródło: opracowanie własne na podstawie POŚ

Ocena realizacji prowadzona będzie na podstawie danych pozyskanych ze źródeł służących opracowaniu POŚ, czyli np. danych GUS, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego oraz na podstawie ankietyzacji jednostek realizujących zadania na terenie powiatu.

6 INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Rozważenie możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć jest obowiązkiem wynikającym z Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo w dniu 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 1999 nr 96, poz. 1110). Specjalnej analizie powinny podlegać inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa, a także te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku.

Zaplanowane w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” przedsięwzięcia będą jednak oddziaływać lokalnie, jedynie niektóre z nich mogą sporadycznie wykraczać poza obszar powiatu. Omawiana jednostka położona jest w centralnej Polsce, w centralnej części województwa łódzkiego. Negatywne skutki, przede wszystkim w zakresie powietrza atmosferycznego, mogą być odczuwalne w sąsiednich gminach.

Oddziaływania poza granicami kraju nie przewiduje się.

Ustalenia projektu Programu nie spowodują zaistnienia oddziaływania transgranicznego ani oddziaływań skumulowanych, projekt POŚ dotyczy JST niesąsiadującej bezpośrednio z innym krajem.

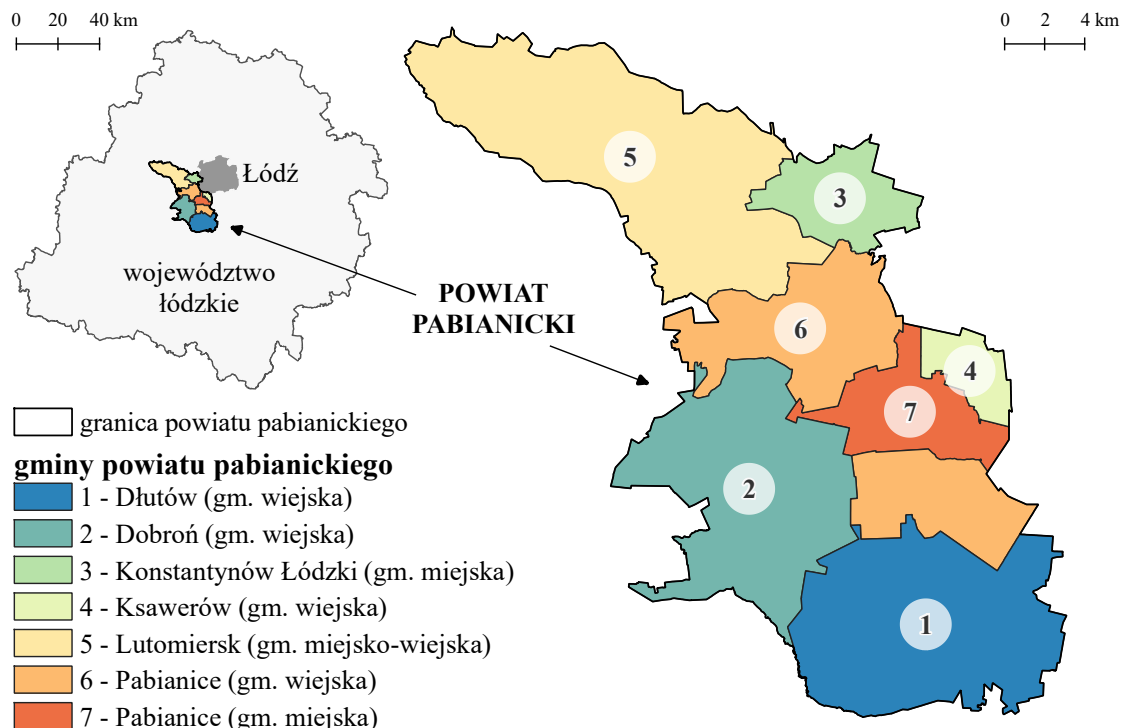
7 ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

7.1 PODSTAWOWE DANE O POWIECIE PABIANICKIM

Powiat pabianicki leży w centralnej części województwa łódzkiego. Od wschodu sąsiaduje z Łodzią (miastem na prawach powiatu) oraz powiatem łódzkim wschodnim, od północy z powiatami: zgierskim oraz poddębickim, od zachodu z powiatem łaskim, a od południa z powiatami: bełchatowskim oraz piotrkowskim. Jednostka zajmuje powierzchnię 492 km² (co stanowi 2,7% powierzchni województwa łódzkiego). Siedziba władz Powiatu – miasto Pabianice – jest częścią aglomeracji łódzkiej, a cały obszar powiatu częścią Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego – obszaru o największej w regionie łódzkim koncentracji procesów gospodarczych, społecznych i przestrzennych, mających wpływ na rozwój funkcji metropolitalnych Łodzi i jej związki funkcjonalne z pozostałymi miastami³. W skład powiatu wchodzi: gminy miejskie: Pabianice oraz Konstantynów Łódzki, gminy miejsko-wiejskie: Lutomiersk, gminy wiejskie: Dłutów, Dobroń, Ksawerów oraz Pabianice. Przez teren przebiegają ważne szlaki komunikacyjne. Na osi północ-południe, na obszarze gmin Dobroń, Pabianice (gm. wiejska) oraz Konstantynów Łódzki biegnie droga ekspresowa S14, będąca jednocześnie obwodnicą Łodzi i Pabianic, a na osi południowy-zachód – północny-wschód, przez gminę Dobroń, Dłutów, oraz Pabianice (gm. wiejska) przebiega droga ekspresowa S8. Częściowo wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 482 biegnie natomiast linia kolejowa nr 14. Położenie omawianej jednostki na tle województwa łódzkiego oraz gminy wchodzące w skład powiatu prezentuje rysunek 1.

³ za: STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2020

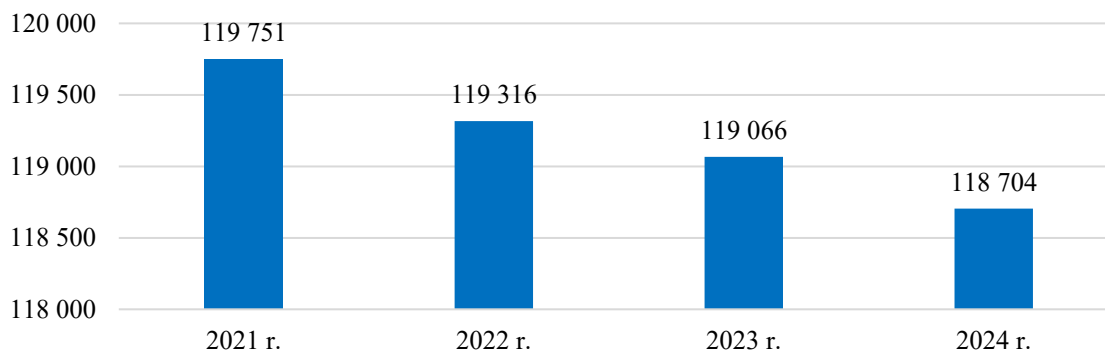
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Rysunek 1 Gminy powiatu pabianickiego oraz położenie omawianej jednostki na tle województwa łódzkiego

Źródło: PRG, PRNG, opracowanie własne

Zgodnie z danymi GUS liczba ludności powiatu według stanu na koniec 2024 roku wynosiła 118 704 osób. Ludność powiatu stanowi ok. 5,06% ludności województwa łódzkiego. Najliczniej zamieszkała jest gmina miejska Pabianice (ok. 60 tys. mieszkańców; pod względem liczby ludności jest to trzecie – po Łodzi i Piotrkowie Trybunalskim – miasto w województwie łódzkim), a następnie w kolejności są: gmina miejska Konstantynów Łódzki (ok. 20 tys. mieszkańców), gmina miejsko-wiejska Lutomiersk (ok. 9,6 tys. mieszkańców), gmina wiejska Pabianice (ok. 9,1 tys. mieszkańców), gmina wiejska Dobroń (ok. 8,1 tys. mieszkańców), gmina wiejska Ksawerów (ok. 7,6 tys. mieszkańców) i gmina wiejska Dłutów (ok. 5 tys. mieszkańców). Porównując zmianę liczby mieszkańców powiatu w latach 2021-2024 zaprezentowaną na wykresie 1, należy zauważyć tendencję zmniejszającą się liczby mieszkańców.

Wykres 1 Ludność powiatu pabianickiego w latach 2021-2024

Źródło: opracowanie własne, dane GUS

Gospodarka powiatu pabianickiego wykazuje duże zróżnicowanie (przemysł chemiczny, spożywczy, farmaceutyczny, elektroniczny, historycznie włókienniczy, w ostatnich latach także nowe technologie – np. zakłady produkujące pompy ciepła czy sprzęt AGD). Sytuacja gospodarcza omawianej jednostki, podobnie jak

wielu innych regionów w Polsce, charakteryzuje się dynamicznymi zmianami, zwłaszcza w kontekście transformacji gospodarczej po 1989 roku. Historycznie region ten był silnie związany z przemysłem włókienniczym, jednak obecnie następuje dywersyfikacja i rozwój innych sektorów. Bliskość Łodzi i centralne położenie w Polsce stwarzają dogodne warunki dla rozwoju branży logistycznej. Obserwuje się również stopniowe zanikanie rolniczego charakteru niektórych terenów w powiecie, co jest wynikiem suburbanizacji⁴ i przekształcania gruntów rolnych pod zabudowę mieszkaniową. Powiat boryka się z problemem ujemnego salda migracji osób w wieku produkcyjnym oraz rosnącym wskaźnikiem obciążenia demograficznego osobami starszymi, co może to stanowić wyzwanie dla lokalnego rynku pracy w dłuższej perspektywie. Kluczowymi ośrodkami gospodarczymi obszaru są miasta: Pabianice i Konstantynów Łódzki.

Biorąc pod uwagę dane dotyczące działalności gospodarczej wg stanu na koniec 2024 roku na omawianym terenie zarejestrowanych było ponad 16 tysięcy podmiotów gospodarczych, z czego zdecydowaną większość stanowiły mikroprzedsiębiorstwa (15 532 podmiotów), a następnie w kolejności były małe przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników – 491 podmiotów, dalej średnie przedsiębiorstwa zatrudniające od 50 do 249 pracowników – 96 podmiotów, a najmniej liczne są duże przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 250 pracowników – 7 podmiotów (w tym dwa przedsiębiorstwa powyżej 1 tys. pracowników). Liczba podmiotów gospodarczych na omawianym obszarze systematycznie rośnie, wskazując, iż presja na środowisko związana z rozwojem gospodarczym jest coraz silniejsza.

7.2 JAKOŚĆ POWIETRZA W POWIECIE PABIANICKIM

Ocena jakości powietrza prowadzona jest w Polsce według kryteriów określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 roku w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/107/WE z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, niklu, rtęci i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu. Zgodnie z przepisami prawa na terenie woj. łódzkiego wydzielono 2 strefy oceny jakości powietrza – Aglomeracja Łódzka (miasta: Łódź, Zgierz, Pabianice, Aleksandrów Łódzki i Konstantynów Łódzki) i strefa łódzka (pozostały obszar województwa). Obszar powiatu pabianickiego zlokalizowany jest więc na terenie obu stref: aglomeracja łódzka – gmina miejska Pabianice oraz gmina miejska Konstantynów Łódzki oraz strefa łódzka (pozostałe gminy powiatu). Na obszarze powiatu zlokalizowane są dwie stacje pomiarowe jakości powietrza, z których wyniki są wykorzystywane w rocznych ocenach jakości powietrza w strefie „aglomeracja łódzka”:

- Pabianice, ul. Kilińskiego 4 – stacja bada tło miejskie [jest zlokalizowana w taki sposób, aby na poziom zanieczyszczenia miało wpływ łączne oddziaływanie emisji zanieczyszczeń pochodzących z wielu źródeł, zaliczanych do różnych kategorii (emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, ze środków transportu, z zakładów przemysłowych)],
- Pabianice, ul. Konstantynowska – stacja służy do oceny oddziaływania przemysłu [stacja jest również pod wpływem emisji z indywidualnego ogrzewania budynków oraz ze środków transportu].

OCENA WYKONANA ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ZDROWIA LUDZI

Wynikiem oceny dla wszystkich substancji podlegających ocenie ze względu na ochronę zdrowia ludzi na terenie stref jest zaliczenie ich do odpowiedniej klasy. Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie danej strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy):

⁴ jedna z faz rozwoju miast, polegająca na wyludnianiu się centrum i rozwoju strefy podmiejskiej

- Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziom dopuszczalnego/docelowego,
- Klasa B – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny, lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji,
- Klasa C – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- Klasa D1 – poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- Klasa D2 – poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- Klasa A1, C1 – dodatkowe klasy stref dla pyłu PM_{2,5} określone w oparciu o poziom dopuszczalny dla fazy II (A1 – nie przekracza poziomu dopuszczalnego dla fazy II, C1 – przekracza poziom dopuszczalny dla fazy II).

Podsumowanie wyników za lata 2023-2024 zawarto w tabeli 4.

Tabela 4. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}) – strefa łódzka i aglomeracja łódzka

Zanieczyszczenie	Przekroczenia wg rodzajów zanieczyszczeń			
	strefa łódzka		aglomeracja łódzka	
	2023 rok	2024 rok	2023 rok	2024 rok
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A	A	AA
NO ₂ (dwutlenek azotu)	A	A	A	A
CO (tlenek węgla)	A	A	A	A
C ₆ H ₆ (benzen)	A	A	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony) – I faza	A	A	A	A
PM 2,5 (pył zawieszony) – II faza	A1	C1	A1	C1
PM 10 (pył zawieszony)	A	A	A	A
B(a)P (benzo(a)piren)	C	C	C	C
As (arsen)	A	A	A	A
Cd (kadm)	A	A	A	A
Ni (nikiel)	A	A	A	A
Pb (ołów)	A	A	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2	D2	D2

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024

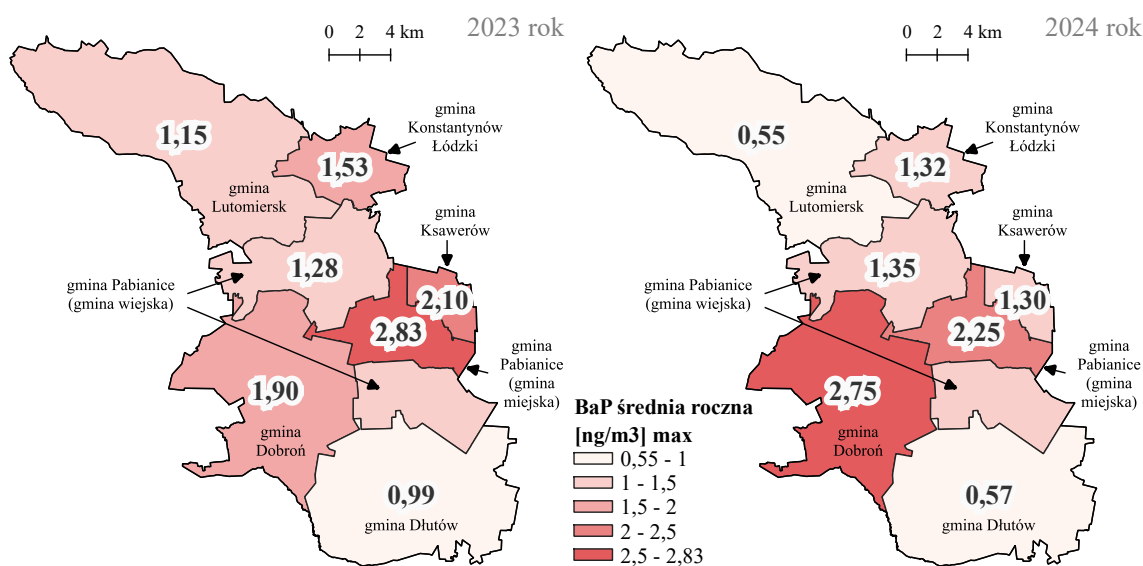
W latach 2023-2024 w obu strefach oceny jakości powietrza i w obu latach stwierdzono klasę C dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ oraz klasę D2 dla O₃ wg poziomu celu długoterminowego. W 2024 roku stwierdzono także w obu strefach klasę C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Dla pozostałych podlegających ocenie zanieczyszczeń nie odnotowano przekroczeń. Poniżej omówiono wyniki dla zanieczyszczeń, które nie osiągnęły poziomów dopuszczalnych/docelowych.

BENZO(A)PIREN W PYŁE ZAWIESZONYM PM₁₀

W rocznej ocenie jakości powietrza klasyfikacji stref dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ dokonuje się w odniesieniu do jednego parametru: poziomu docelowego (1 ng/m³). Podstawą oceny są wyniki pomiarów z kilkunastu stanowisk pomiarów manualnych w województwie. Przy klasyfikacji stref oraz wyznaczaniu obszarów przekroczeń jako metoda wspomagająca wykorzystywana jest metoda obiektywnego szacowania na podstawie wyników modelowania matematycznego.

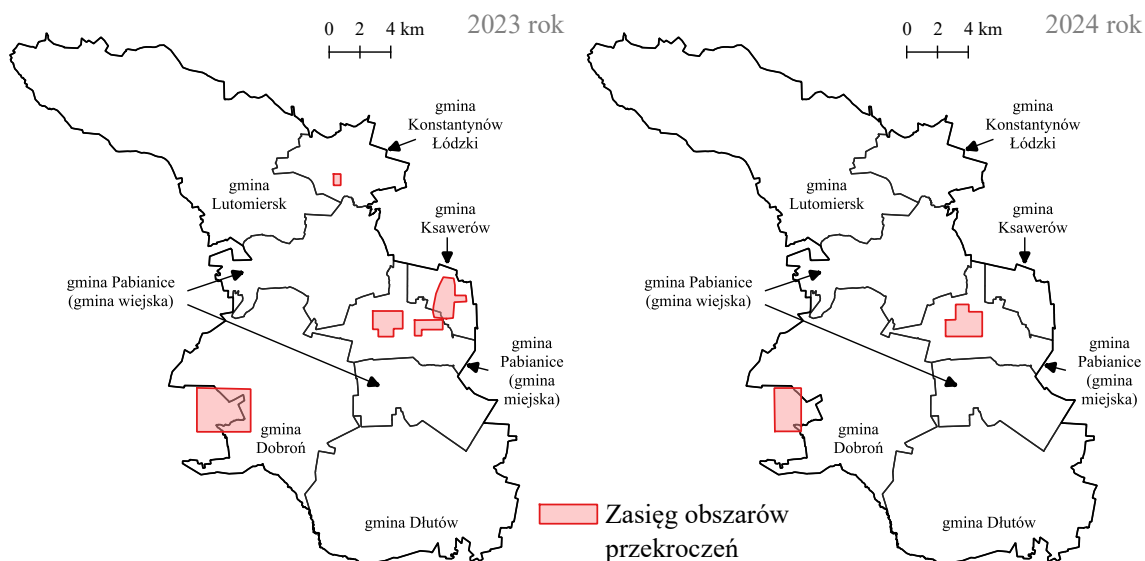
W 2023 roku na 16 stanowiskach w województwie stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego (wartość średnia roczna), a w 2024 roku – na 12. W obu latach stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego na stacji „Pabianice, ul. Kilińskiego 4”. W porównaniu z rokiem 2023, w 2024 roku widoczna była poprawa jakości powietrza. Mierzone stężenia średnie roczne na przestrzeni ostatnich 10 lat wykazują trend spadkowy. Choć nadal na większości stanowisk wyniki pomiarów wskazują na przekroczenia poziomu docelowego, z każdym rokiem liczba takich stanowisk maleje. Emisja powierzchniowa nadal stanowi główny czynnik wpływający na stan zanieczyszczenia powietrza tym związkiem.

Gminy na obszarze których wystąpiło przekroczenie benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w 2023 roku to: Konstantynów Łódzki, Ksawerów, Pabianice (gmina miejska) oraz Dobroń. W 2024 roku z kolei odnotowano przekroczenie na terenie gmin: Dobroń oraz Pabianice (gmina miejska) – odnotowano więc poprawę. Porównanie BaP średniej rocznej [ng/m^3] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024 zobrazowano na rysunku 2. Wartość $1,5 \text{ ng}/\text{m}^3$ jest wartością graniczną przy wyznaczaniu obszarów przekroczeń. Te z kolei przedstawiono na rysunku 3.

Rysunek 2 Statystyka stężeń BaP średnia roczna [ng/m^3] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024, PRG, opracowanie własne

Rysunek 3 Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi zagregowany do obszaru powiatu pabianickiego w latach 2023-2024
Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024, PRG, opracowanie własne

OZON (O_3)

W rocznej ocenie jakości powietrza klasyfikacji stref dla ozonu dokonuje się w odniesieniu do dwóch parametrów: poziomu docelowego i poziomu celu długoterminowego. Podstawą oceny są wyniki pomiarów z kilku stanowisk pomiarów automatycznych. Tu również przy klasyfikacji stref oraz wyznaczaniu obszarów przekroczeń jako metoda wspomagająca wykorzystywana jest metoda obiektywnego szacowania na podstawie wyników modelowania matematycznego.

W latach 2023-2024 nie zanotowano przekroczeń poziomu docelowego ozonu w obu strefach. Stwierdzono natomiast przekroczenie poziomu celu długoterminowego. W przypadku poziomu celu długoterminowego na wszystkich stanowiskach pomiarowych (w tym na stacji pomiarowej w Pabianicach przy ulicy Konstanyńowskiej) zanotowano w latach 2023-2024 stężenia $S_{8max_d^5}$ powyżej $120 \mu g/m^3$. W zależności od stanowiska pomiarowego, było to od 7 do 20 dni – dla stacji w Pabianicach odpowiednio 8 i 9 dni. W odróżnieniu od innych zanieczyszczeń gazowych czy pyłowych, w przypadku ozonu na przestrzeni ostatnich 10 lat nie obserwuje się trendu spadkowego stężeń. Mierzone wartości utrzymują się na podobnym poziomie. W latach pomiarowych z gorącym i suchym okresem wiosenno-letnim notowane są wysokie wartości danego zanieczyszczenia. Z kolei w latach z umiarkowanymi temperaturami, dużym zachmurzeniem i opadami w okresie wiosenno-letnim wartości ozonu maleją. Jako przyczynę przekroczeń stężeń poziomu celu długoterminowego dla ozonu wskazuje się emisję prekursorów ozonu, zwłaszcza z sektora transportu samochodowego oraz warunki meteorologiczne sprzyjające formowaniu się ozonu w powietrzu atmosferycznym (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie).

W latach 2023-2024 na terenie wszystkich gmin powiatu pabianickiego doszło do przekroczenia poziomu celu długoterminowego O_3 – rysunek 4.

⁵ maksimum dobowe ze stężeń średnich ośmiogodzinnych krocących, które są obliczane ze stężeń średnich jednogodzinnych

Rysunek 4 Zasięg obszaru przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla O_3 , określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi zagregowany do obszaru powiatu pabianickiego w latach 2023-2024

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024, PRG, opracowanie własne

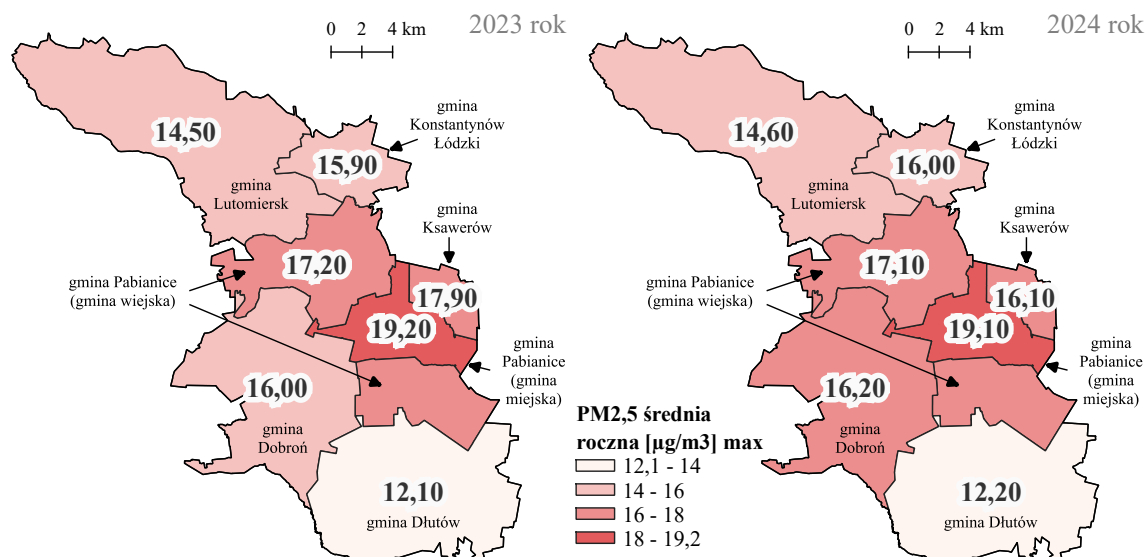
PYŁ ZAWIESZONY $PM_{2,5}$

Stężeniem kryterialnym w ocenie zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym $PM_{2,5}$ jest średnioroczny poziom dopuszczalny. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu od 2020 r. obowiązuje poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ wynoszący $20 \mu g/m^3$ (II faza). Jest to aktualnie główna obowiązująca klasyfikacja dla pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$. Podobnie jak w przypadku wcześniej omówionych zanieczyszczeń, podstawą oceny w strefach są wyniki pomiarów z kilku stanowisk pomiarów automatycznych i metoda obiektywnego szacowania na podstawie wyników modelowania matematycznego.

W 2023 r. w odniesieniu do średniorocznego poziomu dopuszczalnego fazy nie stwierdzono przekroczenia zarówno na obszarze aglomeracji łódzkiej jak i strefy łódzkiej (klasa A1). Był to pierwszy rok od momentu prowadzenia pomiarów pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ w województwie łódzkim, kiedy nie doszło do przekroczenia dopuszczalnego poziomu. W roku 2024 doszło do przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego na 2 stanowiskach pomiarowych – w Piotrkowie Trybunalskim i w Zgierzu. Oznacza to, że w stosunku do roku 2023 jakość powietrza w zakresie pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ uległa pogorszeniu. Zaznaczyć trzeba, że przekroczenie poziomu dopuszczalnego $20 \mu g/m^3$ w 2024 r. na 2 ww. stanowiskach w województwie było minimalne, a zaliczenie strefy do klasy C lub C1 dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia

W latach 2023-2024 nie doszło do przekroczenia średniorocznego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego $PM_{2,5}$ (faza II) w gminach powiatu pabianickiego. Porównanie $PM_{2,5}$ średniej rocznej [$\mu g/m^3$] max w latach 2023-2024 zobrazowano na rysunku 5. Nie odnotowano istotnych zmian.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Rysunek 5 Statystyka stężeń PM2,5 średnia roczna [µg/m³] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024
Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024, PRG, opracowanie własne

OCENA WYKONANA ZE WZGLĘDU NA OCHRONĘ ROŚLIN

Podobnie jak w przypadku oceny wykonanej ze względu na ochronę zdrowia ludzi, wynikiem oceny wykonanej ze względu na ochronę roślin jest zaliczenie jej do odpowiedniej klasy. Oceny poziomów stężeń substancji w powietrzu ze względu na ochronę roślin w województwie łódzkim dokonuje się wyłącznie dla strefy łódzkiej (w powiecie pabianickim – gmina Lutomiersk, Pabianice (gmina wiejska), Dobroń, Dłutów oraz Ksawerów). W kolejnej tabeli (5) zaprezentowano wyniki oceny za lata 2023-2024.

Tabela 5. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin – strefa łódzka

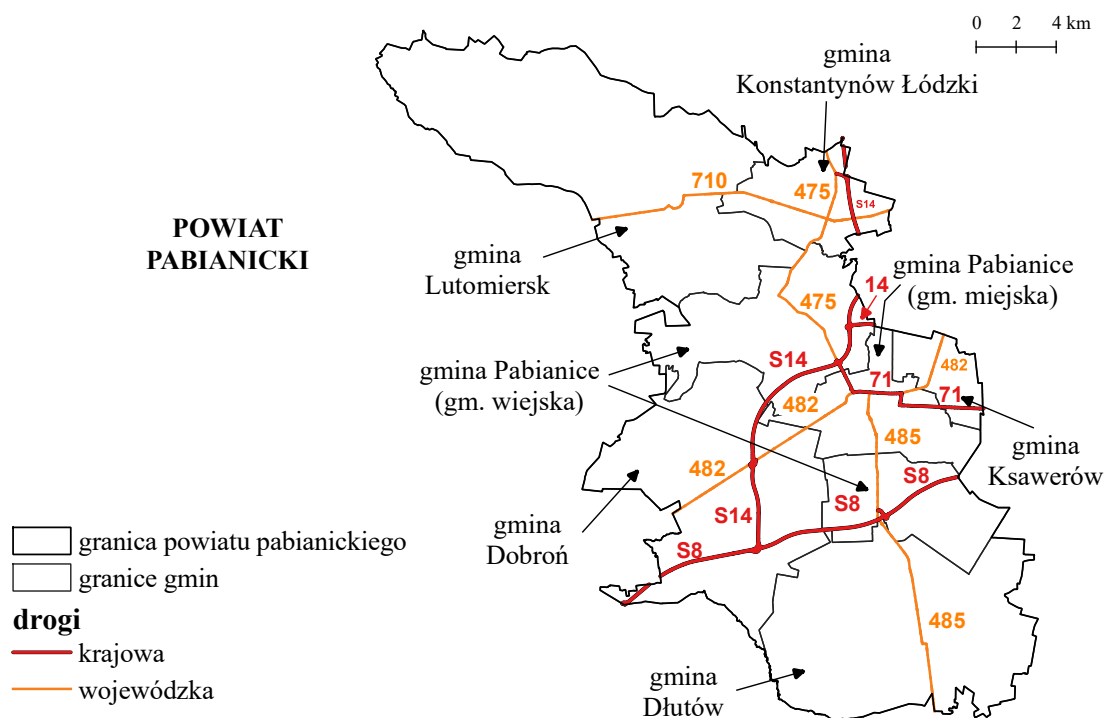
Zanieczyszczenie	Klasa strefy łódzkiej wg rodzajów zanieczyszczeń	
	2023 rok	2024 rok
SO ₂ (dwutlenek siarki)	A	A
NO _x (tlenki azotu)	A	A
O ₃ dc (ozon – poziom docelowy)	A	A
O ₃ dt (ozon – poziom długoterminowy)	D2	D2

Źródło: Roczne oceny jakości powietrza w województwie łódzkim za lata 2023-2024, opracowanie własne

Zgodnie z wynikami oceny za lata 2023-2024, na niemal całym obszarze strefy łódzkiej (w tym na obszarze powiatu pabianickiego) i w obu latach pomiarowych doszło do przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu (ocena D2). Powyższy wskaźnik przekraczany jest każdego roku pomiarowego obejmując niemal 100% powierzchni strefy i wszystkich mieszkańców strefy. Osiągnięcie w kolejnych latach wartości poniżej poziomu celu długoterminowego (tj. ≤6 000 µg/m³h) wydaje się mało prawdopodobne. Jako przyczynę przekroczeń poziomu długoterminowego wskazuje się podobnie, jak w przypadku ozonu analizowanego pod kątem ochrony zdrowia ludzi, występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) oraz napływ mas powietrza zanieczyszczonych ozonem i substancjami stanowiącymi tzw. prekursorzy ozonu z terenów zurbanizowanych województwa łódzkiego i spoza granic województwa.

7.3 POZIOM HAŁASU

Hałas drogowy jest najpowszechniejszym typem hałasu. Na obszarach miejskich jest związany z siecią ulic, zwłaszcza głównych. Poza miastami jest obecny przede wszystkim wzdłuż najważniejszych dróg (w Polsce są to autostrady, drogi ekspresowe, drogi krajowe oraz niektóre wojewódzkie). Ze względu na przebieg, natężenie ruchu oraz funkcję tranzytową najważniejszymi szlakami komunikacyjnymi w powiecie pabianickim są: droga ekspresowa S8, droga ekspresowa S14, droga krajowa 14, droga krajowa 71, droga wojewódzka 475, droga wojewódzka 482, droga wojewódzka 485 oraz droga wojewódzka 710 – rysunek 6.

Rysunek 6 Drogi krajowe oraz wojewódzkie w powiecie pabianickim

Źródło: PRG, BDOT10K, opracowanie własne

Na terenie kraju co 5 lat GDDKiA przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który obejmuje drogi krajowe oraz wojewódzkie. Ostatni GPR został przeprowadzony w 2020 roku⁶. Głównym celem pomiarów jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych bezpośrednich pomiarów, zasadniczych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez obszar Polski. Na podstawie wyników GPR dla odcinków dróg o największym natężeniu ruchu (tj. powyżej 3 mln poj./rok [ok. 8 200 poj./dobę]) sporządzane są mapy akustyczne obrazujące m.in. natężenie emisji hałasu do środowiska. Zgodnie z wynikami GPR 2020/2021 przez omawiany obszar przebiegają odcinki dróg o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 3 mln na rok, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach oraz dla których wymagane było sporządzenie map akustycznych:

- 1) 71 – ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI /UL. WOJSKA POLSKIEGO (DK72)/ - KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI /UL. ŁÓDZKA (DW710)/,
- 2) 71 – KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI /UL. ŁÓDZKA (DW710)/ - W. PABIANICE PŁN. /S14/,
- 3) 71 – PABIANICE /PRZEJŚCIE 3: UL. PARTYZANCKA (DW482) - UL. WARSZAWSKA/,
- 4) 71 – PABIANICE /UL. SIKORSKIEGO/ - RZGÓW /DK91, DW714/,

⁶ ze względu na pandemię COVID-19 i związane z nią ograniczenia wydłużono okres realizacji pomiarów na drogach krajowych na rok 2021, a wyniki opublikowano w 2022 roku

- 5) 71 – PABIANICE /PRZEJŚCIE 2: UL. ŚWIĘTEGO JANA (DW485) - UL. PARTYZANCKA (DW482)/,
- 6) S8e – W. ŁASK /DW473/ - W. RÓŻA /S14/,
- 7) S8e – W. RÓŻA /S14/ - W. PABIANICE PŁD. /DW485/,
- 8) S8e – W. PABIANICE PŁD. /DW485/ - W. RZGÓW /DK12, DK91/,
- 9) 14; S14 ŁÓDŹ /GR. MIASTA/ - W. PABIANICE PŁN. /DK71/,
- 10) S14 – W. PABIANICE PŁN. /DK71/ - W. DOBRONŹ /UL. PABIANICKA (DW482)/,
- 11) S14 – W. DOBRONŹ /UL. PABIANICKA (DW482)/ - W. RÓŻA /S8/,
- 12) 71 – PABIANICE /PRZEJŚCIE 1: UL. PARTYZANCKA (DW482) - UL. ŚWIĘTEGO JANA (DW485)/,
- 13) 710 – KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI /PRZEJŚCIE/,
- 14) 710 – KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI – LUTOMIERSK,
- 15) 482 – ŁÓDŹ - PABIANICE /DK71/,
- 16) 482 – PABIANICE /PRZEJŚCIE: UL. LUTOMIERSKA (DK71) - W. DOBRONŹ (S14)/,
- 17) 482 – W. DOBRONŹ /S14/ - ŁASK.

W następnej tabeli (6) przedstawiono szczegółowe wyniki pomiarów w ramach GPR 2020/2021.

Tabela 6. Wyniki GPR 2020/2021 dla odcinków dróg przebiegających przez obszar powiatu pabianickiego

Droga	Odcinek	SDRR poj. silnik. ogółem poj./dobę	SDRR poj. silnik. ogółem poj./rok
71	ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI /UL. WOJSKA POLSKIEGO (DK72)/ - KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI /UL. ŁÓDZKA (DW710)/	12 795	4,67 mln
71	KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI /UL. ŁÓDZKA (DW710)/ - W. PABIANICE PŁN. /S14/	8 849	3,23 mln
71	PABIANICE /PRZEJŚCIE 3: UL. PARTYZANCKA (DW482) - UL. WARSZAWSKA/	10 431	3,81 mln
71	PABIANICE /UL. SIKORSKIEGO/ - RZGÓW /DK91, DW714/	12 186	4,45 mln
71	PABIANICE /PRZEJŚCIE 2: UL. ŚWIĘTEGO JANA (DW485) - UL. PARTYZANCKA (DW482)/	12 918	4,72 mln
S8e	W. ŁASK /DW473/ - W. RÓŻA /S14/	35 006	12,78 mln
S8e	W. RÓŻA /S14/ - W. PABIANICE PŁD. /DW485/	26 850	9,80 mln
S8e	W. PABIANICE PŁD. /DW485/ - W. RZGÓW /DK12, DK91/	28 845	10,53 mln
14; S14	ŁÓDŹ /GR. MIASTA/ - W. PABIANICE PŁN. /DK71/	17 721	6,47 mln
S14	W. PABIANICE PŁN. /DK71/ - W. DOBRONŹ /UL. PABIANICKA (DW482)/	16 345	5,97 mln
S14	W. DOBRONŹ /UL. PABIANICKA (DW482)/ - W. RÓŻA /S8/	12 515	4,57 mln
71	PABIANICE /PRZEJŚCIE 1: UL. PARTYZANCKA (DW482) - UL. ŚWIĘTEGO JANA (DW485)/	12 568	4,59 mln
71	W. PABIANICE PŁN. /S14/ - PABIANICE /UL. PARTYZANCKA (DW482)/	7 764	2,83 mln
710	KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI /PRZEJŚCIE/	17 730	6,47 mln
710	KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI - LUTOMIERSK	12 828	4,68 mln
710	LUTOMIERSK - SZADEK	5 380	1,96 mln
482	ŁÓDŹ - PABIANICE /DK71/	13 209	4,82 mln

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Droga	Odcinek	SDRR poj. silnik. ogółem poj./dobę	SDRR poj. silnik. ogółem poj./rok
482	PABIANICE /PRZEJŚCIE: UL. LUTOMIERSKA (DK71) - W. DOBROŃ (S14)/	9 829	3,59 mln
482	W. DOBROŃ /S14/ - ŁASK	10 919	3,99 mln
485	PABIANICE /PRZEJŚCIE: UL. PARTYZANCKA (DK71) - GR. MIASTA/	7 417	2,71 mln
485	PABIANICE - W. PABIANICE PŁD. /S8/	7 519	2,74 mln
485	W. PABIANICE PŁD. /S8/ - WADLEW /DW473/	7 774	2,84 mln
objaśnienia:			
	odcinki dróg o natężeniu ruchu pojazdów silnikowych powyżej 3 mln/rok		

Źródło: wyniki GPR 2020/2021, opracowanie własne

W związku z wynikami badań GPR, w 2022 roku zostały wykonane następujące opracowania:

- a) Strategiczna mapa hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim,
- b) Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie łódzkim,

które następnie posłużyły opracowaniu programu ochrony środowiska przed hałasem. Uchwałą nr II/40/24 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2024 r. przyjęto do realizacji „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego” (POH). Odcinki głównych dróg objęte zakresem niniejszego dokumentu w obrębie powiatu pabianickiego to:

- 1) 71 – ALEKSANDRÓW ŁÓDZKI /UL. WOJSKA POLSKIEGO (DK72)/ - KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI /UL. ŁÓDZKA (DW710)/,
- 2) 71 – KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI /UL. ŁÓDZKA (DW710)/ - W. PABIANICE PŁN. /S14/,
- 3) 71 – PABIANICE /PRZEJŚCIE 3: UL. PARTYZANCKA (DW482) - UL. WARSZAWSKA/,
- 4) 71 – PABIANICE /UL. SIKORSKIEGO/ - RZGÓW /DK91, DW714/,
- 5) 71 – PABIANICE /PRZEJŚCIE 2: UL. ŚWIĘTEGO JANA (DW485) - UL. PARTYZANCKA (DW482)/,
- 6) S8e – W. ŁASK /DW473/ - W. RÓŻA /S14/,
- 7) S8e – W. RÓŻA /S14/ - W. PABIANICE PŁD. /DW485/,
- 8) S8e – W. PABIANICE PŁD. /DW485/ - W. RZGÓW /DK12, DK91/,
- 9) 14; S14 ŁÓDŹ /GR. MIASTA/ - W. PABIANICE PŁN. /DK71/,
- 10) S14 – W. PABIANICE PŁN. /DK71/ - W. DOBROŃ /UL. PABIANICKA (DW482)/,
- 11) S14 – W. DOBROŃ /UL. PABIANICKA (DW482)/ - W. RÓŻA /S8/,
- 12) 71 – PABIANICE /PRZEJŚCIE 1: UL. PARTYZANCKA (DW482) - UL. ŚWIĘTEGO JANA (DW485)/,
- 13) 710 – KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI /PRZEJŚCIE/,
- 14) 710 – KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI – LUTOMIERSK,
- 15) 482 – ŁÓDŹ - PABIANICE /DK71/,
- 16) 482 – PABIANICE /PRZEJŚCIE: UL. LUTOMIERSKA (DK71) - W. DOBROŃ (S14)/,
- 17) 482 – W. DOBROŃ /S14/ - ŁASK.

Zgodnie z przytoczonym opracowaniem, na terenie powiatu pabianickiego występują niewielkie przekroczenia norm hałasu obejmujące:

- w otoczeniu dróg zarządzanych przez GDDKiA: szacunkowa liczba osób zamieszkujących na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu – wskaźnik L_{DWN}^7 – 100 osób,
- w otoczeniu dróg zarządzanych przez ZDW w Łodzi: szacunkowa liczba osób zamieszkujących na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu – wskaźnik L_{DWN} – 100 osób oraz szacunkowa liczba osób zamieszkujących na terenach, na których występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu – wskaźnik L_N^8 – 100 osób.

Działania planowane do podjęcia w ciągu 6-10 lat, licząc od roku uchwalenia programu na odcinkach dróg przebiegających przez obszar powiatu pabianickiego obejmują:

- 1) podjęcie działań mających na celu wymianę nawierzchni na DW710 w Lutomiersku od km 14+800 do km 16+500 – ZDW w Łodzi.

Należy również wskazać, że zgodnie z „Oceną stanu akustycznego środowiska na terenie województwa łódzkiego w roku 2023” pomiary w odniesieniu do 1 doby – pomiary krótkookresowe, których dokonano na terenie powiatu pabianickiego to m.in.: Pabianice – droga wojewódzka 485. W ramach pomiarów hałasu przebadano odcinek ul. Jutrzkowickiej w Pabianicach, stanowiący połączenie centrum Pabianic z drogą ekspresową S8. Jest to fragment drogi wojewódzkiej 485, łączącej Pabianice z Bełchatowem. Odcinek miał swój początek na rondzie (zbieg ulic: Wodnej, Jutrzkowickiej i Świetlickiego) i kończył się na południowej granicy Pabianic. Badany odcinek ul. Jutrzkowickiej jest drogą miejską pełniącą funkcję drogi głównej. Na terenie zlokalizowano na badanym odcinku ul. Jutrzkowickiej jeden punkt pomiarowy do krótkookresowych pomiarów hałasu drogowego. Punkt znajdował się po zachodniej stronie drogi, w odległości 10 m od krawędzi jezdni, na terenie posesji nr 99. Po wschodniej i zachodniej stronie drogi występują tereny jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, dla których dopuszczalny poziom hałasu w porze dnia wynosi 61 dB a w porze nocy jest równy 56 dB. W punkcie przy ul. Jutrzkowickiej 99 odnotowano przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze dziennej o 4,4 dB.

Zgodnie z „Oceną stanu akustycznego środowiska na terenie województwa łódzkiego w roku 2023” pomiary w odniesieniu do 1 doby – pomiary krótkookresowe, których dokonano na terenie powiatu pabianickiego to również m.in.: droga powiatowa 71⁹ w miejscowości Porszewice. Miejscowość Porszewice to wieś położona w gminie Pabianice. Przez Porszewice przebiega droga powiatowa, łącząca tę miejscowość z drogą ekspresową S14 i Konstantynowem Łódzkim. Ma ona status drogi powiatowej klasy głównej. Pełni również funkcję drogi lokalnej dla okolicznych mieszkańców. Badany odcinek drogi biegnie w kierunku północno - wschodnim, od zakrętu w Porszewicach do ulicy Florentynów. Wzdłuż drogi, na terenie Porszewic, występują tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej oraz tereny, na których jest prowadzona działalność gospodarcza o charakterze przemysłowym (kopalnia piasku). Na omawianym terenie zlokalizowano przy drodze nr 71 jeden punkt pomiarowy do krótkookresowych pomiarów hałasu drogowego. Punkt znajdował się po zachodniej stronie drogi, w odległości 10 m od jej krawędzi, na terenie posesji 24a. W otoczeniu punktu pomiarowego występowały tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej, dla których dopuszczalny poziom hałasu w porze dnia wynosi 65 dB a w porze nocy 56 dB. Nie odnotowano w tym punkcie przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu.

W dniach 16-17 maja 2024 r. w ramach kontroli interwencyjnej na zlecenie WIOŚ w Łodzi Centralne Laboratorium Badawcze GIOŚ przeprowadziło również pomiary hałasu emitowanego z drogi powiatowej nr 3306E (tj. ul. Myśliwskiej w Pabianicach) w punkcie pomiarowym zlokalizowanym pod adresem Pabianice, ul. Myśliwska 5e. Pomiary wykazały przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu komunikacyjnego w porze dnia o 3 dB. W związku ze stwierdzonym przekroczeniem sprawę przekazano do Starosty Pabianickiego (zarządca drogi).

⁷ oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00)

⁸ oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00)

⁹ aktualnie przebiega tędy droga wojewódzka nr 475

Hałas kolejowy to w dużej mierze problem związany z funkcjonowaniem pociągów towarowych i pociągów składających się ze starszych wagonów lub lokomotyw. Ten rodzaj hałasu jest szczególnie dotkliwy w nocy. Na terenie województwa łódzkiego w roku 2022 PKP Polskie Linie Kolejowe wykonało strategiczną mapę hałasu dla odcinków linii kolejowych o natężeniu większym niż 30 000 poj./rok. Na terenie województwa łódzkiego warunek ten spełniają odcinki w ciągu linii kolejowych nr 1 (4 odcinki), 3 (1 odcinek), 17 (3 odcinki), położone w granicach powiatów: powiat Skierniewice, powiat skierniewicki, powiat brzeziński, łódzki wschodni, łowicki, a więc nie dotyczą odcinka linii kolejowej nr 14, który przebiega przez obszar powiatu pabianickiego. „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego” wskazuje jednak, że mieszkańcy powiatu pabianickiego zgłaszają skargi na hałas kolejowy przy tej linii kolejowej (ul. Wąska, Chechło Pierwsze).

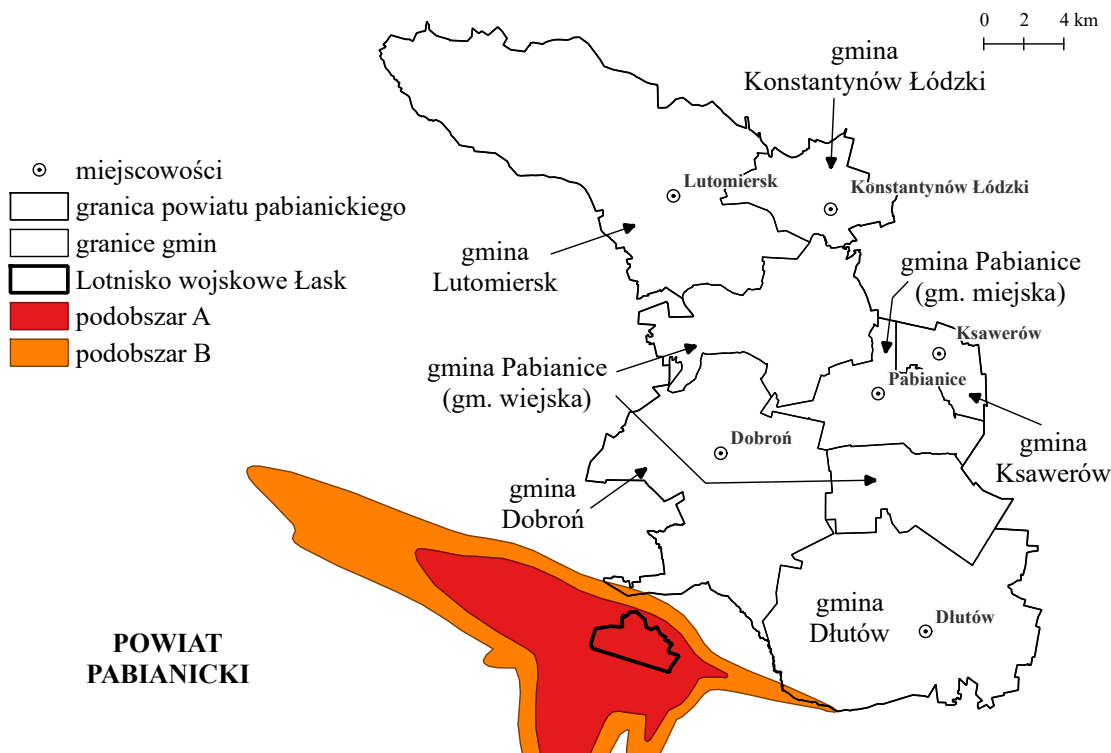
Omawiany obszar znajduje się w zasięgu oddziaływania Lotniska Wojskowego Łask (EPLK). Jest ono zarządzane przez Jednostkę Wojskową nr 1158 i użytkowane przez 32 Bazę Lotnictwa Taktycznego. Samo lotnisko położone na terenie gminy Buczek w powiecie łaskim w odległości ok. 3 km od granic administracyjnych powiatu pabianickiego. Źródłem hałasu przenikającego do środowiska są operacje lotnicze wykonywane przez stacjonujące na lotnisku wielozadaniowe samoloty myśliwskie F-16. Na podstawie art. 135 ust. 1, ust. 2, ust. 3a oraz ust. 3b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Sejmik Województwa Łódzkiego podjął 25 października 2016 r. uchwałę nr XXIX/379/16 w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Łask. Utworzony obszar ograniczonego użytkowania, podzielono na dwa podobszary:

- podobszar A, którego wewnętrzną granicę wyznacza granica terenu lotniska, a granicę zewnętrzną izolinie równoważnego poziomu dźwięku $L_{AeqD} = 60$ dB oraz $L_{AeqN} = 50$ dB,
- podobszar B, którego wewnętrzną granicę wyznacza zewnętrzna granica podobszaru A, a granicę zewnętrzną izolinie równoważnego poziomu dźwięku $L_{AeqD} = 55$ dB oraz $L_{AeqN} = 45$ dB

z ograniczeniami w zakresie przeznaczania terenów, korzystania z terenów nimi objętych oraz wymaganiami technicznymi dotyczącymi budynków. W kontekście obszaru powiatu pabianickiego, część obrębu ewidencyjnego Barycz w gminie Dobroń oraz część obrębu ewidencyjnego Drzewociny w gminie Dłutów znajdują się w granicach podobszaru B.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi w dniach 5-6 października 2020 roku przeprowadzał w 9 punktach pomiarowych zlokalizowanych poza terenem lotniska badania hałasu w czasie wykonywania operacji lotniczych przez stacjonujące na lotnisku statki powietrzne. Badania przeprowadzono w 9 punktach pomiarowych zlokalizowanych poza terenem lotniska, w czasie wykonywania operacji lotniczych przez stacjonujące na lotnisku statki powietrzne. Z przeprowadzonych badań wynika, że niekorzystne oddziaływanie lotniska wojskowego Łask (EPLK), na klimat akustyczny terenów podlegających ochronie akustycznej, zamyka się wewnątrz ustanowionego obszaru ograniczonego użytkowania¹⁰. Utworzone obszary ograniczonego użytkowania na tle powiatu pabianickiego przedstawiono na rysunku 7.

¹⁰ na podstawie: Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa łódzkiego w 2020 roku

Rysunek 7 Podobszary ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Łask na tle powiatu pabianickiego
Źródło: PRG, Uchwała nr XXIX/379/16, w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Łask, opracowanie własne

Hałas przemysłowy jest tworzony przez źródła znajdujące się na terenie zakładów przemysłowych i usługowych. Ma charakter lokalny i jego zasięg jest ograniczony do najbliższego otoczenia obiektu. Problem nadmiernej emisji tego rodzaju hałasu do środowiska w dużym stopniu związany jest z niewłaściwie prowadzoną przez władze lokalne polityką zagospodarowywania przestrzennego. W dalszym ciągu występują bowiem przypadki sytuowania w jednorodzinnej zabudowie mieszkaniowej np. zakładów ślusarskich, stolarskich, lakierniczych itp., będących w okresie eksploatacji powodem licznych problemów, zwłaszcza w aspekcie ochrony przed hałasem.

Starosta Pabianicki, jako organ administracji publicznej, jest właściwy do podejmowania działań w zakresie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska, w tym w zakresie emisji hałasu z zakładów, na podstawie art. 379 ustawy – Prawo ochrony środowiska. W powiecie pabianickim w 2023 roku było 6 skarg na hałas przemysłowy. W roku 2024 były 3 skargi na hałas przemysłowy. 1 skarga na hałas jest w procesie procedowania.

7.4 POZIOM PÓL ELEKTROMAGENTYCZNYCH

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej poziomów dopuszczalnych. Od 2021 roku obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Do końca 2019 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz w miejscach dostępnych dla ludności określony został na poziomie 7 V/m. Można zatem zauważyć, że od 2021 r. mamy do czynienia z wzrostem dopuszczalnych wartości poziomów PEM.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 lutego 2020 r., w celu sprawdzenia dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wykorzystuje się pomiary wykonywane miernikiem szerokopasmowym. W ramach pomiarów wyznacza się w badanym zakresie

częstotliwości wartości wskaźnikowe WM_E . WM_E oznacza wartość wskaźnikową poziomu emisji pól elektromagnetycznych dla miejsc dostępnych dla ludności dla składowej elektrycznej pola, która liczona jest na podstawie maksymalnej wartości chwilowej (E_{MAX}), uzyskanej w trakcie pomiarów w sposób określony w rozporządzeniu. Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości WM_E nie przekracza wartości 1. W kolejnej tabeli (7) przedstawiono wyniki okresowych pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych w latach 2023-2024 w ramach stałej sieci monitoringu i monitoringu badawczego w powiecie pabianickim.

Tabela 7. Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w punktach pomiarowych zlokalizowanych w powiecie pabianickim

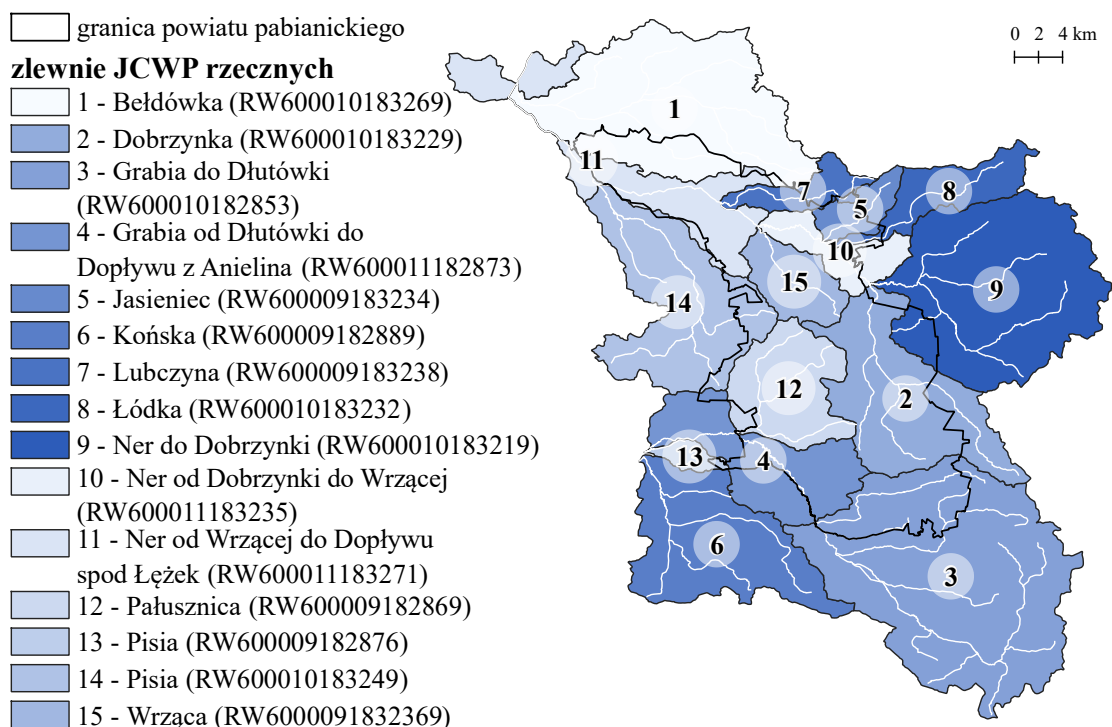
Lokalizacja punktu pomiarowego	Rok	Poziom dopuszczalny	Wynik pomiaru
STAŁA SIEĆ MONITORINGU			
Konstantynów Łódzki, ul. Piłsudskiego 12	2023	wartość $WM_E < 1$	0,04
Lutomiersk, ul. Pabianicka 1	2023	wartość $WM_E < 1$	poniżej granicy oznaczalności
Pabianice, ul. Armii Krajowej 32	2024	wartość $WM_E < 1$	0,07
Pabianice, ul. Piaskowa 18	2024	wartość $WM_E < 1$	0,11
Pabianice, ul. Szarych Szeregów 2	2024	wartość $WM_E < 1$	0,05
MONITORING BADAWCZY			
Dłutów, ul. Główna 1	2023	wartość $WM_E < 1$	0,08
Ksawerów, ul. Poczтова 10a	2024	wartość $WM_E < 1$	0,06
Pawlikowice 7a	2024	wartość $WM_E < 1$	0,04
Przygoń, ul. Słoneczna 5	2024	wartość $WM_E < 1$	0,06
objaśnienia:			
	kolor zielony oznacza, że nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu		

Źródło: GIOŚ

Przedstawione w tabeli 7 wyniki oznaczają, że w latach 2023-2024 nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego poziomu. Pomiary pól elektromagnetycznych wykonywane na terenie całego województwa łódzkiego w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska nie wykazują przekroczeń dopuszczalnych norm. Mierzone wartości natężenia PEM są dużo niższe od poziomów dopuszczalnych. Dokonując porównania wszystkich wyników pomiarów PEM na przestrzeni ostatnich lat nie obserwuje się także znaczących zmian średnich poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

7.5 JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Zgodnie z przyjętym podziałem powiat pabianicki znajduje się na obszarze zlewni 15 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych. Ich położenie na tle powiatu zaprezentowano na rysunku 8. Na obszarze nie ma zlokalizowanych JCWP jeziornych, zbiornikowych, przejściowych i przybrzeżnych.

Rysunek 8 JCWP rzeczne (zlewnie) na obszarze powiatu pabianickiego

Źródło: PRG, GIOŚ, opracowanie własne

Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadzając podział na jednolite części wód ma na celu m.in. osiągnięcie dobrego stanu wód we wszystkich ich częściach. Oceniając to, w jakim stanie są poszczególne części wód powierzchniowych, pod uwagę brane są następujące grupy wskaźników jakości: elementy biologiczne, fizykochemiczne i hydromorfologiczne, które mówią o stanie ekologicznym części wód oraz substancje chemiczne, oceniane w ramach klasyfikacji stanu chemicznego. Oceny dokonuje się na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska i prezentuje poprzez:

- ocenę stanu ekologicznego¹¹,
- ocenę stanu chemicznego,
- ocenę stanu JCWP.

Stan ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Klasyfikuje się go poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. W przypadku potencjału ekologicznego, klasa pierwsza oznacza maksymalny potencjał ekologiczny.

O przypisaniu jednolitej części wód danej oceny decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego.

Klasyfikacji stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. substancji priorytetowych. Podstawą analizy jest porównanie uzyskanych wyników ze środowiskowymi normami jakości. Przyjmuje się, że jednolita część wód jest w dobrym stanie chemicznym, jeżeli żadna z obliczonych wartości stężeń nie przekracza

¹¹ w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego

dopuszczalnych stężeń maksymalnych i średniorocznych. Jeżeli woda nie spełnia tych wymagań, stan chemiczny ocenianej jednolitej części wód określa się jako poniżej dobrego.

Ogólny stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w dobrym stanie, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry i stan chemiczny sklasyfikowany jest jako dobry.

Ze względu na ograniczony zakres badań przeprowadzanych w latach 2023-2024 na omawianym terenie oraz dodatkowo podlegających weryfikacji i mogących ulec zmianie, oceniając poszczególne JCWP położone w granicach powiatu pabianickiego skorzystano z narzędzia, w którym można przeglądać i pobierać karty charakterystyk powstałe podczas realizacji projektu „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”¹². Z racji swojego położenia omawiany obszar objęty jest „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry¹³).

W tabeli 8 przedstawiono ocenę stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) dla JCWP położonych w obrębie powiatu pabianickiego. Zgodnie z przytoczonymi danymi należy odnotować, że jakość wód powierzchniowych rzecznych na omawianym terenie jest generalnie zła i w ostatnich latach nie uległa znaczącej poprawie. Wszystkie JCWP są także zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego Ramowej Dyrektywy Wodnej. Rodzaje głównych presji determinujących stan wód w obrębie danej JCWP również zawarto w tabeli. Są to głównie:

- nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe),
- źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- prostowanie koryta,
- budowle piętrzące,
- rozwój obszarów zurbanizowanych,
- transport,
- turystyka.

¹² <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

¹³ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20230000335>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Tabela 8. Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) dla JCWP położonych w obrębie powiatu pabianickiego

Numer na rysunku 8	Nazwa JCWP / Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
1.	Bełdówka (RW600010183269)	dobry potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
2.	Dobrzyńka (RW600010183229)	umiarkowany potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące	zagrożona
3.	Grabia do Dłutówki (RW600010182853)	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	prostowanie koryta, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
4.	Grabia od Dłutówki do Dopływu z Anielina (RW600011182873)	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), budowle piętrzące	zagrożona
5.	Jasieniec (RW600009183234)	zły potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty mostowe	zagrożona
6.	Końska (RW600009182889)	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
7.	Lubczyna (RW600009183238)	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), prostowanie koryta	zagrożona
8.	Łódka (RW600010183232)	zły potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone), eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty mostowe	zagrożona

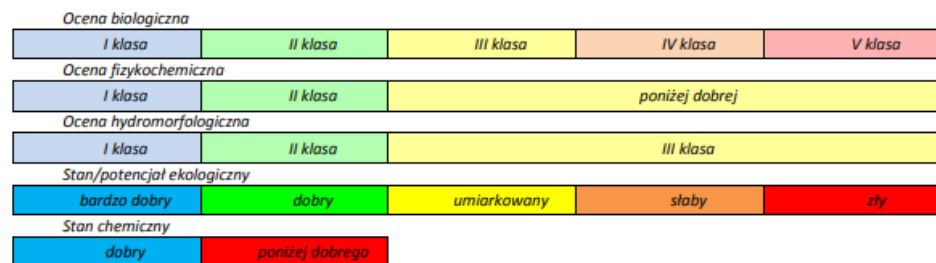
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Numer na rysunku 8	Nazwa JCWP / Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
9.	Ner do Dobrzynki (RW600010183219)	umiarkowany potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty mostowe	zagrożona
10.	Ner od Dobrzynki do Wrzącej (RW600011183235)	zły potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), budowle piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane)	zagrożona
11.	Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łęzek (RW600011183271)	słaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja, eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), prostowanie koryta, budowle piętrzące, wały przeciwpowodziowe, górnictwo, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
12.	Pałusznicza (RW600009182869)	słaby stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), prostowanie koryta, budowle piętrzące, obiekty mostowe, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane)	zagrożona

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Numer na rysunku 8	Nazwa JCWP / Kod JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan (ogólny)	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
13.	Pisia (RW600009182876)	zły stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
14.	Pisia (RW600010183249)	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące	zagrożona
15.	Wrząca (RW6000091832369)	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nawożenie i depozycja, prostowanie koryta, budowle piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona

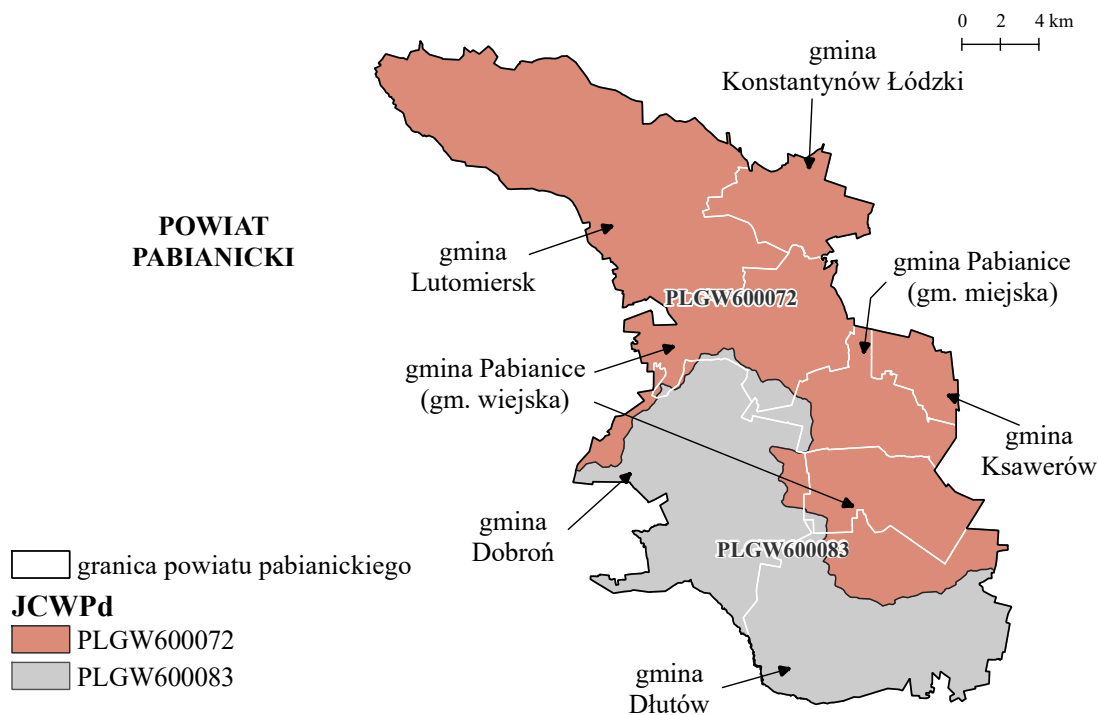
OBJAŚNIENIA

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>

7.6 JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH

Zgodnie z podziałem Polski na 174 jednolitych części wód podziemnych obszar powiatu pabianickiego położony jest w zasięgu dwóch: PLGW600072 (nr 72) – północna część powiatu oraz PLGW600083 (nr 83) – południowa część powiatu. Zagregowany do obszaru powiatu podział prezentuje rysunek 9.

Rysunek 9 JCWPd z obszaru powiatu pabianickiego
Źródło: PRG, GIOŚ, opracowanie własne

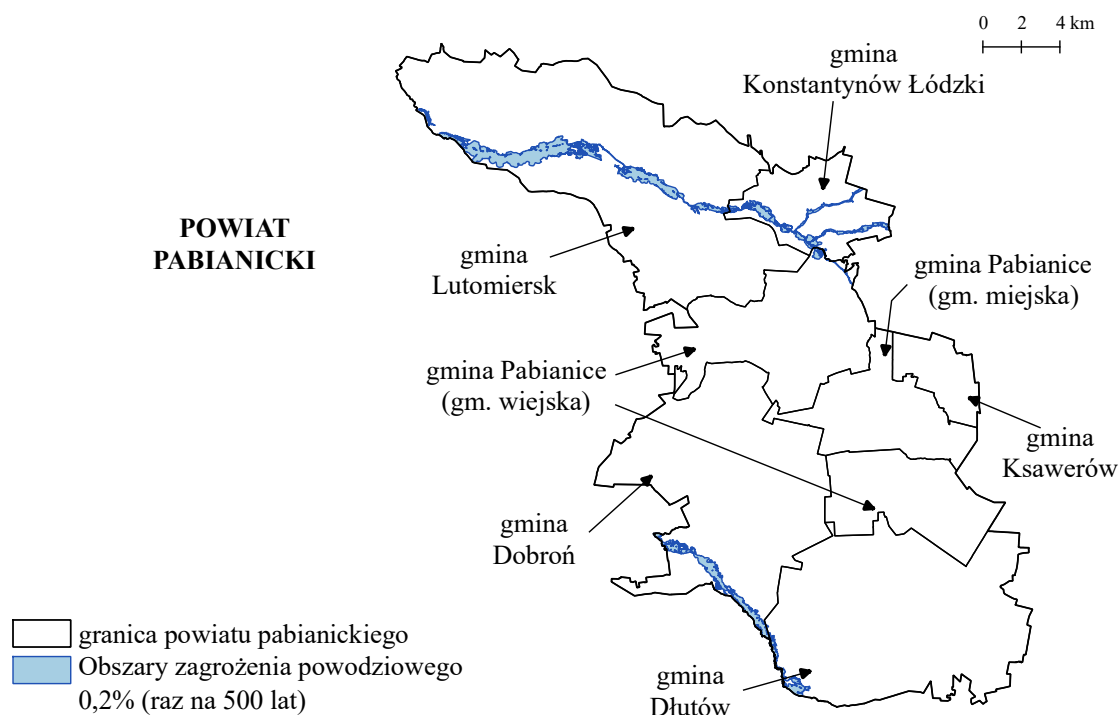
Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód podziemnych, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń w skali kraju, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych. Monitoring wód podziemnych w Polsce prowadzony jest w sieciach: krajowej, regionalnych i lokalnych. Jakość wód podziemnych oceniana jest w systemie pięciu następujących klas:

- Klasa I – wody podziemne w tej klasie charakteryzują się bardzo dobrą jakością: wartości wskaźników jakości wody są kształtowane jedynie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w warstwie wodonośnej,
- Klasa II – wody podziemne w tej klasie można określić jako wody o dobrej jakości: wartości wskaźników jakości wody nie wskazują na oddziaływanie antropogeniczne lub wskazują na bardzo słabe oddziaływanie,
- Klasa III – wody podziemne w danej klasie określić można jako wody o zadowalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów lub słabego oddziaływania antropogenicznego,
- Klasa IV – wody podziemne tej klasy scharakteryzować można jako wody o niezadowalającej jakości: wartości wskaźników jakości wody są podwyższone w wyniku naturalnych procesów oraz wyraźnego oddziaływania antropogenicznego,
- Klasa V – wody podziemne danej klasy można określać jako wody o złej jakości: wartości wskaźników jakości wody potwierdzają oddziaływanie antropogeniczne.

Zgodnie z „Raportem o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczeniach – stan na 2022 rok” JCWPd nr 72 jest stanem ogólnym dobrym, natomiast JCWPd nr 83 w stanie ogólnym słabym. JCWPd nr 83 jest zagrożona ilościowo nieosiągnięciem celu środowiskowego Ramowej Dyrektywy Wodnej. Znaczące presje, które zidentyfikowano w obrębie tej JCWPd to pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (KWB Bełchatów). Dla JCWPd nr 72, która nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego RDW, zidentyfikowano presję chemiczną związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną, przemysłem. W latach 2023-2024 Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska nie przeprowadzał monitoringu wód podziemnych bezpośrednio na terenie powiatu pabianickiego.

7.7 OCENA RYZYKA POWODZIOWEGO

Prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi zagrażającej mieszkańcom powiatu jest niewielkie. Dotyczy ono przede wszystkim dolin rzecznych Grabi i Neru, a także wąskich pasów wzdłuż cieków Jasieniec oraz Łódka (gmina Konstantynów Łódzki) – rysunek 10. Należy jednak pamiętać, że w kontekście szybko zmieniającego się klimatu narastać będzie natężenie zjawisk ekstremalnych, w tym np. nawalnych, krótkotrwałych opadów skutkujących powodziami błyskawicznymi, a te z kolei mogą stanowić poważne zagrożenie dla mieszkańców przede wszystkim Pabianic i Konstantynowa Łódzkiego. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu wskazuje, że na terenie powiatu nie występują wały przeciwpowodziowe. Nie zostały tu również zlokalizowane zbiorniki retencyjne.

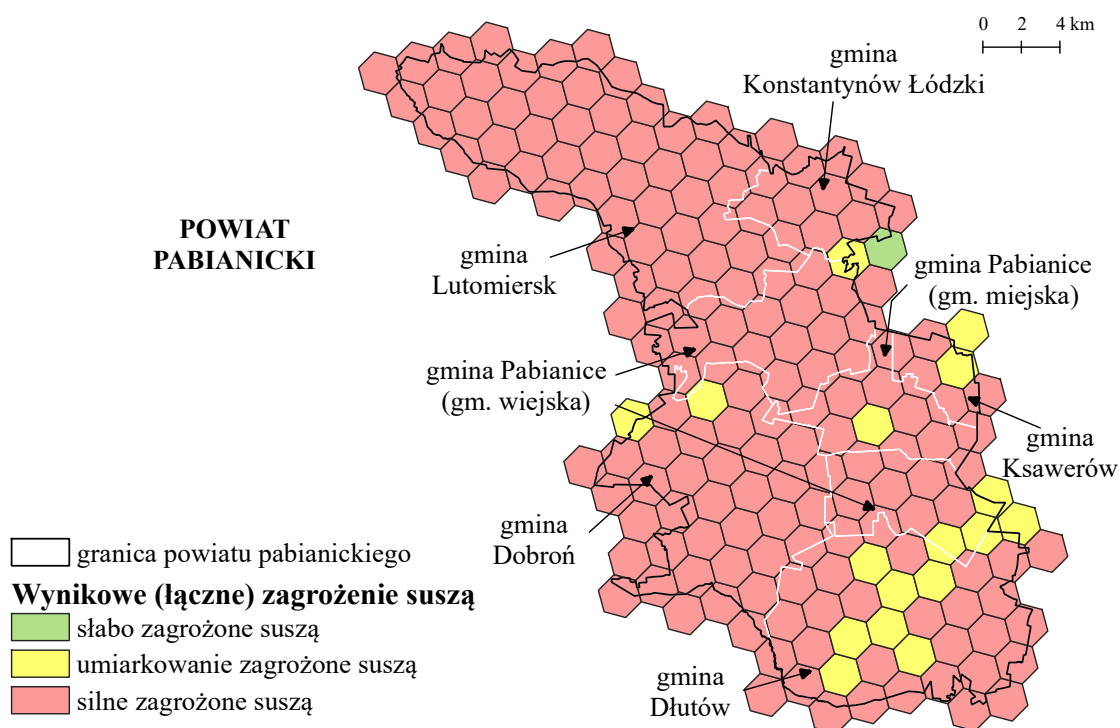
Rysunek 10 Obszary zagrożenia powodziowego 0,2% (raz na 500 lat) w powiecie pabianickim

Źródło: Hydroportal, opracowanie własne

7.8 OCENA ZAGROŻENIA SUSZĄ

Zgodnie z opracowanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie „Planem przeciwdziałania skutkom suszy”¹⁴ wynikowe (łączne) zagrożenie suszą na terenie powiatu pabianickiego należy ocenić jako silne – rysunek 11.

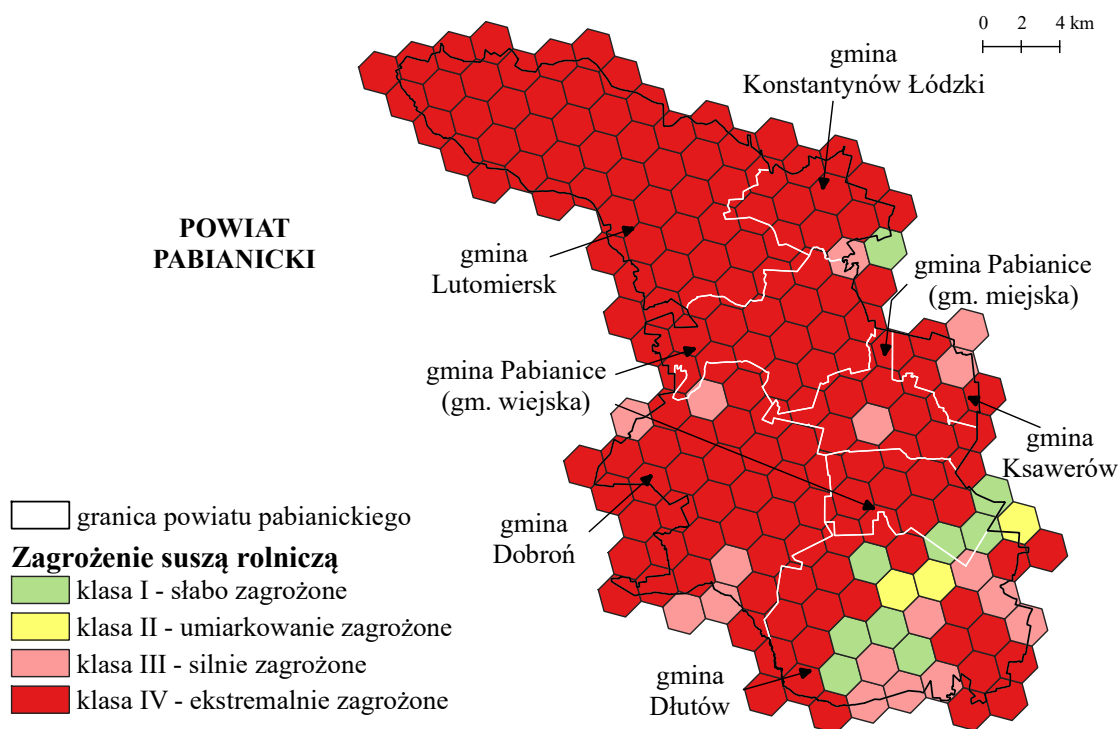
¹⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

Rysunek 11 Wynikowe (łączne) zagrożenie suszą w powiecie pabianickim

Źródło: „Plan przeciwdziałania skutkom suszy”, opracowanie własne

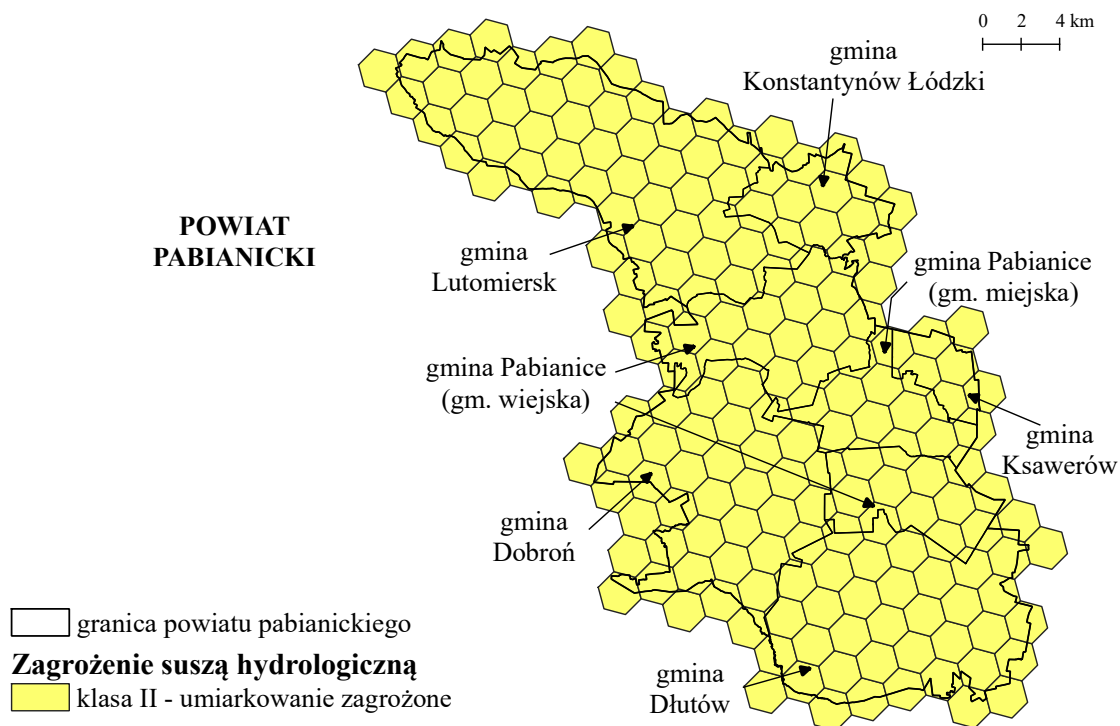
Na rysunku 12 przedstawiono również zagrożenie suszą rolniczą – zdecydowana większość obszaru jest w ekstremalnym stopniu zagrożona tym rodzajem suszy. Długotrwałe okresy bezdeszczowe występują praktycznie każdego roku powodując istotne straty w rolnictwie.

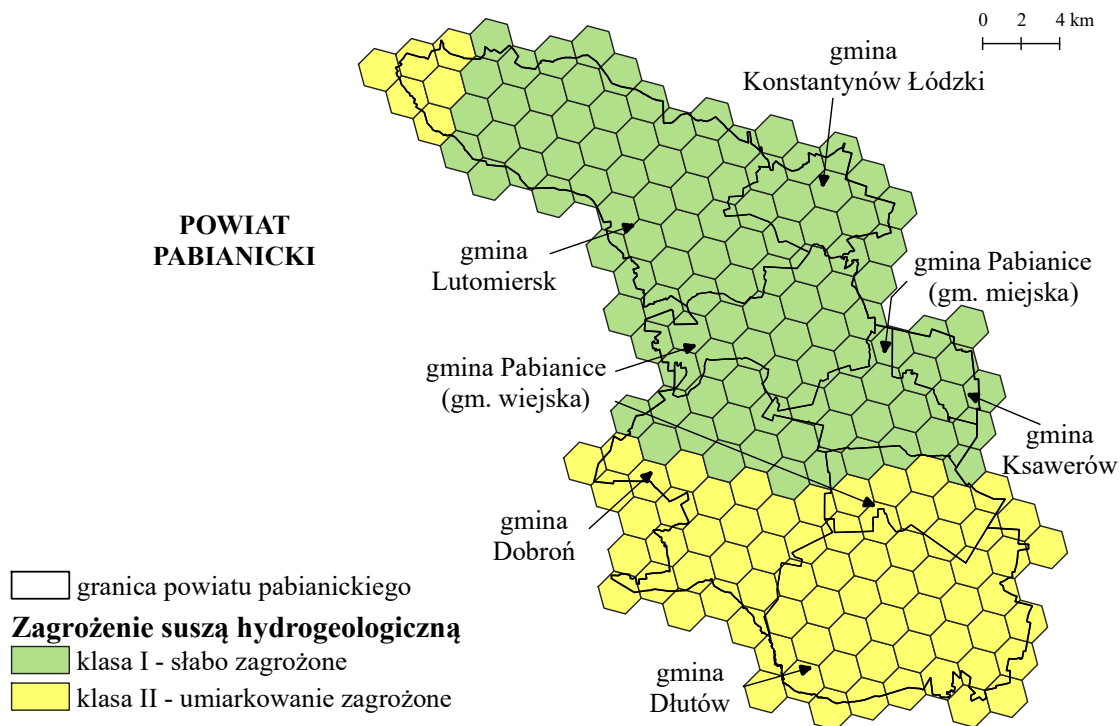
Rysunek 12 Zagrożenie suszą rolniczą w powiecie pabianickim

Źródło: „Plan przeciwdziałania skutkom suszy”, opracowanie własne

Zagrożenie suszą hydrologiczną jest na umiarkowanym poziomie (rysunek 13). Zagrożenie suszą hydrogeologiczną w południowej części powiatu i w północno-zachodnim krańcu jest również na umiarkowanym poziomie. Centralna i północna część omawianej jednostki jest słabo zagrożona suszą hydrogeologiczną (rysunek 14).

Rysunek 13 Zagrożenie suszą hydrologiczną w powiecie pabianickim
Źródło: „Plan przeciwdziałania skutkom suszy”, opracowanie własne

Rysunek 14 Zagrożenie suszą hydrogeologiczną w powiecie pabianickim
Źródło: „Plan przeciwdziałania skutkom suszy”, opracowanie własne

7.9 STAN INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNEJ

SIEĆ WODOCIĄGOWA

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę w powiecie pabianickim obejmują:

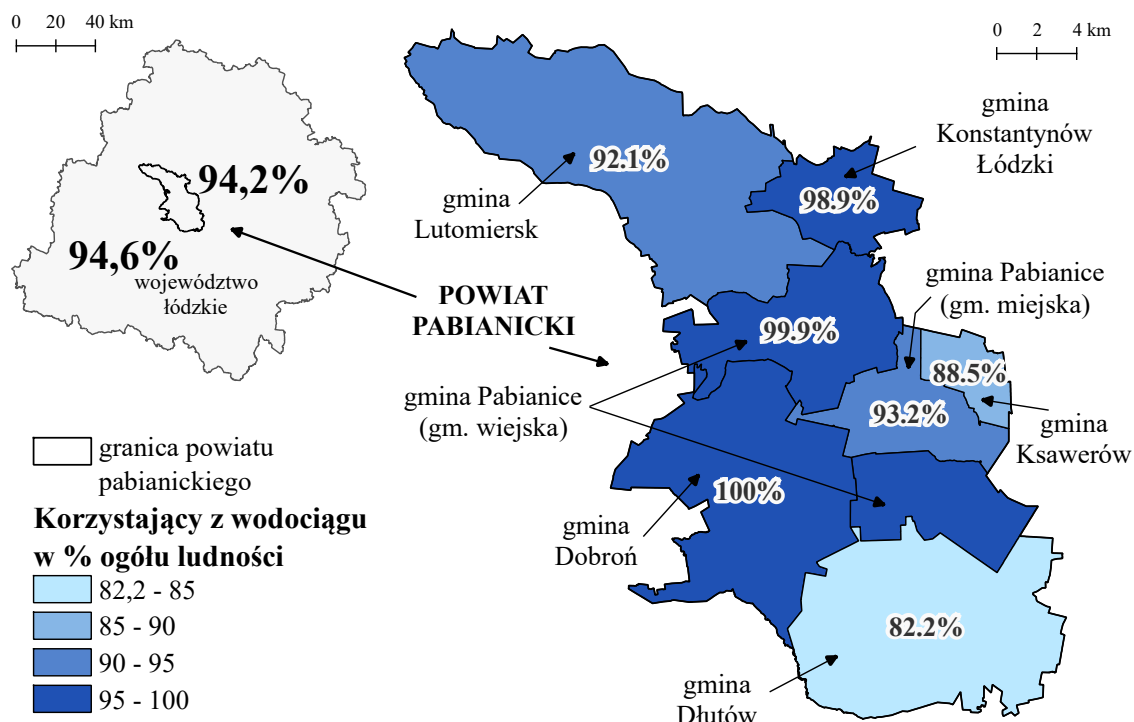
1. Wodociąg w Pabianicach,
2. Wodociąg w Konstantynowie Łódzkim,
3. Wodociąg w Dobroniu,
4. Wodociąg w Ksawerowie,
5. Wodociąg w Dłutowie,
6. Wodociąg w Ślądkowicach,
7. Wodociąg w Czyżeminie,
8. Wodociąg w Rydzynach,
9. Wodociąg w Górcie Pabianickiej,
10. Wodociąg w Żytowicach,
11. Wodociąg w Lutomiersku,
12. Wodociąg w Kazimierzu,
13. Wodociąg w Prusinowicach,
14. Wodociąg w Szydłowie.

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach jest także kilka wodociągów lokalnych np. Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich w Konstantynowie Łódzkim, Pabianickie Centrum Medyczne sp. z o.o. w Pabianicach czy Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Zarębski” Piotr Zarębski, a także baseny i kąpieliska.

Niemal wszyscy mieszkańcy powiatu pabianickiego korzystają z wodociągu – według danych GUS za 2023 rok¹⁵ korzystający z wodociągu stanowili 94,2% ogółu ludności powiatu. Tylko w nielicznych przypadkach, gdzie nie ma możliwości podłączenia do sieci mieszkańcy korzystają z przydomowych indywidualnych ujęć wody. Porównanie danych GUS dla poszczególnych gmin wg stanu na koniec 2023 roku zaprezentowano na kolejnym rysunku (15). Poziom zwodociągowania powiatu pabianickiego jest na wysokim poziomie i nie odbiega od średniej dla województwa łódzkiego.

¹⁵ brak danych GUS za 2024 rok [dostęp: sierpień 2025 roku]

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Rysunek 15 Korzystający z wodociągu (w %) wg stanu na 31.12.2023 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie
Źródło: GUS, PRG, opracowanie własne

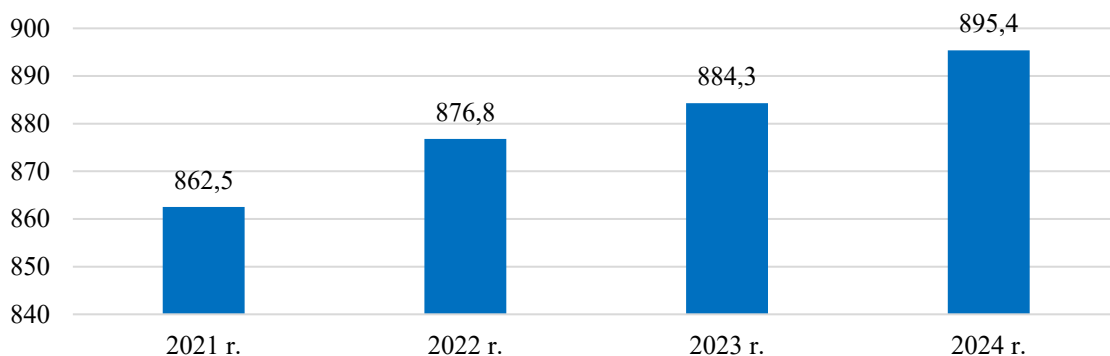
Łączna długość eksploatowanej sieci wodociągowej na obszarze powiatu pabianickiego według stanu na koniec 2024 roku wynosiła około 900 km. Dane o długości eksploatowanej sieci w poszczególnych gminach powiatu w latach 2023-2024 prezentuje tabela 9 (dane GUS). W powiecie pabianickim następuje systematyczny wzrost długości eksploatowanej sieci – wykres 2.

Tabela 9. Długość sieci wodociągowej w gminach powiatu pabianickiego i powiecie pabianickim ogółem

Gmina	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)	
	2023	2024
	[km]	[km]
Powiat pabianicki	884,3	895,4
Konstantynów Łódzki	94,1	94,8
Pabianice (gm. miejska)	172,1	172,9
Dłutów	130,7	130,7
Dobroń	109,0	110,4
Ksawerów	55,1	58,2
Lutomiersk	198,6	200,2
Pabianice (gm. wiejska)	124,7	128,2

Źródło: GUS, opracowanie własne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Wykres 2 Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej)
w powiecie pabianickim w latach 2023-2024

Źródło: GUS, opracowanie własne

Jakość wody przeznaczanej do spożycia jest pod ciągłym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach. W kolejnej tabeli (10) przedstawiono ocenę jakości poszczególnych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w latach 2023-2024 z terenu powiatu pabianickiego. Zgodnie z nią w 2023 roku stwierdzono warunkową przydatność do spożycia dla wodociągu w Lutomiersku i Czyżeminiu, ale po podjęciu działań naprawczych na koniec 2024 roku wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia oceniono pozytywnie, dlatego należy uznać, że mieszkańcy powiatu korzystają z wody niebudzącej zastrzeżeń.

Tabela 10. Ocena jakości wody poszczególnych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w latach 2023-2024

Ocena	2023 rok	2024 rok
Jakość wody nie budziła zastrzeżeń w następujących wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia	wodociąg w Pabianicach wodociąg w Konstantynowie wodociąg w Ksawerowie wodociąg w Dłutowie wodociąg w Górcie Pabianickiej wodociąg w Rydzynach wodociąg w Prusinowicach wodociąg w Kazimierzu wodociąg w Żytowicach wodociąg w Ślądkowicach wodociąg w Szydłowie wodociąg w Dobroniu	wodociąg w Pabianicach wodociąg w Konstantynowie wodociąg w Ksawerowie wodociąg w Dłutowie wodociąg w Górcie Pabianickiej wodociąg w Rydzynach wodociąg w Prusinowicach wodociąg w Kazimierzu wodociąg w Żytowicach wodociąg w Ślądkowicach wodociąg w Szydłowie wodociąg w Dobroniu wodociąg w Lutomiersku wodociąg w Czyżeminiu
Warunkowo nadawała się do spożycia	wodociąg w Lutomiersku ¹⁶ wodociąg w Czyżeminiu ¹⁷	brak

Źródło: Oceny bezpieczeństwa sanitarnego powiatu pabianickiego za lata 2023-2024, opracowanie własne

W tabeli 11 i na rysunku 16 przedstawiono również zmianę zużycia wody z wodociągów na 1 mieszkańca w poszczególnych gminach powiatu. Ogólnie, powiat pabianicki cechuje wzrost zużycia wody, dlatego zasadne jest podjęcie działań mających na celu jej oszczędzanie.

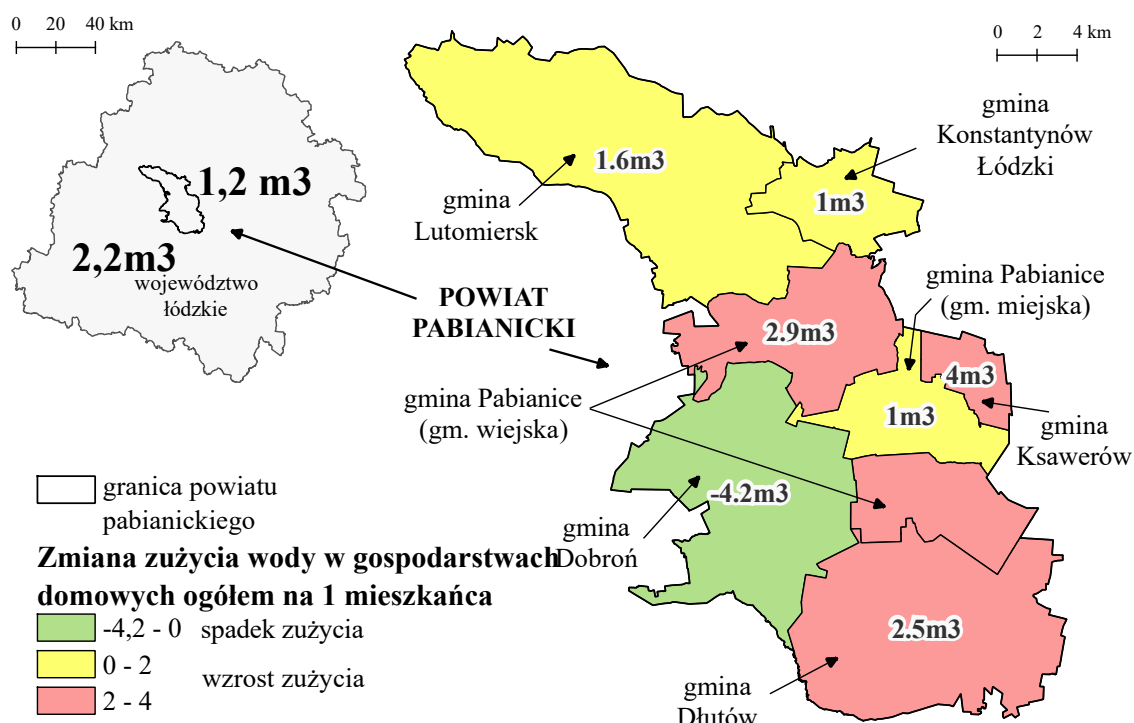
¹⁶ ze względu na przekroczenia parametrów żelaza oraz manganu w wodzie podawanej do sieci

¹⁷ stwierdzono przekroczenie manganu w wodzie podawanej do sieci

Tabela 11. Zużycie wody w m³ na 1 mieszkańca w latach 2022-2024 w poszczególnych gminach powiatu pabianickiego

Gmina	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca			Zmiana 2022- 2024
	2022	2023	2024	
	[m ³]	[m ³]	[m ³]	
Powiat pabianicki	34,2	34,7	35,4	1,2
Konstantynów Łódzki	32,4	33,3	33,4	1,0
Pabianice (gm. miejska)	31,1	31,8	32,1	1,0
Dłutów	35,0	36,7	37,5	2,5
Dobroń	36,7	33,8	32,5	-4,2
Ksawerów	29,3	32,0	33,3	4,0
Lutomiersk	49,5	49,3	51,1	1,6
Pabianice (gm. wiejska)	45,2	44,2	48,1	2,9

Źródło: GUS, opracowanie własne

Rysunek 16 Zużycie wody w gminach powiatu pabianickiego – zmiana w latach 2022-2024 - porównanie

Źródło: PRG, GUS, opracowanie własne

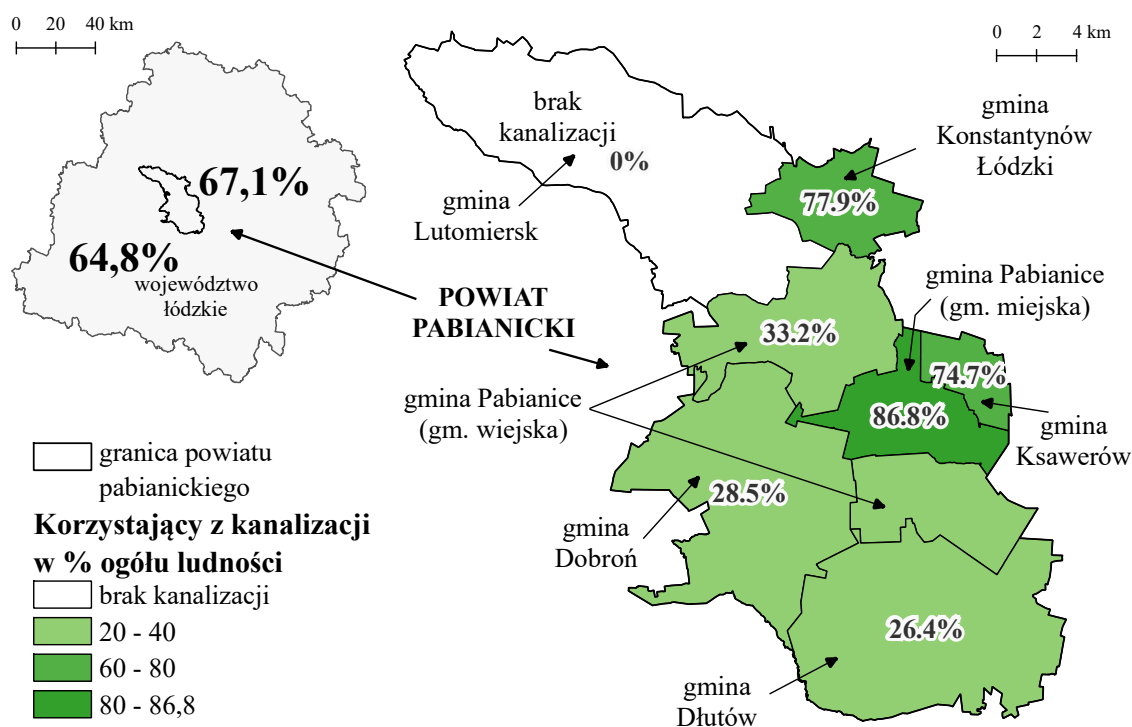
SIEĆ KANALIZACYJNA

Podobnie jak w przypadku infrastruktury wodociągowej, eksploatatorem sieci kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków na omawianym terenie są poszczególne gminy, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne lub jednostki organizacyjne gmin.

Poziom skanalizowania obszaru powiatu pabianickiego należy ocenić jako wysoki na tle województwa łódzkiego. Według danych GUS za 2023 rok¹⁸ korzystający z kanalizacji stanowili 67,1% ogółu ludności (dla województwa łódzkiego wskaźnik ten wynosił na koniec 2023 roku 64,8%). Choć z kanalizacji korzysta 2/3 mieszkańców, poziom skanalizowania poszczególnych gmin jest bardzo zróżnicowany. Gmina Lutomiersk nie

¹⁸ brak danych GUS za 2024 rok [dostęp: sierpień 2025 roku]

posiada zbiorczej sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków na swoim terenie wcale, a gminy: Dłutów, Dobroń oraz Pabianice (gmina wiejska) są skanalizowane tylko w niewielkim stopniu. Porównanie danych GUS dla poszczególnych gmin wg stanu na koniec 2023 roku zaprezentowano na kolejnym rysunku (17).

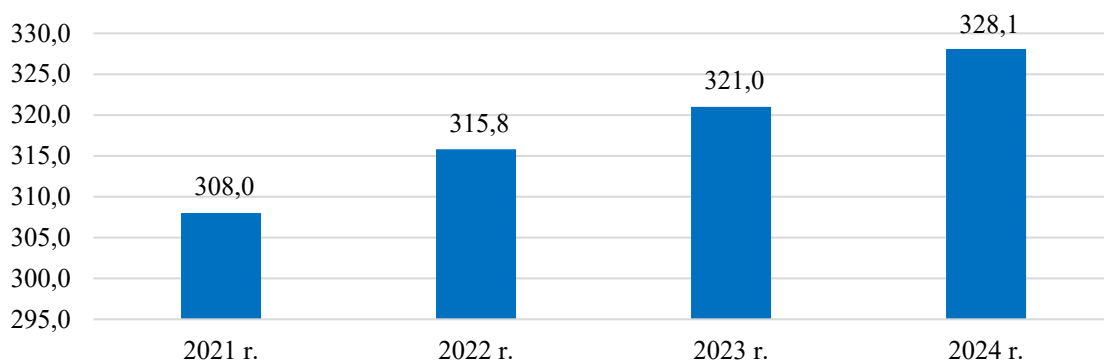
Rysunek 17 Korzystający z kanalizacji (w %) wg stanu na 31.12.2023 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie
Źródło: GUS, PRG, opracowanie własne

Łączna długość eksploatowanej sieci kanalizacyjnej na obszarze powiatu pabianickiego według stanu na koniec 2024 roku wynosiła około 328 km. Dane o długości eksploatowanej sieci w poszczególnych gminach powiatu w latach 2023-2024 prezentuje tabela 12 (dane GUS).

Tabela 12. Długość sieci kanalizacyjnej w gminach powiatu pabianickiego i powiecie pabianickim ogółem

Gmina	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	
	2023	2024
	[km]	[km]
Powiat pabianicki	321,0	328,1
Konstancinów Łódzki	46,1	46,3
Pabianice (gm. miejska)	160,7	161,0
Dłutów	11,7	11,7
Dobroń	23,5	23,5
Ksawerów	55,4	60,9
Lutomiersk	brak kanalizacji	brak kanalizacji
Pabianice (gm. wiejska)	23,6	24,7

Źródło: GUS, opracowanie własne

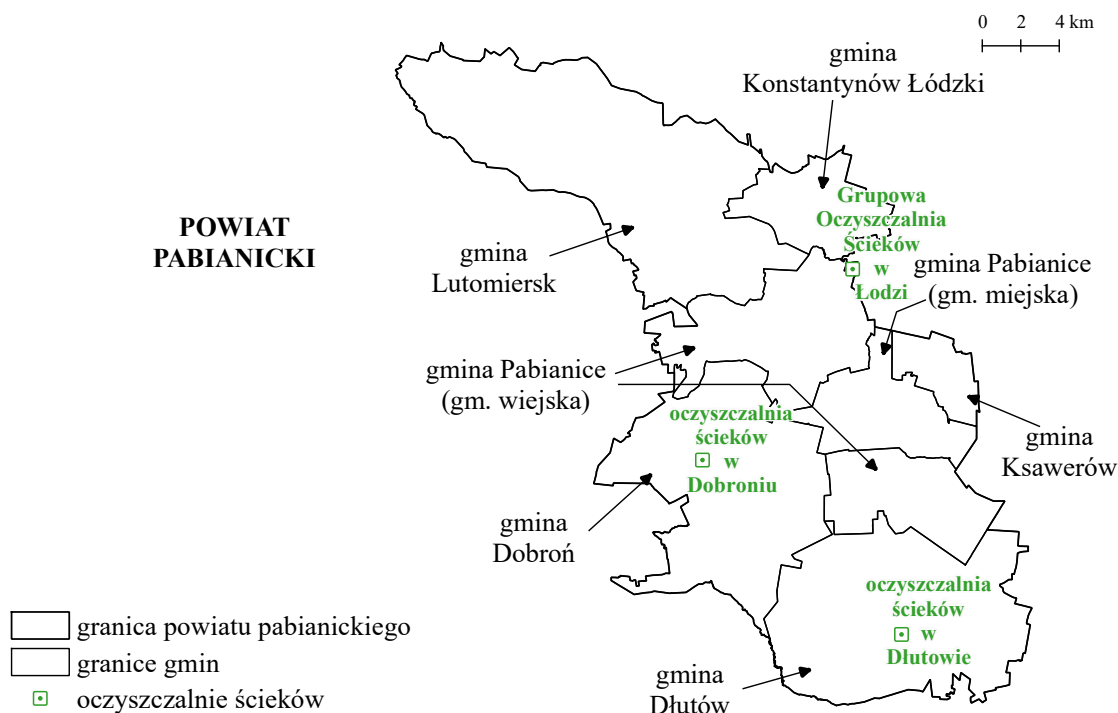
Wykres 3 Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie pabianickim w latach 2023-2024

Źródło: GUS, opracowanie własne

Podobnie jak w przypadku sieci wodociągowej, w powiecie pabianickim następuje systematyczny wzrost długości eksploatowanej sieci – wykres powyżej (3). Działania koncentrują się modernizacji eksploatowanej, budowie nowych odcinków i przyłączaniu kolejnych odbiorców. W tym miejscu należy zaznaczyć, że gmina Pabianice (gmina wiejska) pomimo rozwoju sieci kanalizacyjnej wskazuje na problem niebilansowania się systemu – wpływy za usługi odprowadzania ścieków uiszczane przez mieszkańców są mniejsze niż koszty odprowadzania ścieków oraz koszty eksploatacji sieci. Stanowi to zagrożenie dla dalszego funkcjonowania systemu i może doprowadzić do niekontrolowanego wzrostu kosztów. Budowa sieci kanalizacyjnej powinna być bowiem zawsze uzasadniona ekonomicznie i technicznie, aby uniknąć takich problemów. Przykładowo, kanalizowanie bardzo oddalonych od centrum nieruchomości, dla których wydano wcześniej pozwolenia na budowę lub uzbrajanie w kanalizację terenów pod przyszłą zabudowę, zwiększa nakłady finansowe. Generuje je kanalizowanie rozległych terenów systemem ciśnieniowym (którego funkcjonowanie i koszty są ściśle powiązane m.in. z opłatami za energię elektryczną, konserwacją, wymianą armatury oraz urządzeń przepompowni). W efekcie, pomimo dobrych intencji plan rozbudowy sieci jest zbyt ambitny, a koszty zbyt wysokie w stosunku do faktycznych potrzeb. Dla terenów o rozproszonej zabudowie należy stosować indywidualne systemy oczyszczania ścieków (oczyszczalnie przydomowe, grupowe dla kilku gospodarstw, szczelne zbiorniki bezodpływowe).

OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Oczyszczalnie ścieków komunalnych i bytowych na terenie powiatu pabianickiego zlokalizowane są w Dłutowie oraz Dobroniu. Przy granicy Łodzi z Konstantynowem Łódzkim oraz gminą Pabianice (gm. wiejską) zlokalizowana jest także Grupowa Oczyszczalnia Ścieków w Łodzi. Na obiekcie oczyszczane są wymieszane ścieki ogólnospławne oraz sanitarne spływające kanalizacją z terenów miasta Łodzi oraz m.in. Konstantynowa Łódzkiego, Ksawerowa i Pabianic. Grupowa Oczyszczalnia Ścieków funkcjonuje jako oddział Zakładu Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Łodzi. Lokalizacje obiektów wskazano na rysunku 18.

Rysunek 18 Lokalizacja oczyszczalni ścieków komunalnych i bytowych w powiecie pabianickim

Źródło: BDOT10k, opracowanie własne

ZBIORNIKI BEZODPŁYWOWE I PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW

Nieruchomości na omawianym terenie w dużej części wyposażone są również w zbiorniki bezodpływowe (szamba) lub przydomowe oczyszczalnie. Według danych GUS na stan 31.12.2024 roku liczba zbiorników bezodpływowych wynosiła 9 376 szt., natomiast liczba przydomowych oczyszczalni ścieków to 1 992 szt. Zauważalny jest stopniowy wzrost liczby przydomowych oczyszczalni ścieków w powiecie.

7.10 ZŁOŻA KOPALIN ORAZ WIELKOŚĆ WYDOBYCIA

Położenie powiatu pabianickiego wiąże się występowaniem umiarkowanej liczby złóż kopalin. Występuje tu kilkadziesiąt złóż, z czego zdecydowaną większość stanowią złoża piasków i żwirów. Na obszarze występują także dwa złoża piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej i dwa złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej. Aktualny wykaz i ich lokalizację prezentuje tabela 13 oraz rysunek 19.

Tabela 13. Złoża zlokalizowane na obszarze powiatu pabianickiego

Nr na rysunku 19	Nazwa złoża	Kopalina	Pole złoża	Gmina
1	Czyżemin	PIASKI I ŻWIRY		gmina Dłutów
2	Czyżemin I	PIASKI I ŻWIRY		
3	Czyżemin III	PIASKI I ŻWIRY		
4	Czyżemin IV	PIASKI I ŻWIRY		
5	Czyżemin V	PIASKI I ŻWIRY		
6	Czyżemin VI	PIASKI I ŻWIRY		

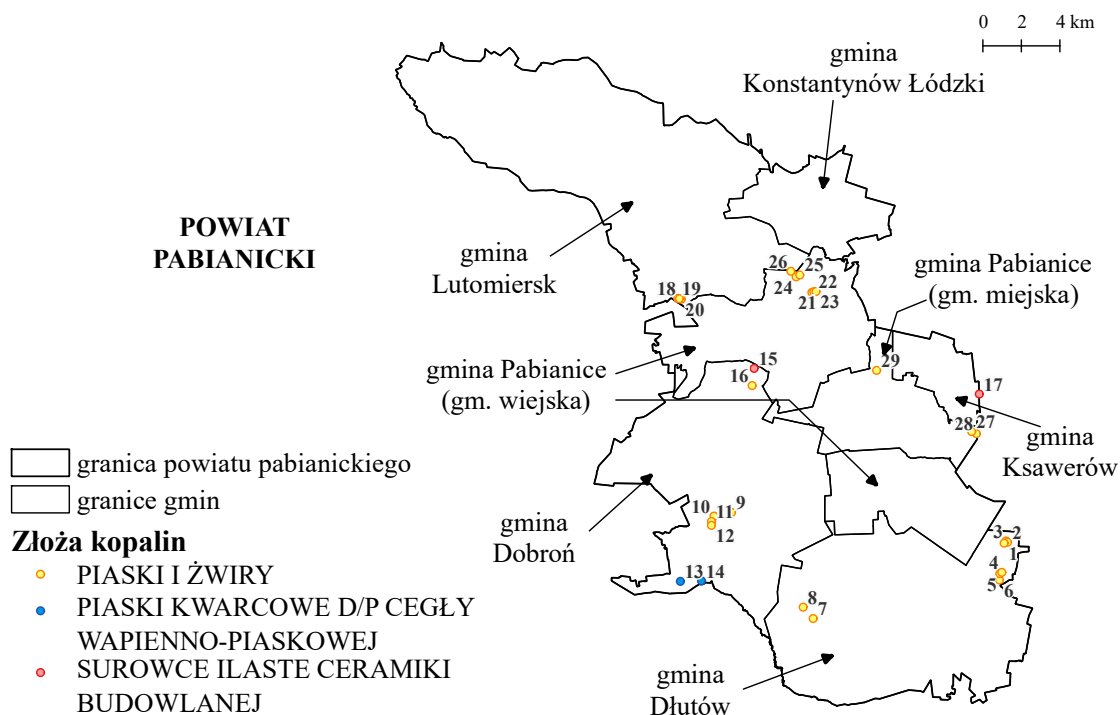
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nr na rysunku 19	Nazwa złoża	Kopalina	Pole złoża	Gmina
7	Mierzączka Duża	PIASKI I ŻWIRY		
8	Ślądkowice	PIASKI I ŻWIRY		
9	Dobroń Duży II	PIASKI I ŻWIRY		gmina Dobroń
10	Dobroń Duży III	PIASKI I ŻWIRY		
11	Mogilno Duże II	PIASKI I ŻWIRY	pole 1	
12	Mogilno Duże II	PIASKI I ŻWIRY	pole 2	
13	Teodory II	PIASKI KWARCOWE D/P CEGŁY WAPIENNO-PIASKOWEJ	Rejon II	
14	Teodory II	PIASKI KWARCOWE D/P CEGŁY WAPIENNO-PIASKOWEJ	Rejon III	
15	Wymysłów	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ		
16	Wymysłów II	PIASKI I ŻWIRY		
17	Gospodarz	SUROWCE ILASTE CERAMIKI BUDOWLANEJ	obszar II	gmina Ksawerów ¹⁹
18	Zalew II	PIASKI I ŻWIRY		gmina Lutomiersk
19	Zalew III	PIASKI I ŻWIRY		
20	Zalew V	PIASKI I ŻWIRY		
21	Porszewice	PIASKI I ŻWIRY	Pole I	Pabianice (gmina wiejska)
22	Porszewice	PIASKI I ŻWIRY	Pole II	
23	Porszewice	PIASKI I ŻWIRY	Pole III	
24	Porszewice I	PIASKI I ŻWIRY	Pole A	
25	Porszewice I	PIASKI I ŻWIRY	Pole B	
26	Porszewice II	PIASKI I ŻWIRY		
27	Nowa Wola 7	PIASKI I ŻWIRY		Pabianice (gmina miejska)
28	Pabianice-Nowowolska V	PIASKI I ŻWIRY		
29	Pabianice-Rypułowicka	PIASKI I ŻWIRY		
30	Wymysłów III ²⁰	PIASKI I ŻWIRY		gmina Dobroń

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny – PIB, wg stanu na sierpień 2025 roku

¹⁹ Złoże leży na granicy gmin Ksawerów i Rzgów (w większej części jest to gmina Rzgów)

²⁰ Złoże Wymysłów III występuje pomimo braku wpisu w Centralnej Bazie Danych Geologicznych

Rysunek 19 Lokalizacja udokumentowanych złóż kopalin na terenie powiatu pabianickiego

Źródło: PRG, CBDG, opracowanie własne

Tylko część złóż jest eksploatowana na podstawie wydanych koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż. Eksploatowane są wyłącznie złoża piasków i żwirów. Łącznie w 2023 roku wydobyto ok. 153 tys. ton tych surowców ze złóż zlokalizowanych w powiecie. Pozostałe złoża to głównie złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo lub takie, na których zaniechano eksploatacji.

Aktualnie, na obszarze powiatu obowiązuje 12 decyzji dotyczących utworzenia obszaru górniczego. Obszar górniczy eksploatowanego złoża to przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezziarnikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji. Obszar górniczy, a właściwie charakter prowadzonej w nim działalności, może ją predestynować do zakwalifikowania do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jeżeli chodzi o pierwszą z wymienionych kategorii, to – zgodnie z §2 ust. 1 pkt 27a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przedsięwzięciem takim jest wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego nie mniejszej niż 25 ha. Więcej jest z kolei przedsięwzięć z drugiej kategorii, czyli mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które obejmują swym zakresem eksploatację kopalin, np. w przypadku wydobywania torfu lub kredy jeziornej, na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich. Wykaz obszarów górniczych w powiecie pabianickim zawiera tabela 14. Lokalizację obszarów górniczych wskazano na rysunku 20.

Tabela 14. Obszary górnicze w powiecie pabianickim

Nazwa obszaru górniczego	Data ustanowienia	Ważność decyzji	Nr decyzji	Organ	Nazwa złoża	Kopalina
Nowa Wola 7 - 1	19/05/2009	31/12/2029	RO.V-AR-7513-31/09	Marszałek Województwa Łódzkiego	Nowa Wola 7	PIASKI I ŻWIRY
Zalew V	10/01/2012	31/01/2027	5/2012	Starosta Powiatowy - pow. Pabianice	Zalew V	-

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nazwa obszaru górniczego	Data ustano- wienia	Ważność decyzji	Nr decyzji	Organ	Nazwa złoża	Kopalina
Zalew IIIA	29/05/2013	31/05/2023	177/2013	Starosta Powiatowy - pow. Pabianice	Zalew III	PIASKI I ŻWIRY
Zalew IIB	09/07/2013	31/12/2028	RŚV.7422.103.201 3.AR	Marszałek Województwa Łódzkiego	Zalew II	PIASKI I ŻWIRY
Porszewice - Pole III	24/11/2014	31/12/2024	RŚV.7422.104.201 4.AW	Marszałek Województwa Łódzkiego	Porszewice	PIASKI I ŻWIRY
Porszewice - Pole II	24/11/2014	31/12/2024	RŚV.7422.104.201 4.AW	Marszałek Województwa Łódzkiego	Porszewice	PIASKI I ŻWIRY
Porszewice - Pole I	24/11/2014	31/12/2024	RŚV.7422.104.201 4.AW	Marszałek Województwa Łódzkiego	Porszewice	PIASKI I ŻWIRY
Czyżemin V	03/01/2017	31/01/2037	10/2017	Starosta Powiatowy - pow. Pabianice	Czyżemin V	PIASKI I ŻWIRY
Wymysłów IIA Pole B	07/09/2018	31/12/2040	RŚV.7422.88.2018. KK	Marszałek Województwa Łódzkiego	Wymysłów II	PIASKI I ŻWIRY
Wymysłów IIA Pole A	07/09/2018	31/12/2040	RŚV.7422.88.2018. KK	Marszałek Województwa Łódzkiego	Wymysłów II	PIASKI I ŻWIRY
Porszewice I - Pole A	18/05/2021	31/05/2036	GKIII.7422.10.202 1.AR	Marszałek Województwa Łódzkiego	Porszewice I	PIASKI I ŻWIRY
Porszewice I - Pole B	18/05/2021	31/05/2036	GKIII.7422.10.202 1.AR	Marszałek Województwa Łódzkiego	Porszewice I	PIASKI I ŻWIRY

Źródło: CBDG, opracowanie własne

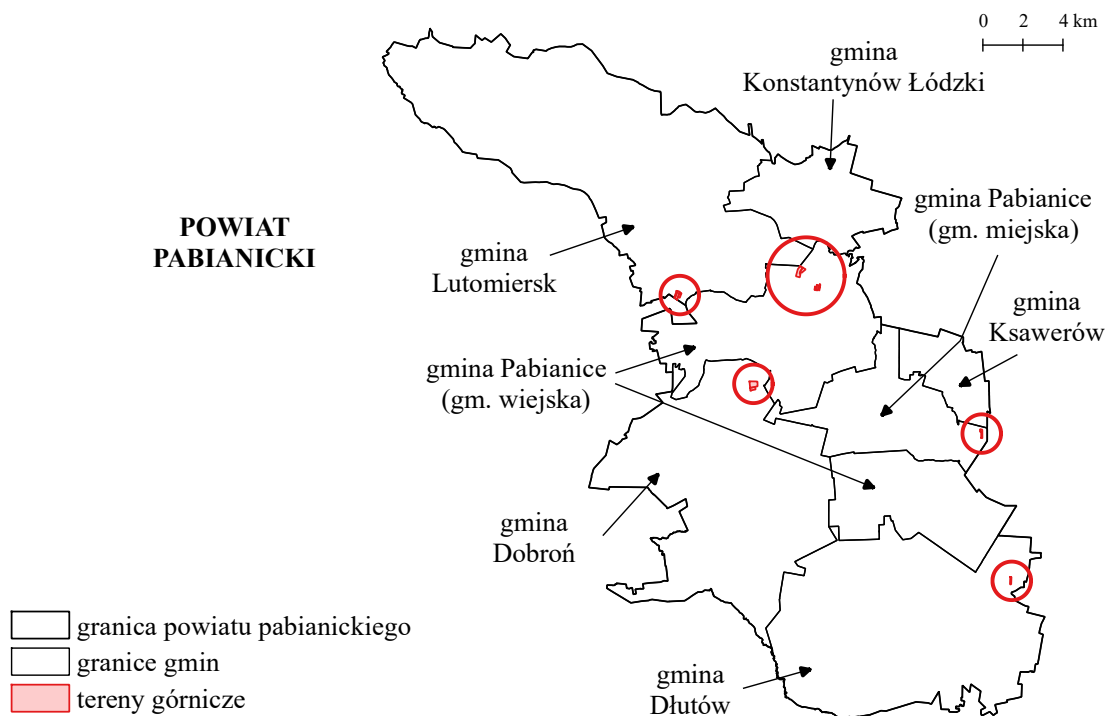
Rysunek 20 Lokalizacja obszarów górniczych w powiecie pabianickim

Źródło: PRG, CBDG, opracowanie własne

Pojęciem pokrewnym do obszaru górniczego jest teren górniczy. Mimo że „obszar” i „teren” często traktowane są jako synonimy, to w sferze Prawa geologicznego i górniczego oznaczają zupełnie coś innego. Teren

górnicy według polskiego ustawodawcy to „przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego”. Oznacza to zatem strefę prognozowanego negatywnego oddziaływania zakładu górniczego przede wszystkim na środowisko przyrodnicze. Lokalizację terenów górniczych w powiecie pabianickim przedstawiono na rysunku 21.

Szczegółowe informacje na temat terenów górniczych i związanych z nimi koncesji znaleźć można w Systemie Gospodarki i Ochrony Bogactw Mineralnych (MIDAS) prowadzonym przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy i dostępny pod adresem <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>.

Rysunek 21 Tereny górnicze w powiecie pabianickim
Źródło: PRG, CBDG, opracowanie własne

7.11 JAKOŚĆ GLEB

Powiatowy wykaz użytków rolnych oraz lasów z podziałem na klasy bonitacyjne oraz grupy rejestrowe wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 roku wskazuje, że powierzchnia gruntów ornych wynosi na terenie powiatu 23 640 ha, łąk jest 4 140 ha, pastwisk – 2 326 ha, nieużytków – 332 ha, a lasów – 13 136 ha. Najistotniejszą część użytków rolnych w powiecie pabianickim stanowią grunty orne (ponad 50%), czyli ziemie rolnicze przeznaczone pod uprawę roślin, takie jak pola uprawne, sady, ogrody, plantacje, czy ugory, które są dostępne dla produkcji roślinnej. Na zlecenie klientów Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza (OSChR) w Łodzi prowadzi na terenie powiatu pabianickiego bezpośrednie badania gleb rolniczych m.in. na zawartość makroelementów, odczynu pH czy potrzeb wapnowania. Głównym celem prowadzonych analiz jest ocena stanu chemicznego i fizycznego gleb, co pozwala na identyfikację potencjalnych zagrożeń dla środowiska oraz określenie ich przydatności rolniczej. Gromadzone dane umożliwiają śledzenie trendów zmian jakości gleb w perspektywie długoterminowej, co jest fundamentem do podejmowania świadomych decyzji w zakresie planowania przestrzennego, praktyk rolnych oraz działań ochronnych. W tabeli 15 przedstawiono wyniki badań odczynu gleb oraz zasobności w makroelementy na podstawie próbek pobranych w latach 2023-2024. Wyniki obejmują 3,2% gleb użytkowanych rolniczo powiatu pabianickiego oraz 1,5% gospodarstw z terenu powiatu i dotyczą w przeważającej części (ok. 80%) gleby o lekkiej kategorii agronomicznej. Gleby takie są z natury bardziej podatne na suszę ze względu na ich niską zdolność do retencji wody, szybkie nagrzewanie i przyspieszone parowanie.

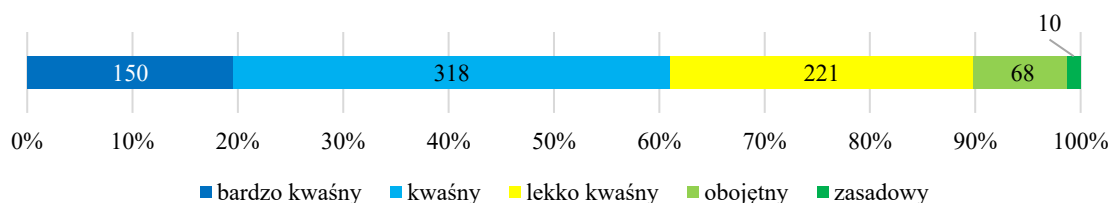
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Tabela 15. Zestawienie wyników badań gleb z terenu powiatu pabianickiego z lat 2023-2024

L.p.	Oceniana kategoria	Liczba próbek	Procentowy udział
1.	odczyn (pH)	bardzo kwaśny	150
		kwaśny	318
		lekko kwaśny	221
		obojętny	68
		zasadowy	10
2.	wapnowanie	konieczne	158
		potrzebne	155
		wskazane	169
		ograniczone	135
		zbędne	150
3.	fosfor	bardzo niska	66
		niska	223
		średnia	214
		wysoka	106
		bardzo wysoka	111
4.	potas	bardzo niska	124
		niska	281
		średnia	169
		wysoka	81
		bardzo wysoka	65
5.	magnez	bardzo niska	137
		niska	128
		średnia	182
		wysoka	129
		bardzo wysoka	144

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Łodzi

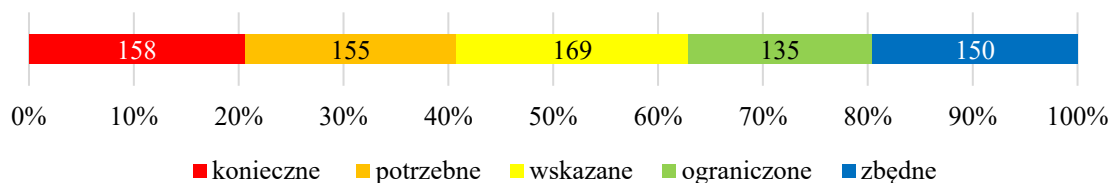
Wśród badanych próbek na obszarze powiatu dominują gleby o odczynie kwaśnym – wykres 4. Stanowiły one blisko 90% wszystkich próbek. Znajomość odczynu pH gleby jest kluczowa dla właściwego nawożenia i doboru roślin, ponieważ większość roślin uprawnych najlepiej rośnie na glebach o odczynie lekko kwaśnym do obojętnego (pH 6,0-7,2).

Wykres 4 Odczyn pH zbadanych w latach 2022-2023 gleb
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

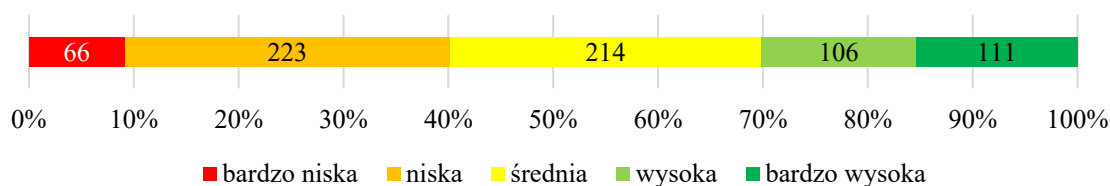
Wyniki dotyczące konieczności wapnowania rozłożyły się równomiernie – wykres 5, co oznacza, że część gleb wymaga zabiegów wapnowania, a na części gleb zabieg ten nie jest konieczny.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

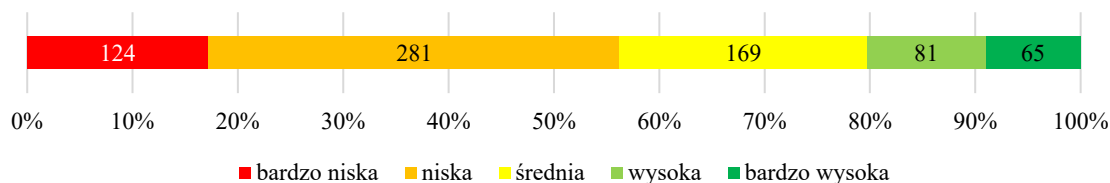
Wykres 5 Wyniki dotyczące potrzeby wapnowania
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

Jeśli chodzi o zasobność w fosfor, to przeważają gleby średnio i nisko zasobne w ten makroelement – wykres 6.

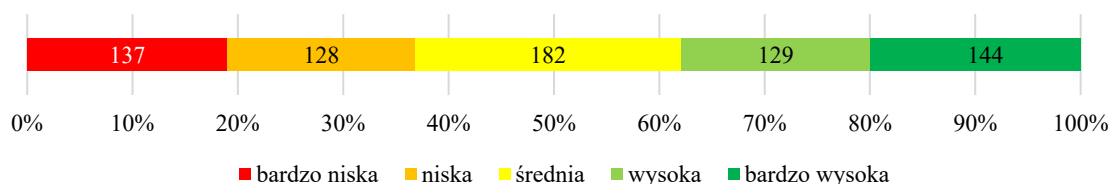
Wykres 6 Zasobność zbadanych gleb w fosfor
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

Zasobność gleb w potas prezentuje wykres 7. Podobnie jak w przypadku zasobności badanych gleb w fosfor, przeważają gleby nisko i średnio zasobne w potas, choć należy zaznaczyć, że próbek bardzo nisko zasobnych w potas było dwukrotnie więcej.

Wykres 7 Zasobność badanych gleb w potas
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

Ostatnią ocenianą kategorią była zasobność badanych gleb w magnez. Zgodnie z wynikami zaprezentowanymi na wykresie 8, jest ona wyższa od pozostałych badanych makroelementów. Gleby o wysokiej i bardzo wysokiej zasobności w ten makroelement stanowiły blisko 40% zbadanych próbek.

Wykres 8 Zasobność badanych gleb w magnez
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OSChR w Łodzi

Podsumowując przedstawione informacje należy wskazać, że dominującym problemem zbadanych gleb jest ich zakwaszenie. To poważne wyzwanie, zważywszy na to, że kwaśne pH ogranicza dostępność wielu składników odżywczych dla roślin. Jeśli chodzi o zasobność w makroelementy, sytuacja jest zróżnicowana. Zasobność w fosfor i potas jest na ogół niedostateczna. Większość gleb charakteryzuje się niską lub średnią zasobnością w te pierwiastki. Wyniki badań gleb z lat 2023-2024 potwierdzają niską żyzność gleb powiatu pabianickiego.

OSUWISKA

Na omawianym obszarze brak jest zarejestrowanych usuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi.

HISTORYCZNE ZANIECZYSZCZENIA POWIERZCHNI ZIEMI

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi jest to zanieczyszczenie, które powstało przed 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności zakończonej przed tą datą. Dotyczy to także szkody w środowisku spowodowanej przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. **Zgodnie z informacją przekazaną od Starostwa Powiatowego w Pabianicach brak jest historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu pabianickiego.**

7.12 GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Z dniem 1 lipca 2013 roku przestał obowiązywać system indywidualnego zawierania umów właściciela nieruchomości z odbiorcą odpadów, w zamian właściciel nieruchomości ma obowiązek złożyć deklarację o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami. Obecnie mieszkańcy poszczególnych gmin zobowiązani są do ponoszenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (tzw. „opłaty śmieciowej”), natomiast gminy gospodarują środkami z pobieranych od mieszkańców opłat za odpady, egzekwując jednocześnie od wybranej w drodze przetargu firmy jakość usług. W 2019 roku z kolei został ustawowo zniesiony obowiązek przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania w danym regionie gospodarki odpadami, które zostały określone w uchwale Sejmiku Województwa Łódzkiego. Oznacza to, że wskazane odpady komunalne mogą być przekazywane do instalacji na obszarze całego kraju, a nie tylko w wyznaczonym regionie. Na terenie wszystkich gmin powiatu pabianickiego prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów według następującego podziału:

- a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- b) bioodpady,
- c) papier,
- d) tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- e) szkło,
- f) tekstylia (od 2025 roku).

Obok wyżej wymienionych rodzajów odpadów komunalnych na terenie gmin funkcjonują także systemy odbierania takich odpadów jak: odpady wielkogabarytowe (w tym m.in. opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny w formie zbiórek objazdowych), przeterminowane leki (np. pojemniki dostępne aptekach), zużyte baterie (np. pojemniki w Urzędach Gmin) czy gruz.

Uzupełnieniem systemu są Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, czyli tzw. PSZOK-i. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla mieszkańców Pabianic mieści się przy ul. Warzywniej, mieszkańcy Konstantynowa Łódzkiego mają możliwość skorzystania z punktu mieszczącego się przy ul. Cmentarnej. W gminie Ksawerów PSZOK zlokalizowany jest na ulicy Handlowej, z kolei w gminie Lutomiersk obiekt znajduje się w miejscowości Szydłów 105a. W gminie Dobroń PSZOK mieści się przy oczyszczalni ścieków w Dobroniu przy ul. Zakrzewki, a Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzony przez gminę Pabianice (gm. wiejską) prowadzony jest przy ul. Torowej w Pabianicach. Na terenie gminy Dłutów nie został jeszcze wybudowany PSZOK, natomiast zadania wynikające z funkcjonowania tego rodzaju obiektu realizowane są pod adresem Dłutów, ul. Polna 2, gdzie mieszkańcy mogą bezpłatnie oddać odpady m.in. wielkogabarytowe, budowlane, świetlówki, chemikalia, odpady zielone, papier i tekturę, przeterminowane leki oraz baterie.

Średnio, każdy mieszkaniec powiatu wytwarza około ponad 430 kg odpadów komunalnych – dane GUS za 2024 rok. Jest to wartość wyraźnie wyższa od średniej dla województwa łódzkiego (375 kg). Statystycznie najwięcej odpadów komunalnych wytwarza mieszkaniec gminy Ksawerów (ok. 494 kg), a najmniej mieszkaniec gminy Dłutów (ok. 345 kg). Zauważalny jest trend wzrostowy ilości wytwarzanych odpadów komunalnych przez mieszkańców poszczególnych gmin powiatu.

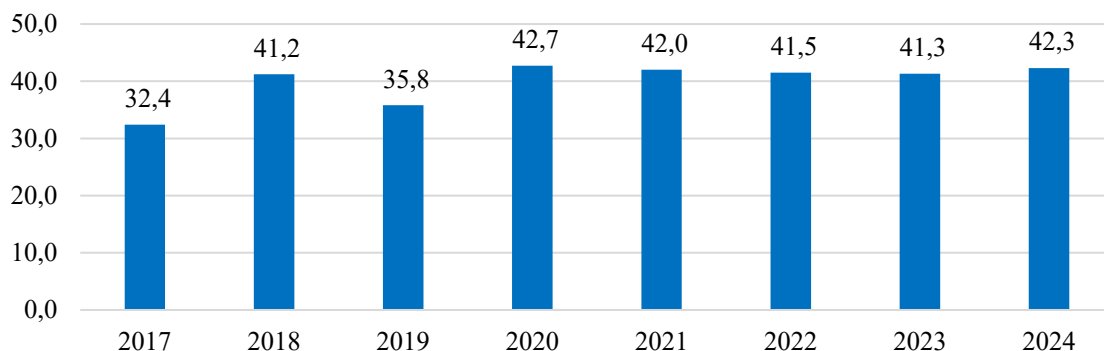
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w powiecie pabianickim w latach 2022-2024 przedstawiono w tabeli 16. Średnio jest to ok. 50 tys. ton odpadów. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów stanowią około 40% i udział ten na przestrzeni ostatnich kilku lat nie zmienił się znacząco – wykres 9.

Tabela 16. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w powiecie pabianickim w latach 2022-2024 (w tonach)

Pochodzenie odpadów	Rodzajów odpadów	Rok			Zmiana 2022-2024
		2022 rok	2023 rok	2024 rok	
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku	ogółem powiat pabianicki	20 447,03	19 713,29	21 725,96	1 278,93
	papier i tektura	1 577,07	1 554,95	1 641,85	64,78
	szkło	2 614,22	2 417,45	2 463,10	-151,12
	tworzywa sztuczne	513,14	430,38	267,93	-245,21
	tekstylia	8,89	7,68	10,86	1,97
	niebezpieczne	14,11	8,93	17,30	3,19
	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne razem	28,77	25,51	12,80	-15,97
	wielkogabarytowe	2 550,97	2 562,48	3 006,63	455,66
	biodegradowalne	9 057,42	8 726,19	9 601,16	543,74
	baterie i akumulatory razem	1,17	0,46	1,75	0,58
	zmieszane odpady opakowaniowe	4 081,27	3 979,24	4 702,55	621,28
	pozostałe	0,00	0,02	0,03	0,03
	baterie i akumulatory niebezpieczne	0,00	0,06	0,00	0,00
	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - niebezpieczne	15,82	14,67	5,86	-9,96
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku	ogółem powiat pabianicki	28 768,44	28 030,57	29 640,17	871,73
Odpady komunalne wytworzone w ciągu roku	ogółem powiat pabianicki	49 231,29	47 758,59	51 371,99	2 140,70

Źródło: GUS, opracowanie własne

Wykres 9 Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów (w %)
w powiecie pabianickim w latach 2017-2024

Źródło: GUS, opracowanie własne

Podsumowując zebrane dane i informacje należy wskazać, że choć gminy powiatu pabianickiego w rocznych analizach stanu gospodarki odpadami podkreślają prawidłową wielopłaszczyznową działalność pomiędzy daną gminą a podmiotami odbierającymi odpady, dotrzymywanie rosnących z roku na rok poziomów recyklingu stanowi dla nich duży problem. Jedynie gmina Dłutów osiągnęła w ostatnich latach poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, gmina Ksawerów tylko w 2023 roku, a gmina wiejska Pabianice w 2024 roku. Pozostałe gminy nie osiągnęły wymaganego poziomu.

Nieosiągnięcie wymaganego prawem poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych może świadczyć o szeregu problemów w gminach powiatu pabianickiego związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi:

- niewystarczającej edukacji i świadomości społecznej,
- braku odpowiedniej infrastruktury,
- wadach w systemie zbiórki odpadów,
- niskim poziomie kontroli i egzekwowania przepisów,

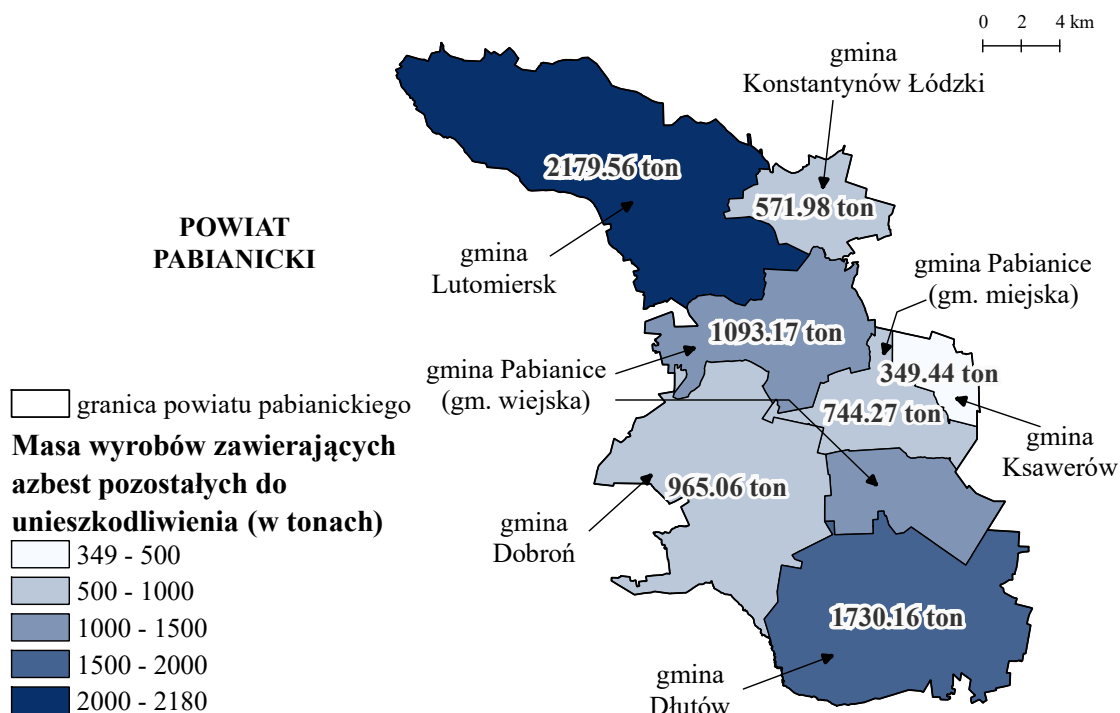
7.13 WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Na mocy ustawy z dnia 19 czerwca 1997 roku o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest²¹, w 1998 roku w Polsce zakończono produkcję wyrobów zawierających azbest. Na posiadaczy wyrobów zawierających azbest nałożono obowiązek ich inwentaryzowania i przestrzegania specjalnych procedur w trakcie usuwania, transportu i ich składowania. W dniu 14 lipca 2009 roku Rada Ministrów przyjęła uchwałę pn. „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 – 2032”, a następnie dnia 15 marca 2010 r. przyjęło uchwałę nr 39/2010 zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. Tak długi okres obowiązywania programu został przyjęty ze względu na trwałość płyt azbestowo – cementowych i innych wyrobów zawierających azbest stosowanych w budownictwie oraz ich znaczne rozproszenie na terenie kraju. Dodatkowo czas ten wydłuża konieczność ponoszenia przez właścicieli nieruchomości, urządzeń oraz instalacji wysokich kosztów demontażu wyrobów azbestowych oraz transportu i unieszkodliwiania odpadów azbestowych, a także nieuniknionych kosztów związanych z zakupem nowych wyrobów bezazbestowych, które zastąpią usunięte wyroby.

Narzędziem do gromadzenia i przetwarzania informacji uzyskanych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz monitorowania realizacji zadań wynikających z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032” jest prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii Baza Azbestowa²². Zgodnie z nią (dostęp na IX 2025 r.) na omawianym terenie zinwentaryzowano 10 821,477 tys. ton wyrobów zawierających azbest – głównie pod postacią falistych płyt azbestowo-cementowych stosowanych jako pokrycia dachowe). Ilość wyrobów azbestowych dotychczas usuniętych i unieszkodliwionych wynosi 3 187,845 ton, a ilość wyrobów azbestowych pozostałych do usunięcia i unieszkodliwienia to wciąż 7 633,631 ton (ok. 70,5% ogółu zinwentaryzowanych wyrobów) – najwięcej w gminie Lutomiersk (ponad 2 000 ton), a najmniej w gminie Ksawerów (ok. 350 ton). Dane dla poszczególnych gmin zaprezentowano na rysunku 22.

²¹ tekst jednolity: Dz.U. 2020 poz. 1680 (<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20200001680>)

²² <https://bazaazbestowa.gov.pl/pl/>

Rysunek 22 Masa wyrobów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia (w tonach) w poszczególnych gminach powiatu pabianickiego

Źródło: PRG, Baza Azbestowa, opracowanie własne

Wyroby zawierające azbest są sukcesywnie usuwane z terenu powiatu pabianickiego przy wsparciu środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi np. poprzez Program dla przedsięwzięć w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest (dla os. fizycznych). W 2023 roku dzięki programowi usunięto 91,59 ton wyrobów zawierających azbest, a w 2024 roku usunięto dzięki programowi 78,26 ton takich wyrobów.

7.14 SKŁADOWISKA ODPADÓW NA TERENIE POWIATU

Na terenie powiatu pabianickiego nie występują czynne składowiska odpadów komunalnych. Wszystkie nieczynne składowiska zostały także zrekultywowane.

W wykazie składowisk odpadów zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego znajduje się:

1. Składowisko, na którym nie są składowane odpady komunalne – Składowisko Odpadów GOŚ - Laguny, Okołowice, 95-200 Pabianice Grupowa Oczyszczania Ścieków w Łodzi Sp. z o.o., ul. Sanitariuszek 66, 93-469 Łódź,
2. Składowisko odpadów niebezpiecznych – Składowisko odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne z wydzieloną częścią do składowania odpadów niebezpiecznych, Okołowice 1/1, 95-200 Pabianice – Grupowa Oczyszczania Ścieków w Łodzi Sp. z o.o., ul. Sanitariuszek 66, 93-469 Łódź.

7.15 FORMY OCHRONY PRZYRODY W POWIECIE PABIANICKIM

Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku ustanowiła dziesięć form ochrony przyrody. Poza ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów są to parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Powołanie określonej formy ochrony przyrody odbywa się w różnych trybach.

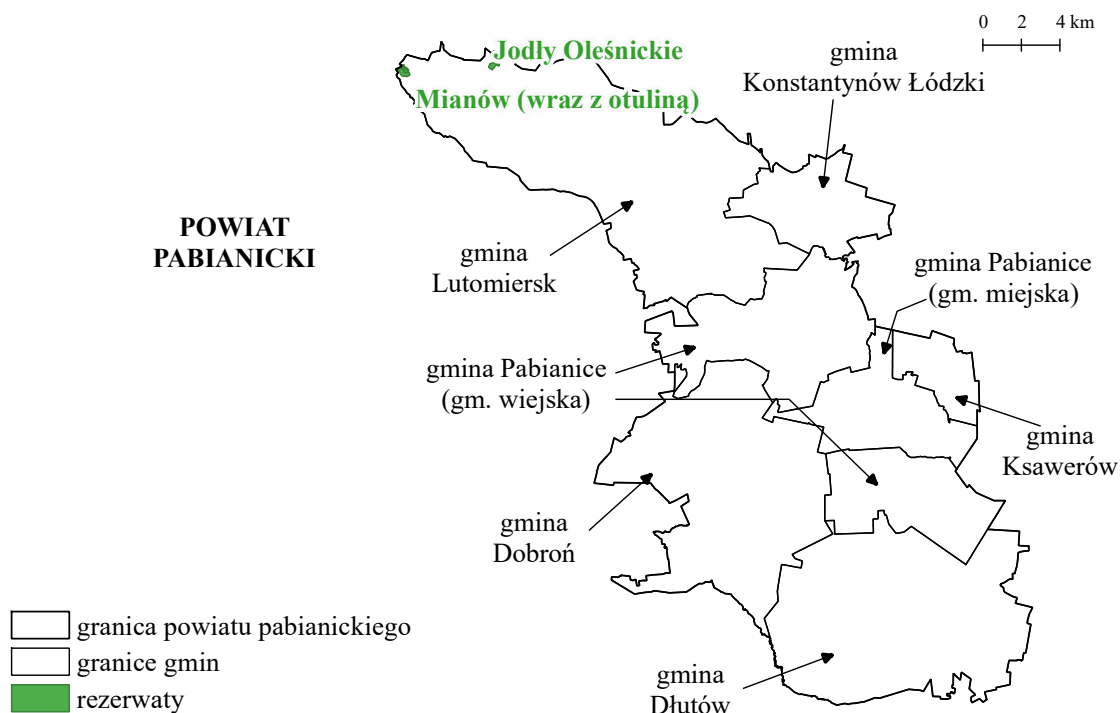
W granicach omawianego obszaru znajduje się wiele obszarowych form ochrony przyrody. Opisano je poniżej.

REZERWATY PRZYRODY

W granicach powiatu pabianickiego, w gminie Lutomiersk, znajdują się dwa rezerwaty:

- Jodły Oleśnickie,
- Mianów (rezerwat posiada także otulinę).

Aktualnym aktem prawnym w sprawie rezerwatu przyrody Jodły Oleśnickie jest Zarządzenie nr 37/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jodły Oleśnickie". Ochronie prawnej podlega tu wielowarstwowy drzewostan jodłowy w siedlisku lasu mieszanego świeżego z grupami starodrzewia jodłowego na granicy zasięgu. W dolnej warstwie lasu występują graby. Centralną część rezerwatu zajmują jego najcenniejsze fragmenty – występują tu grupy jodły pospolitej w wieku 100–130 lat i przeciętnej wysokości 25–30 m. Aktualnym aktem prawnym w sprawie rezerwatu Mianów jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Mianów". Ochrona obejmuje śródleśny kompleks torfowisk niskich z interesującą florą roślin torfowiskowych. Wokół rezerwatu utworzono otulinę o powierzchni 17,42 ha. Obydwa rezerwaty przyrody mają ustanowione plany ochrony (w 2018 r.) – szczegółowe informacje w tym zakresie są publicznie dostępne (CRFOP²³, Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego). W latach 2023-2024 wykonywano w rezerwach lustracje terenowe²⁴. Lokalizację obszarów wskazano na rysunku 23.

Rysunek 23 Rezerwaty przyrody w powiecie pabianickim
Źródło: RDOŚ, PRG, opracowanie własne

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

W granicach powiatu pabianickiego znajdują się także dwa obszary chronionego krajobrazu (OCHK):

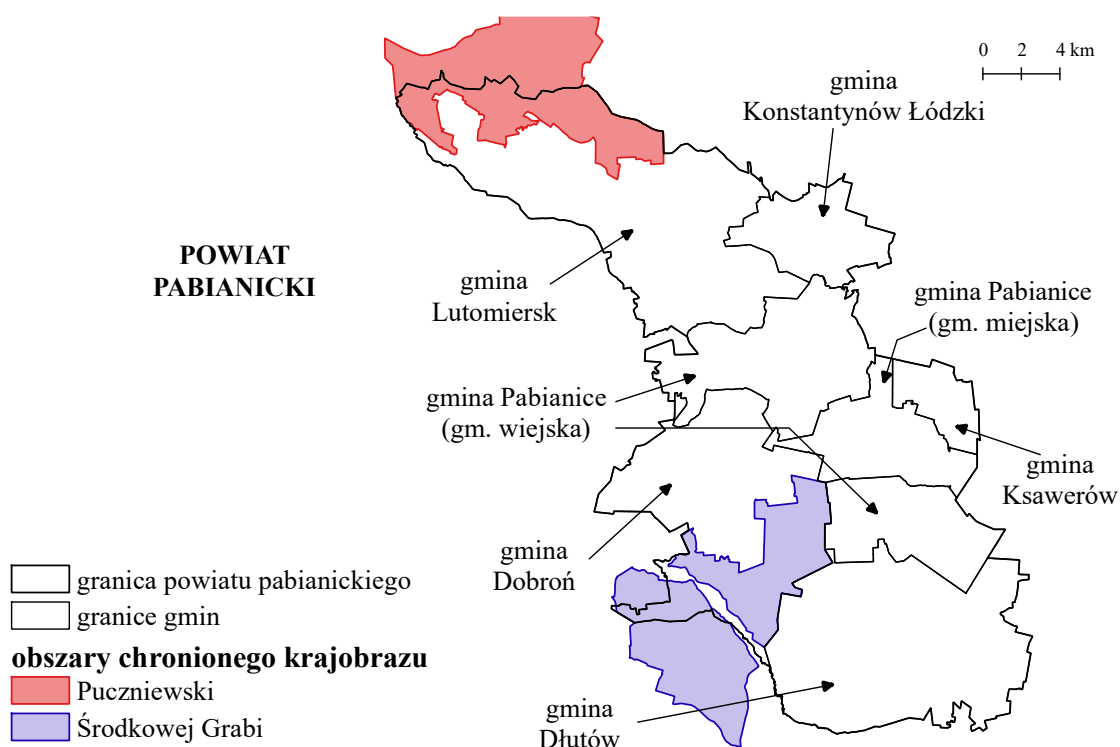
²³ Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody

²⁴ proces przeglądu i oceny stanu terenu związany z kontrolą fitosanitarną lub/i oceną stanu środowiska

- Środkowej Grabi²⁵,
- Puczniewski²⁶.

Aktualnym aktem prawnym obu wyżej wymienionych obszarów jest Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 1998 r. Nr 20, poz. 115). Na terenie obszaru chronionego krajobrazu Środkowej Grabi znajdują się liczne starorzecza i niewielkie naturalne zbiorniki eutroficzne, a rzeka Grabia na tym odcinku silnie meandruje. Środowisko jest zróżnicowane: występują tu wydmy śródlądowe pokryte murawami napiaskowymi jak i mokradła oraz tereny podmokłe. Znajdują się tu też liczne niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie. Można tu spotkać różne typy siedliskowe lasu: łągi topolowe, łągi wierzbowe, łągi olszowe, łągi jesionowe, olsy źródliskowe oraz bory sosnowe. Puczniewski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje zalesione często podmokłe tereny w widłach Neru i Bełdówki. Fragment lasu jodłowego (na granicy zasięgu tego gatunku) objęto ochroną rezerwatową (opisane wyżej rezerwaty: Jodły Oleśnickie oraz Mianów).

Lokalizacje obszarów wskazano na rysunku 24.

Rysunek 24 Obszary chronionego krajobrazu w powiecie pabianickim
Źródło: RDOŚ, PRG, opracowanie własne

Zgodnie z informacją przekazaną przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego oba ochk wymagają weryfikacji ze względu na nieaktualne akty prawne. Zgodnie z przyjętymi dokumentami szczebla wojewódzkiego po weryfikacji w ich miejsce proponuje się utworzyć następujące ochk na terenie powiatu pabianickiego:

- ochk Doliny Neru, którego część planuje się ustanowić na terenie gmin: Dobroń, Konstancin Łódzki, Lutomiersk oraz Pabianice,
- Puczniewsko-Grotnicki ochk, którego część planuje się ustanowić na terenie gminy Lutomiersk,

²⁵ w granicach powiatu pabianickiego: gmina Dobroń

²⁶ w granicach powiatu pabianickiego: gmina Lutomiersk

- c) Tuszyńsko-Dłutowski ochk, którego część planuje się ustanowić na terenie gmin: Dłutów, Dobroń oraz Pabianice.

OBSZARY NATURA 2000

Część obszaru gminy Dłutów oraz Dobroń położona jest również w granicach Obszaru Natura 2000 Dolina Grabi (PLH100021). Aktualnym aktem prawnym w sprawie tej formy ochrony przyrody jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grabia (PLH100021). Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 maja 2022 r. zmieniono zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grabia PLH100021.

Siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony na Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Grabia (Plh100021) to:

- 1) Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
- 2) Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 3) Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe.

Gatunki zwierząt innych niż ptaki, będące przedmiotem ochrony na Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Grabia (Plh100021) to:

- 1) bóbr europejski,
- 2) czerwonończyk nieparek²⁷,
- 3) koza,
- 4) kumak nizinny,
- 5) minóg ukraiński,
- 6) piskorz²⁸,
- 7) skójką gruboskorupowa²⁹,
- 8) trzepla zielona³⁰,
- 9) wydra,
- 10) zalotka większa³¹.

W latach 2023-2024, podobnie jak w przypadku rezerwatów przyrody, wykonywano lustracje terenowe na przedmiotowym obszarze Natura 2000. Lokalizację obszarów Natura 2000 wskazano na rysunku 25.

²⁷ motyl dzienny z rodziny modraszkwatych

²⁸ gatunek słodkowodnej ryby

²⁹ gatunek słodkowodnego małża

³⁰ gatunek ważki różnoskrzydłej

³¹ gatunek ważki z rodziny ważkowatych

Rysunek 25 Obszar Natura 2000 w powiecie pabianickim

Źródło: RDOŚ, PRG, opracowanie własne

UŻYTKI EKOLOGICZNE

W granicach powiatu znajduje się także siedem użytków ekologicznych. Nie mają one nazw. Jedno zlokalizowane jest w gminie wiejskiej Pabianice i jest to podmokły teren z licznymi zastoiskami wody o charakterze bagiennym, przyległy do rzeki Ner, na którym postępuje naturalna sukcesja wtórna. Aktualnym aktem prawnym w sprawie tej formy ochrony przyrody jest Uchwała Nr XLIV/301/2021 Rady Gminy Pabianice z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie użytku ekologicznego na terenie gminy Pabianice. Pozostałe użytki ekologiczne zlokalizowane są na obszarze gminy Dobroń – cztery z nich podmokłe tereny położone na obszarze zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Dobroń”³², jeden użytk ekologiczny obejmuje odcinek rzeki Grabi od miejscowości Łęg Widawski w gminie Widawa do miejscowości Jamborek w gminie Żelów³³, a jeden użytk obejmuje niewielki zbiornik wodny w Nadleśnictwie Kolumna Leśnictwie Poleszyn oddz. 39f. Aktualnym aktem prawnym w sprawie tej formy ochrony przyrody jest również Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z 25.10.1995 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Sieradzkiego z 12.05.1995 r. w sprawie uznania za użytk ekologiczny. W okresie sprawozdawczym nie podejmowano nowych aktów prawnych w sprawie tych form ochrony przyrody.

Lokalizacje użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie powiatu pabianickiego wskazano na rysunku 26.

³² aktualny akt prawny w sprawie tych form ochrony przyrody: Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z 25.10.1995 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Wojewody Sieradzkiego z 12.05.1995 w sprawie uznania za użytk ekologiczny

³³ aktualny akt prawny w sprawie tej formy ochrony przyrody: Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z 03.03.1993 r. w sprawie uznania za użytk ekologiczny

Rysunek 26 Użytki ekologiczne w powiecie pabianickim
Źródło: RDOŚ, PRG, opracowanie własne

ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

W granicach administracyjnych powiatu pabianickiego znajdują się także cztery zespoły przyrodniczo-krajobrazowe:

- Dolina Grabi,
- Mogilno,
- Dobroń,
- Borkowice.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina Grabi chroni dolinę rzeczną tejże rzeki i znajduje się w części na terenie gminy Dobroń. Aktualnym aktem prawnym w sprawie tej formy ochrony przyrody jest Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Z kolei przedmiotem ochrony zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Mogilno jest rozległa forma pochodzenia eolicznego – wydma z pokrywającym ją drzewostanem sosnowym pełniącym funkcję lasów glebochronnych. Zespół również zlokalizowany jest na obszarze gminy Dobroń. Aktualny akt prawny w sprawie tej formy ochrony przyrody to Rozporządzenie Nr 48/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Położony kilkaset metrów na południowy-wschód od ww. zespołu zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dobroń, również w gminie Dobroń, chroni śródleśny krajobraz wydmy i torfowisk z cennymi zbiorowiskami roślinności torfowiskowej w różnym stadium sukcesji. Aktualnym aktem prawa w sprawie tej formy ochrony przyrody jest również Rozporządzenie Nr 48/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Ostatni zespół przyrodniczo-krajobrazowy – Borkowice – obejmuje część gminy Dłutów. W tym przypadku przedmiotem ochrony jest kompleks lasów o wyjątkowo cennej mozaice siedlisk leśnych z dużym udziałem lasów wodochronnych i lasów pełniących funkcję glebochronną położony na obszarze wydmy; fragmenty naturalnych drzewostanów jodłowych i bukowych położonych na północnej granicy zasięgu gatunków oraz śródleśne zbiorniki wodne. Aktualny akt prawny w sprawie tego zespołu to również Rozporządzenie Nr 48/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. W okresie sprawozdawczym nie podejmowano nowych aktów prawnych w sprawie tych form ochrony przyrody.

Lokalizacje zespołów przyrodniczo-krajobrazowych zlokalizowanych na terenie powiatu pabianickiego wskazano na rysunku 27.

Rysunek 27 Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w powiecie pabianickim

Źródło: RDOŚ, PRG, opracowanie własne

POMNIKI PRZYRODY

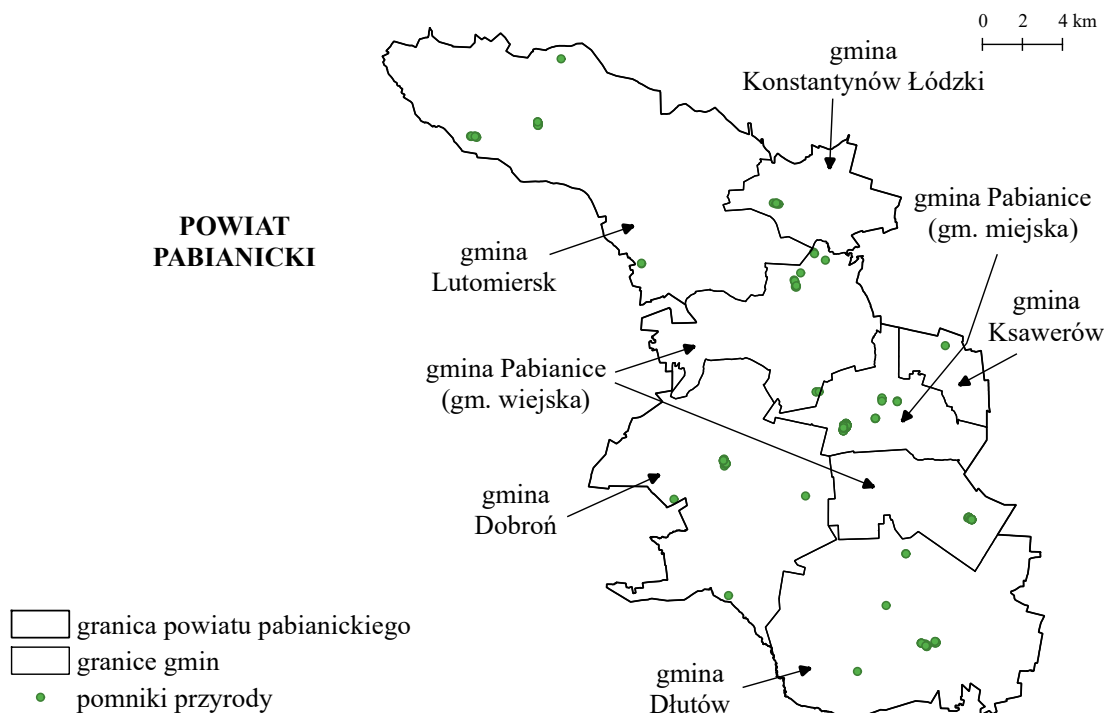
Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody ożywionej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyiska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. W granicach powiatu pabianickiego zlokalizowanych jest łącznie 58 pomników przyrody i ich liczba nie zmieniała się w ostatnich latach – tabela 17.

Tabela 17. Liczba pomników przyrody w poszczególnych gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024

Gmina	Liczba pomników na koniec roku sprawozdawczego	
	2023 r.	2024 r.
Dłutów	6 szt.	6 szt.
Dobroń	9 szt.	9 szt.
Konstantynów Łódzki	6 szt.	6 szt.
Ksawerów	1 szt.	1 szt.
Lutomiersk	8 szt.	8 szt.
Pabianice (gm. wiejska)	17 szt.	17 szt.
Pabianice (gm. miejska)	11 szt.	11 szt.
powiat pabianicki łącznie	58 szt.	58 szt.

Źródło: CRFOP, opracowanie własne

Lokalizacje pomników przyrody w powiecie wskazano na rysunku 28.

Rysunek 28 Pomniki przyrody w powiecie pabianickim
Źródło: RDOŚ, PRG, opracowanie własne

7.16 KORYTARZE EKOLOGICZNE

Przez omawiany obszar nie przebiegają korytarze ekologiczne.

7.17 GOSPODARKA LEŚNA

Gruntami leśnymi, w rozumieniu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych są grunty: określone jako lasy w przepisach o lasach, zrekultywowane dla potrzeb gospodarki leśnej oraz pod drogami dojazdowymi do gruntów leśnych. Ochrona gruntów leśnych polega na:

- 1) ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nieleśne lub nierolnicze,
- 2) zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej i ruchów masowych ziemi,
- 3) przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych wskutek działalności nieleśnej,
- 4) poprawianiu ich wartości użytkowej oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności,
- 5) ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

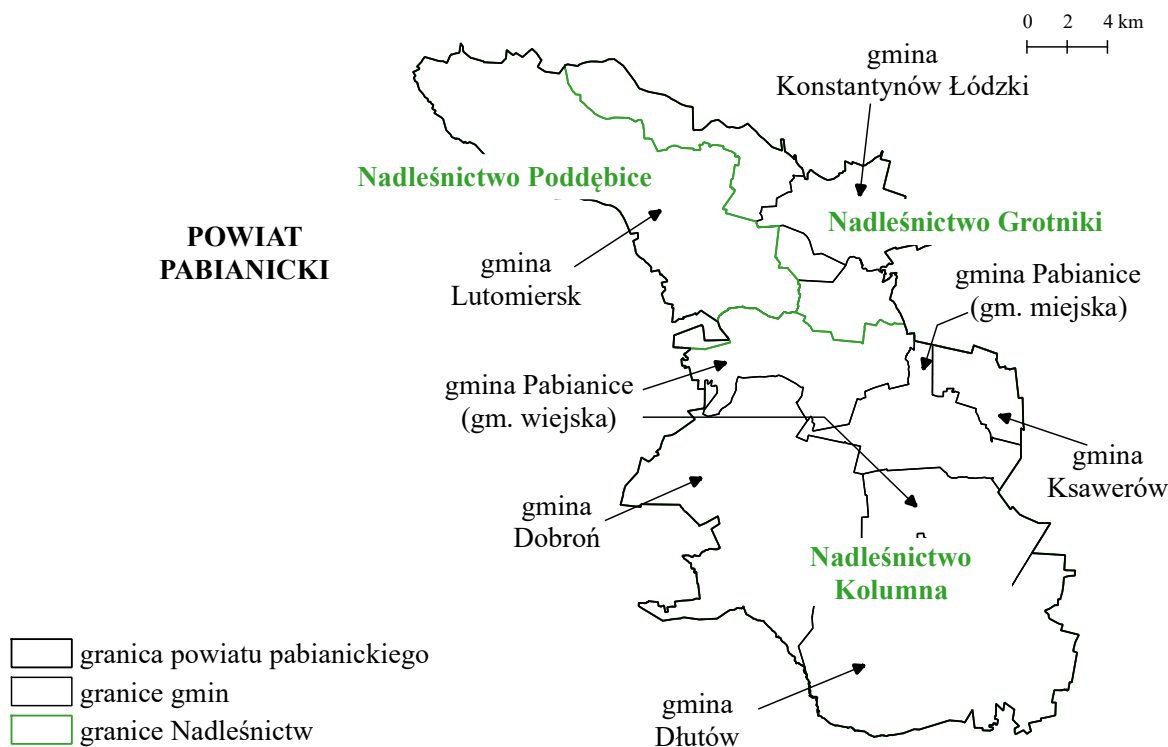
Powiatowy wykaz użytków rolnych oraz lasów z podziałem na klasy bonitacyjne oraz grupy rejestrowe wg stanu na dzień 1 stycznia 2025 roku wskazuje, że powierzchnia lasów na terenie powiatu wynosi 13 136 ha, z czego zdecydowaną większość stanowią grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa zarządzane przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe – 9 968 ha (ok. 76%).

Omawiany obszar administracyjnie znajduje się w zasięgu trzech Nadleśnictw:

- 1) Kolumna – gminy: Dobroń, Dłutów, Pabianice (gm. miejska), Ksawerów oraz część gminy Pabianice (gm. wiejska),

- 2) Poddębice – część gmin: Lutomiersk, Pabianice (gm. wiejska),
- 3) Grotniki – gmina Konstantynów Łódzki oraz część gmin: Lutomiersk, Pabianice (gm. wiejska).

Ww. informacje zobrazowano na rysunku 29.

Rysunek 29 Podział obszaru powiatu pabianickiego na Nadleśnictwa

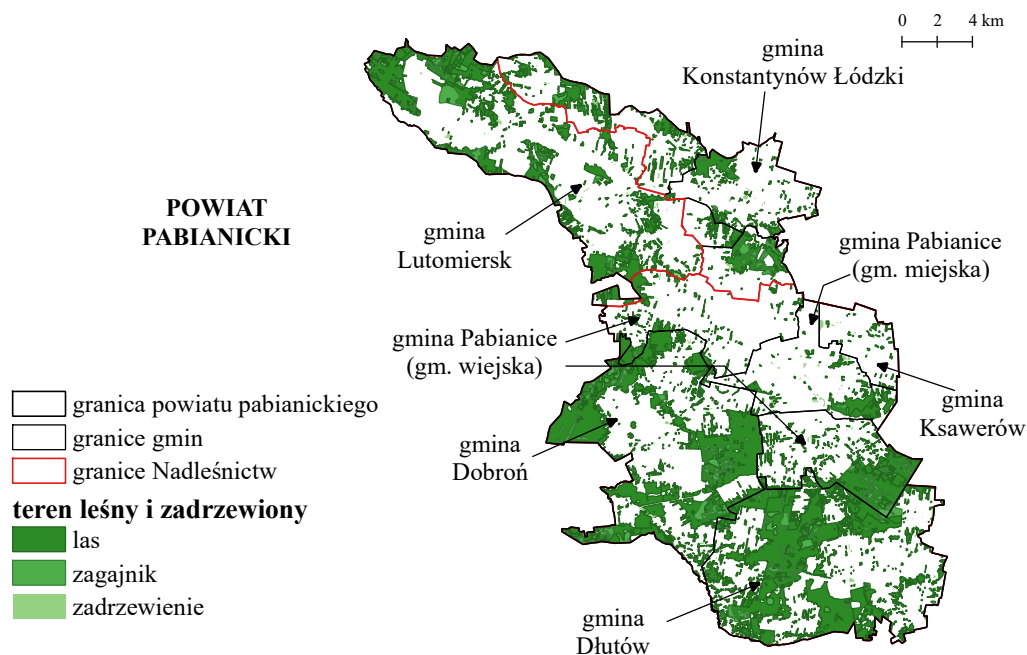
Źródło: PRG, Bank Danych o Lasach, opracowanie własne

Według stanu na dzień 31.01.2024 r. na terenie powiatu pabianickiego powierzchnia lasów administrowanych przez Nadleśnictwo Grotniki wynosiła ok. 211 ha. Udział gatunków lasotwórczych przedstawiał się w kolejności malejącej odpowiednio: sosna zwyczajna 68,26%, klon jawor 5,33%, dąb czerwony 3,99%, buk pospolity 3,27%, dąb 3,22%, brzoza brodawkowata 2,85%, dąb szypułkowy 2,06%, olsza czarna 2,04%, sosna czarna 1,95%, robinia akacjowa 1,68%, lipa drobnolistna 1,68%, modrzew europejski 1,40% oraz dąb bezszypułkowy 1,28%. Średni wiek drzewostanów to 78 lat. Powierzchnia lasów w granicach powiatu pabianickiego administrowana przez Nadleśnictwo Kolumna wynosi z kolei ok. 8 000 ha. Na terenie całego Nadleśnictwa przeważają siedliska borowe z dominacją sosny. Nadleśnictwo Poddębice administruje lasami o powierzchni ok. 1 800 ha. Nadleśnictwa wskazują, że główne zagrożenie dla drzewostanów na terenie powiatu stanowią szkody wyrządzane przez zwierzynę, głównie sarnę europejską. Z grupy zagrożeń abiotycznych na omawianym terenie największe znaczenie mają silne, wywalające wiatry, niskie temperatury, przymrozki wczesne i późne, okiśc oraz okresowo występujące susze. Wśród wielu czynników antropogenicznych ciągle największe zagrożenie stanowią pożary. Ich najczęstszymi przyczynami jest wypalanie traw i umyślne podpalenia.

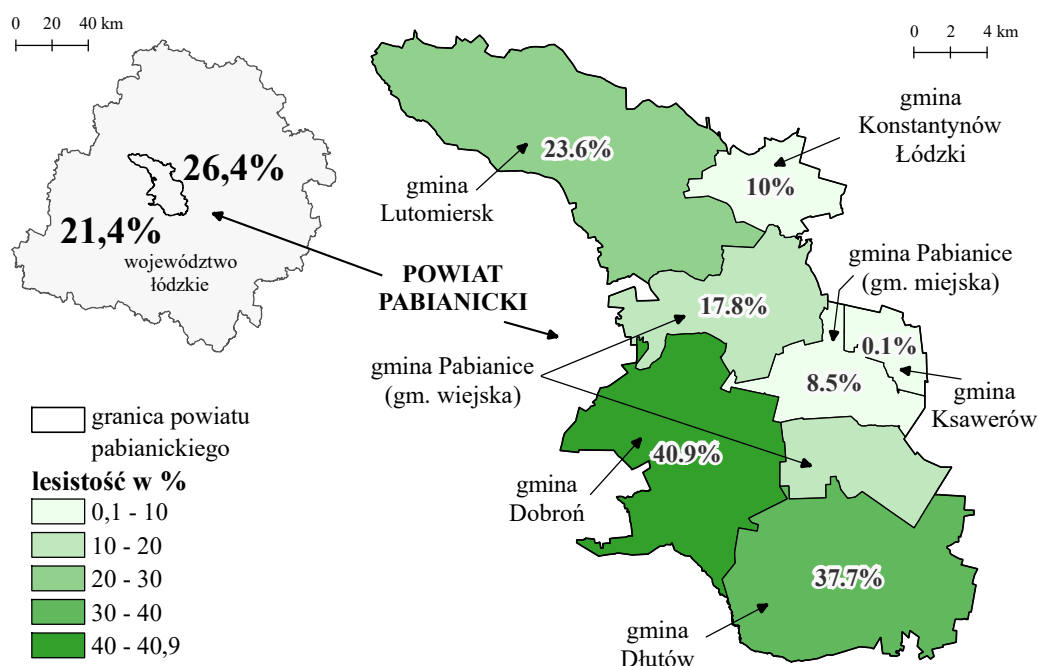
Nadleśnictwa Kolumna prowadzi gospodarkę leśną w oparciu o Plan Urządzania Lasu (PUL) opracowany przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie na lata 2016 – 2025 i zatwierdzony przez Ministra Środowiska. Nadleśnictwo Grotniki prowadzi gospodarkę leśną w oparciu o Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Grotniki na lata 2024 – 2033, a Nadleśnictwo Poddębice w oparciu o Plan Urządzania Lasu na okres 2017 – 2026. Nadleśnictwo Poddębice przystąpiło już do prac nad PUL na lata 2027-2036.

Rozmieszczenie terenów leśnych zadrzewionych przedstawiono na rysunku 30. Największe ich skupisko zlokalizowane jest w południowej i południowo-zachodniej części powiatu, co odpowiada wysokiej lesistości

gmin Dłutów (37,%) i Dobroń (40,9%)³⁴. Ogólna lesistość powiatu (26,4%) jest wyższa niż średnia dla województwa łódzkiego (21,4%). Dane dla poszczególnych gmin zwizualizowano na rysunku 31.

Rysunek 30 Rozmieszczenie terenów leśnych i zadrzewionych w powiecie pabianickim
Źródło: PRG, BDOT10, opracowanie własne

Rysunek 31 Lesistość (w %) wg stanu na 31.12.2024 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie
Źródło: PRG, GUS, opracowanie własne

³⁴ dane GUS za 2024 rok

NADZÓR NAD LASAMI NIESTANOWIĄCYMI WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA

Pod pojęciem lasów niepaństwowych należy rozumieć wszystkie grunty leśne niestanowiące własności Skarbu Państwa. Można tu zaliczyć zarówno lasy prywatnych właścicieli jak i lasy spółek, wspólnot, stowarzyszeń, gmin itp. Zgodnie z zapisem art. 5 Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 roku nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje starosta. Nadzór polega na możliwości władczego ingerowania w działalność podmiotu nadzorowanego, wraz z pociąganiem do odpowiedzialności osób, nakazywania naprawienia uchybień, z zagrożeniem karami administracyjnymi w razie niewykonania tychże nakazów. W przypadku lasów niepaństwowych nadzór ma charakter wyłącznie przedmiotowy, gdyż nie odnosi się bezpośrednio ani do właściciela, ani do samego obszaru leśnego, a jedynie do działań (zabiegów gospodarczych) podejmowanych na danym gruncie leśnym. Starosta może w drodze porozumienia o charakterze cywilno-prawnym, powierzyć prowadzenie w jego imieniu spraw z zakresu nadzoru, w tym wydawanie decyzji administracyjnych w pierwszej instancji, nadleśniczemu Lasów Państwowych na zasadzie zlecenia i pokrywania kosztów, bądź sprawować nadzór przez własne służby leśne. Porozumienie zawierane pomiędzy starostą a właściwym nadleśniczym publikowane jest w Dzienniku Urzędowym Województwa.

Według stanu na 2024 rok pod nadzorem Starostwa Powiatowego w Pabianicach znajduje się 2 698 ha gruntów leśnych niestanowiących własności Skarbu Państwa, w tym lasy będące własnością gmin (mienie komunalne). W ostatnich latach powierzchnia ta ulega nieznacznej zmianie – od 2022 roku zmniejszyła się o 2 ha. Spadek ten wynika z trwałego wyłączania gruntów z produkcji leśnej, głównie pod zabudowę jednorodzinną lub rekreacyjną na podstawie decyzji Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi. Na terenie powiatu nie ma lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa uznanych za lasy ochronne.

Uproszczony plan urządzenia lasu (UPUL), czyli szczegółowy leśny plan gospodarczy, to dokument gospodarki leśnej sporządzany dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa. Zgodnie z ustawą o lasach uproszczony plan urządzenia lasu sporządzany jest dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych – na zlecenie starosty. Obowiązujące w powiecie pabianickim UPUL-e zostały sporządzone w 2017 roku i pozostają w mocy przez okres 10 lat – do 2027 roku. Aktualnie w powiecie funkcjonują 64 UPUL-e, każdy przypisany do konkretnego obrębu geodezyjnego, obejmujące łącznie powierzchnię 2 507 ha. Ponadto, na podstawie inwentaryzacji stanu lasów, decyzjami Starosty Pabianickiego objęto zadaniami z zakresu gospodarki leśnej dodatkowe 110,80 ha lasów rozdrobionych (o powierzchni do 10 ha), znajdujących się na terenie 26 obrębów geodezyjnych, które również nie stanowią własności Skarbu Państwa.

7.18 OCENA RYZYKA WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII

Na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska dostępny jest wykaz zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w tym:

- zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR),
- zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR).

Na terenie powiatu pabianickiego nie ma zakładów przemysłowych zakwalifikowanych do obu tych grup. Łódzki WIOŚ przekazał również informację, że w ostatnich latach nie odnotowano zdarzeń o znamionach poważnej awarii. Pewne zagrożenie wystąpienia poważnej awarii stanowią stacje paliw jak również ruchliwe drogi. W razie poważnego wypadku może bowiem dojść do wycieku niebezpiecznych substancji i w konsekwencji do skażenia środowiska, ale zgodnie z informacjami przekazanymi od Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pabianicach w ostatnich latach (2023-2024) nie odnotowano zdarzeń drogowych, kolejowych i innych, w których doszłoby do uwolnienia substancji niebezpiecznych do środowiska.

W powiecie pabianickim przede wszystkim prewencja jest kluczowym elementem przeciwdziałania poważnym awariom. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Pabianicach działa w oparciu o przepisy prawa, które nakładają na PSP szereg obowiązków związanych m.in. z ochroną środowiska. W powiecie pabianickim przy Staroście Pabianickim funkcjonuje komisja ds. bezpieczeństwa i porządku publicznego, która w przypadku zdarzenia kryzysowego, nagłego może zostać zwołana w trybie pilnym. W skład komisji oprócz przedstawicieli Państwowej Straży Pożarnej wchodzi także przedstawiciele: Komendy

Powiatowej Policji, Straży Miejskiej, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, Powiatowego Lekarza Weterynarii i inni.

7.19 ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

W skład zasobu Narodowego Instytutu Dziedzictwa wchodzi dokumentacja związana z prawną ochroną zabytków, czyli decyzjami administracyjnymi o wpisie do rejestru zabytków, wydawanymi przez wojewódzkich konserwatorów. Na dokumentację rejestrową składają się decyzje o wpisie do rejestru, decyzje zmieniające treść wcześniejszych decyzji, sprostowania decyzji, zawiadomienia o zmianach numerów rejestru, decyzje wydane przez Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu skreślające zabytek z rejestru oraz odmawiające skreślenia. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. łódzkiego (stan na dzień: 09.06.2025) przedstawiono w tabeli 18.

Tabela 18. Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. łódzkiego (stan na dzień: 09.06.2025)

Gmina	Miejscowość	Obiekt
Dłutów	Dłutów	ul. Główna 4-6-8
		podworski budynek mieszkalny (obiekt wpisany do rejestru, nie istnieje) wraz z otaczającym parkiem, ul. Główna 4, nr rej.: 590-IV-26
		dawna oficyna dworska ul. Główna 6, nr rej.: 56 z 24.07.1967
		park podworski, nr rej.: 433 z 24.07.1967
	Huta Dłutowska	park przy dawnym Domu Dziecka, ul. Willowa 22, nr rej.: 423 z 02.12.1991
		park dekoracyjno-leśny, ul. Pabianicka 37, nr rej.: A/381 z 31.08.1983
		willa Hermana Thommena, ul. Pabianicka 37, nr rej.: A/380 z 16.05.2019
Dobroń	Dobroń	kościół par. p.w. św. Wojciecha, nr rej.: 33 z 20.07.1967
		dzwonnica, nr rej.: 57 z 20.07.1967
	Ldzań-Talar	zespół młyna wodno/elektrycznego, nr rej.: 411/A z 22.01.1996: - młyn wodno-elektryczny trójkondygnacyjny (z użytkowym poddaszem); z zachowanym częściowo urządzeniami produkcyjnymi, stanowiącymi pierwotne wyposażenie obiektu - turbinownia - „młynek” – młyn pomocniczy - turbinownia - śluza na rz. Grabi - w granicach: obrysu zewnętrznego zespołu obiektów młyńskich
Konstantynów Łódzki	Konstantynów Łódzki	dawny kościół ewangelicko-augsburski, obecnie rzymsko-katolicki p.w. św. Józefa Robotnika wraz z otoczeniem zabytku, ul. Jana Pawła II nr 31, nr rej.: A/116 z 6.10.2011 r.
		młyn wodny zbożowy, obecnie elektryczny, z wyposażeniem technicznym, ul. Moniuszki 54, nr rej.: A/145 z 21.10.2013
Ksawerów	Ksawerów	rezydencja Kindlera, ul. Szkolna 12, nr rej.: 279 z 11.05.1981
Lutomiersk	Kazimierz nad Nerem	kościół par. p.w. św. Jana Chrzyciela, w granicach: trwałego ogrodzenia przykościelnego, nr rej.: 383/A z 01.06.1992
	Lutomiersk	kościół par. p.w. NMP, nr rej.: 38 z 28.08.1967

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Gmina	Miejscowość	Obiekt
Lutomiersk	Lutomiersk	dzwonnica kościoła parafialnego, nr rej.: 39 z 28.08.1967
		dawny kościół Reformatów p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP, nr rej.: 36 z 28.08.1967
		dawny klasztor Reformatów, nr rej.: 37 z 28.08.1967
	Malanów	dwór (fundamenty i piwnice), nr rej.: 150 z 28.08.1967
		park, nr rej.: 1 z 13.09.1976
	Mikołajewice	kościół par. Narodzenia NMP oraz śś. Piotra i Pawła, nr rej.: 43 z 25.07.1967
	Puczniew	park, nr rej.: 7 z 20.08.1977
	Szydłów	park, nr rej.: 6 z 20.08.1977
Pabianice (gmina wiejska)	Porszewice	park podworski, nr rej.: A/377 z 18.02.2019
		park wiejski, nr rej.: A/305 z 06.12.1984
		willa, nr 18 F, nr rej.: A/38 z 05.06.2007
Pabianice (gmina miejska)	Pabianice	kościół par. p.w. św. Mateusza, nr rej.: A/44 z 29.08.1967
		kościół ewangelicki, ul. Zamkowa 8, nr rej. 45 z 29.08.1967
		kaplica cmentarna na cmentarzu ewangelicko-augsburskim wraz z wystrojem wewnętrznym, ul. Ewangelicka 2-4, w granicach działki, nr rej.: A/375 z 16.12.1998
		cmentarz żydowski, ul. Jana Pawła II, nr rej.: A/363 z 18.12.1995
		dom, ul. św. Jana 20, nr rej.: 47 z 29.08.1967
		dom Ludwika Schweikerta wraz z zabytkowym wyposażeniem wewnątrz, ul. Piłsudskiego 12, ob. 12a, nr rej.: A/2 z 28.11.2000
		willa, wraz z terenem dawnego ogrodu, ul. Piłsudskiego 14, nr rej.: A/369 z 10.12.1996
		budynek mieszkalny, ul. P. Skargi 78, nr rej.: A/209 z 15.07.1977 i - otoczenie budynku przy ul. Skargi 78, nr rej. A/209 z 24.11.1986
		dwór kapituły krakowskiej, Stary Rynek 1, nr rej.: A/46 z 29.08.1967
		dom, ul. Zamkowa 21, nr rej.: 637 z 29.08.1967
		dom, ul. Zamkowa 23, nr rej.: 638 z 29.08.1967
		dawny pałacyk pofabrykancki R. Kindlera, ul. Zamkowa 26, nr rej.: 270 z 16.09.1980
		zespół XIX wiecznej zabudowy przemysłowej dawnej firmy „Krusche i Ender”, nr rej.: 269 z 16.09.1980, z następującymi budynkami: tkalnia, ul. Zamkowa 4, Biuro Główne, ul. Zamkowa 3 / Piłsudskiego 1 i pałac Enderów, ul. Zamkowa 5 / Piłsudskiego 2

Źródło: https://www.wuoz-lodz.pl/Rejestr_zabytkow.19

Rejestr zabytków archeologicznych przedstawiono w tabeli 19.

Tabela 19. Wykaz zabytków archeologicznych – obszar powiatu pabianickiego

Nr INSPIRE	PL.1.9.ZIPOZ.NID_A_10_AR.36896	PL.1.9.ZIPOZ.NID_A_10_AR.38455	PL.1.9.ZIPOZ.NID_A_10_AR.36875
Forma ochrony	rejestr zabytków	rejestr zabytków	rejestr zabytków
Dokładność położenia	przybliżony	przybliżony	przybliżony
Nazwa	Rszew, st. 1	Bechcice, st. 3	Szydłów, st. 1
Obszar AZP	66-50	67-50	66-48
Nr stanowiska / obszar	5	70	56,57
Chronologia	pradzieje	epoka żelaza	średniowiecze
Funkcja	grodzisko	cmentarzysko	grodzisko
Data wpisu	13.05.1965	11.06.1953	22.04.1955
Gmina	Konstantynów Łódzki	Lutomiersk - obszar wiejski	Lutomiersk - obszar wiejski
Miejscowość	Konstantynów Łódzki	Bechcice-Kolonia	Szydłów
Link	https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_A_10_AR.36896&rejestr=rejestr-zabytkow	https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_A_10_AR.38455&rejestr=rejestr-zabytkow	https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_A_10_AR.36875&rejestr=rejestr-zabytkow

Źródło: <https://dane.gov.pl/dataset/210/resource/203280/table>

7.20 POTENCJALNE ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Założenia programowe POŚ mają na celu realizację zadań, po wykonaniu których ma nastąpić poprawa stanu i jakości danego elementu środowiska, bądź będzie utrzymywany dobry stan o ile aktualnie taki został zdiagnozowany, co oznacza, że potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu należy rozpatrywać w kategoriach ubożenia i pogorszenia wybranych komponentów środowiska przyrodniczego powiatu pabianickiego. W odniesieniu do założonych celów można więc wymienić najważniejsze następujące zmiany będące wynikiem braku realizacji programu:

- zwiększenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych i rozproszonych źródeł komunalno-bytowych,
- zwiększenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł liniowych,
- zwiększenie poziomu hałasu,
- pogorszenie stanu technicznego dróg,
- zwiększenie poziomu hałasu (np. komunikacyjnego, przemysłowego),
- brak wiedzy na temat poziomu pól elektromagnetycznych w powiecie pabianickim,
- pogłębienie problemu suszy,
- brak zapewnienia odpowiedniej ochrony przeciwpowodziowej,
- pogorszeniu stanu infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej oraz sanitacji na obszarze powiatu,
- zwiększenie presji związanej z wydobywaniem kopalin,

- degradacja gleb i powierzchni ziemi,
- brak zapewnienia właściwej obsługi mieszkańców w zakresie odbioru i utylizacji odpadów (w tym wyrobów azbestowych),
- stagnacja lub pogorszenie stanu terenów cennych przyrodniczo,
- zwiększenie ryzyka wystąpienia poważnej awarii na terenie powiatu pabianickiego,
- pogorszenie stanu wiedzy na temat jakości środowiska powiatu pabianickiego.

8 STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w Programie często przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne. Biorąc jednak pod uwagę, że część z planowanych zadań inwestycyjnych wymagać będzie przeprowadzenia osobnych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy zawarte są w **ROZDZIALE 11**. Działania inwestycyjne uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” będą oddziaływać w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe. Jednak część zadań na etapie ich budowy/realizacji może oddziaływać negatywnie na środowisko. Będą to jednak oddziaływania o charakterze chwilowym i krótkoterminowym oraz w pełni odwracalne.

9 ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R.

Na podstawie dokonanej diagnozy stanu środowiska oraz przeprowadzonej analizy SWOT dla poszczególnych obszarów interwencji zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” zidentyfikowano następujące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r.:

- wzrost natężenia zjawisk ekstremalnych (fale ciepła, fale chłodu, opady nawalne, wichury, susze),
- przekroczenia standardów jakości powietrza w zakresie benzo(a)pirenu, ozonu (poziom celu długoterminowego) – ochrona zdrowia – ocena za lata 2023-2024,
- przekroczenia standardów jakości powietrza w zakresie ozonu (poziom celu długoterminowego) – ochrona roślin – ocena za lata 2023-2024,

- wciąż dominujący udział rozproszonych źródeł komunalno-bytowych,
- wzrastająca liczba pojazdów samochodowych i ciągników,
- utrzymująca się na podobnym poziomie emisja zanieczyszczeń gazowych,
- przebieg dróg o dużym natężeniu ruchu pojazdów (powyżej 3 mln/rok), których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach,
- skargi mieszkańców na hałas komunikacyjny,
- przekroczenia standardów akustycznych na niektórych odcinkach dróg przebiegających przez obszar powiatu (np. ul. Jutrzkowicka w Pabianicach, ul. Myśliwska w Pabianicach, ul. Łódzka w Konstantynowie Łódzkim),
- obecność nadajników telefonii komórkowej wytwarzających pole elektromagnetyczne,
- obecność linii najwyższych napięć i wysokiego napięcia,
- dla wszystkich JCWP ryzyko niespełnienia celów środowiskowych Ramowej Dyrektywy Wodnej,
- zły stan ogólny wszystkich JCWP na obszarze powiatu,
- słaby stan ogólny JCWPd nr 83 oraz zagrożenie nieosiągnięcia celu środowiskowego RDW dla tej JCW,
- silne zagrożenie suszą (ocena ogólna) oraz ekstremalne zagrożenie suszą rolniczą,
- zagrożenie w przypadku katastrofalnej powodzi (raz na 500 lat),
- sporadyczne przekroczenia standardów jakości wody przeznaczonej do spożycia,
- wzrost zużycia wody w gospodarstwach domowych w gminach powiatu,
- wciąż duża liczba zbiorników bezodpływowych,
- część aglomeracji nie spełnia wymagań dyrektywy ściekowej,
- brak kanalizacji w gminie Lutomiersk,
- niebilansowanie się systemu kanalizacyjnego w gminie Pabianice (gm. wiejska),
- występowanie na obszarze powiatu terenów górniczych, czyli przestrzeni objętych przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego,
- niekoncesjonowana eksploatacja kopalni,
- niska jakość gleb,
- obecność zinwentaryzowanych miejsc szkód i bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku,
- wciąż duża ilość wyrobów zawierających azbest pozostałych do usunięcia,
- duży udział zmieszanych odpadów komunalnych odbieranych z obszaru powiatu – niski poziom selektywnego zbierania odpadów,
- problem z osiągnięciem wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia
- i recyklingu odpadów komunalnych w gminach powiatu pabianickiego,
- większa w porównaniu do średniej dla województwa masa wytwarzanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca,
- wciąż powstające miejsca nielegalnego pozbywania się odpadów oraz spalanie odpadów wynikające z braku świadomości, nieegzekwowania obowiązku opłaty za śmieci przez gminy, ubożenia społeczeństwa,
- uboga struktura drzewostanu (wyraźnie dominująca sosna),

Założeniem projektu POŚ jest stopniowa eliminacja ww. problemów środowiskowych poprzez realizację zamierzeń o charakterze inwestycyjnym jak i nie inwestycyjnym.

10 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Realizując lokalną politykę ochrony środowiska Powiatu Pabianickiego, Program ochrony środowiska, a w nim harmonogram realizacyjny, sporządzony został z uwzględnieniem celów zawartych w strategiach i programach (operacyjnych i rozwoju), wynikających z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Powiązania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” z założeniami obowiązujących dokumentów strategicznych szczebla krajowego, wojewódzkiego i powiatowego zawarte są ROZDZIALE pn. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI – w tabeli 1. Oznacza to, że wyznaczone w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” cele są z nimi komplementarne, czyli wzajemnie się uzupełniają i nie są ze sobą sprzeczne. Projekt Programu uwzględnia również zapisy dotychczas obowiązującego programu ochrony środowiska, ponieważ ważnym aspektem prowadzenia polityki ochrony środowiska jest ciągłość podejmowanych działań.

11 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA,
W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE,
POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE,
KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE
I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ
POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT
OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ
INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA
ŚRODOWISKO, A W SZCZEGÓLNOŚCI NA:
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, LUDZI,
ZWIERZĘTA, ROŚLINY, WODĘ, POWIETRZE,
POWIERZCHNIĘ ZIEMI, KRAJOBRAZ, KLIMAT,
ZASOBY NATURALNE, ZABYTKI, DOBRA
MATERIALNE Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI
MIĘDZY TYMI ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I
MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” wyznacza 10 obszarów interwencji. W trakcie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć mogą wystąpić szczególne aspekty oddziaływania na środowisko. Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano wszystkie zaplanowane zadania zarówno inwestycyjne jak i pozainwestycyjne, które zostały przedstawione w harmonogramie realizacyjnym POŚ. Najważniejszym zagrożeniem dla środowiska związanym z realizacją Programu może być nieterminowe realizowanie zapisanych w nim działań. Próbę identyfikacji i oceny przewidywanych znaczących oddziaływań poszczególnych zadań na środowisko dokonano w tabeli uwzględniając:

- pozytywne / negatywne lub brak oddziaływania,
- bezpośrednie / pośrednie,
- krótkoterminowe / średnioterminowe / długoterminowe,
- stałe / chwilowe,
- wtórne/ skumulowane.

Ocena została dokonana na podstawie symulacji i przewidywanych skutków realizacji konkretnych działań na poszczególne elementy:

1. Obszary Natura 2000,
2. Obszary Chronionego Krajobrazu,
3. Rezerваты przyrody,
4. Pomniki przyrody,
5. Użytki ekologiczne,
6. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
7. Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta,
8. Ludzie,
9. Woda,
10. Powietrze i klimat,
11. Powierzchnia ziemi,

12. Krajobraz,
13. Zasoby naturalne,
14. Zabytki i dobra materialne.

Analizując zestawienie przedstawione w tabeli należy pamiętać, że dokonana ocena z uwagi na ogólny charakter analizowanego Programu w dużej mierze ma charakter czysto teoretyczny. W ocenie tej nie wartościowano wielkości poszczególnych oddziaływań tylko analizowano możliwość ich wystąpienia.

Jak wspomniano wcześniej, określenie zmian stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem w odniesieniu do zadań inwestycyjnych zaplanowanych w Programie przy braku informacji o sposobie i dokładnych miejscach realizacji poszczególnych przedsięwzięć jest bardzo trudne.

Oddziaływania pozytywne oznaczono kolorem **zielonym**, możliwe negatywne – kolorem **żółtym**, negatywne znaczące – **czerwonym**.

Jako oddziaływanie negatywne należy rozumieć takie oddziaływanie, które prowadzi do ujemnych skutków, pomniejsza wartość środowiska i jego składników. Negatywne mogą być zarówno działania legalne jak i nielegalne, powodujące szkody w środowisku oraz te, które stwarzają zagrożenie dla środowiska. Oddziaływania pozytywne to takie, których realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska. W niektórych przypadkach oddziaływanie, w zależności od aspektu, jaki się rozważa, może mieć jednocześnie negatywny i pozytywny wpływ **(kolor pomarańczowy)** na dany element środowiska. Przyznanie takiej oceny nie oznacza, że oddziaływania takie zawsze wystąpią oraz że oddziaływanie pozytywne zawsze będzie miało większą, mniejszą lub taką samą wartość jak oddziaływanie negatywne.

W niniejszej analizie określono również wskaźnik brak zauważalnego oddziaływania (oznaczone bez koloru). W rzeczywistości trudno jest znaleźć przypadek, gdy brak jest jakichkolwiek oddziaływań. Zawsze można określić powiązania, które będą wpływać negatywnie lub pozytywnie na dany komponent środowiska. Lecz w celu uproszczenia i przedstawienia braku zauważalnego oddziaływania zaplanowanego zadania na środowisko wprowadzono wskaźnik brak zauważalnego oddziaływania.

Oddziaływania bezpośrednie oznaczono literą „B”, pośrednie literą „P”, wtórne – „W”, skumulowane – „SKUM”. W zależności od czasu trwania oddziaływań zastosowano symbolikę:

- oddziaływanie krótkoterminowe – „→”
- oddziaływanie średnioterminowe – „⇒”
- oddziaływania długoterminowe – „⇨”.

Przy określeniu częstotliwości oddziaływania podział przedstawia się następująco:

- stałe – symbol „∞”,
- chwilowe – symbol „●”.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Tabela 20. Matryca wpływu działań przedstawionych w Programie na poszczególne elementy środowiska

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Realizacja Programu Priorytetowego "Czyste Powietrze", Realizacja Programu "Ciepłe Mieszkanie"	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	B, III, ∞		B, III, ∞				B, III, ∞
	Realizacja zadania "wymiana pieca węglowego"	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	B, III, ∞		B, III, ∞				B, III, ∞
	Program likwidacji lokalnych kotłowni lub palenisk węglowych na lata 2026-2028	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	B, III, ∞		B, III, ∞				B, III, ∞
	Budowa instalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej w Gminie Lutomiersk – etap I	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	B, III, ∞		B, III, ∞				B, III, ∞
	Budowa instalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej w Gminie Lutomiersk – etap II	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	B, III, ∞		B, III, ∞				B, III, ∞
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Ksawerowie wraz z budową instalacji fotowoltaicznej	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	B, III, ∞		B, III, ∞				B, III, ∞

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Woli Zaradzińskiej wraz z budową instalacji fotowoltaicznej	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	B, II, ∞		B, II, ∞				B, II, ∞
	Budowa instalacji OZE wraz z magazynami energii na budynkach użyteczności publicznej	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	B, II, ∞		B, II, ∞				B, II, ∞
	Rozwój sieci gazowej	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, II, ∞		B, II, ∞	B, →, ●	B, →, ●	B, II, ∞	W, II, ∞
	Rozwój sieci ciepłowniczej	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, II, ∞		B, II, ∞	B, →, ●	B, →, ●		W, II, ∞
	Kształtowanie zasad korzystania z określonych źródeł ciepła w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞
	Modernizacja oświetlenia ulicznego								W, II, ∞		B, II, ∞		W, II, ∞		
	Kompleksowa termomodernizacja Domu Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim, ul. Behcice 3	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	B, II, ∞		B, II, ∞				B, II, ∞

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej w Pabianicach, ul. Zamkowa 6	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	B, II, ∞		B, II, ∞				B, II, ∞
	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz komunalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Lutomiersk	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	W, II, ∞	B, II, ∞		B, II, ∞				B, II, ∞
	Przebudowa skrzyżowań drogi powiatowej nr 3304E ul. Grota Roweckiego z ul. Bugaj i ul. Nawrockiego w Pabianicach w zakresie połączenia dróg rowerowych	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, II, ∞		B, II, ∞	B, →, ●	W, II, ∞		
	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w ciągu drogi gminnej nr 120023E relacji Kazimierz - Bełdów - etap I, II	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, II, ∞		B, II, ∞	B, →, ●	W, II, ∞		
	Budowa ścieżek pieszo-rowerowych na terenie Gminy Pabianice	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, II, ∞		B, II, ∞	B, →, ●	W, II, ∞		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Rekreacyjna trasa pieszo-rowerowa „Na skraju lasu”	P, ↗, ●	P, ↗, ●	P, ↗, ●	P, ↗, ●	P, ↗, ●	P, ↗, ●	B, ↗, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, ↗, ●	W, ⇄, ∞		
	Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach etap III								W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞				
	Modernizacja i rozwój komunikacji miejskiej w Pabianicach etap II								W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞				
	Zakup samochodu osobowego – elektrycznego dla Starostwa Powiatowego w Pabianicach								W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞				
	Prowadzenie postępowań dotyczących wydawania pozwoleń na emisję gazów i pyłów	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞
	Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych z zakresu modernizacji energetycznej budynków, OZE, szkodliwości spalania odpadów i paliw stałych	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞	SKUM, ⇄, ∞

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZAGROŻENIA HALASEM	Bieżące utrzymanie dróg krajowych i ekspresowych	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Podjęcie działań mających na celu wymianę nawierzchni na DW710 w Lutomiersku od km 14+800 do km 16+500	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa i rozbudowa odcinków dróg powiatowych na terenie gminy Dłutów, gminy Pabianice i miasta Pabianice	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa odcinków dróg powiatowych nr 3309E i 3310E	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa drogi powiatowej nr 5102E - ul. Zgierska w Konstantynowie Łódzkim, gmina Konstantynów Łódzki	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Rozbudowa drogi powiatowej nr 3313E od skrzyżowania z drogą gminną na Łaziska w kierunku miejscowości Mierzączka Duża, gmina Dłutów	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZAGROŻENIA HALASEM	Remont drogi powiatowej nr 3301E Lutomiersk - Janowice, gmina Lutomiersk (rekonstrukcja)	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa drogi powiatowej nr 3303E - ul. Południowa w Ksawerowie, gmina Ksawerów	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Remont drogi powiatowej nr 3301E w Janowicach, gmina Pabianice	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa nawierzchni ul. Widzewska	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa nawierzchni ul. Prosnaka	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa nawierzchni ul. Szpitalna	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa nawierzchni ul. Składowa	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa odcinka drogi gminnej relacji Franciszków-Szydłówek (etap I)	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZAGROŻENIA HALASEM	Przebudowa odcinka drogi gminnej relacji Franciszków-Szydłówek-Szydłów (etap II, III)	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Budowa ul. Miedzianej w Piątkowisku	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Rozbudowa drogi gminnej nr 108023E w Hermanowie	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa drogi wewnętrznej w Piątkowisku dz.nr ewid. 346/23 i 347/15	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa dróg gminnych	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Budowa dróg gminnych	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Odwodnienie rejonu ulic Czereśniowej i Wrzosowej w Konstantynowie Łódzkim - poprawa infrastruktury drogowej	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Budowa chodnika na ulicy Łaskiej w Konstantynowie Łódzkim - poprawa infrastruktury drogowej	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZAGROŻENIA HALASEM	Budowa ulicy Osiedlowej w Konstantinowie Łódzkim - poprawa infrastruktury drogowej	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Rozbudowa układu drogowego ulic Plac Wolności i Polnej w Konstantinowie Łódzkim - poprawa infrastruktury drogowej	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa ulicy Norwida w Konstantinowie Łódzkim	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Modernizacja infrastruktury drogowej w Konstantinowie Łódzkim - poprawa infrastruktury drogowej	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Budowa systemu mobilności lokalnej w Konstantinowie Łódzkim - poprawa infrastruktury komunikacyjnej na terenie Gminy	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Przebudowa układu funkcjonalnego i modernizacja zieleni w obrębie skwerów Placu Kościuszki w Konstantynowie Łódzkim - rewitalizacja zasobów przyrodniczych	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Przebudowa układu drogowego wraz z modernizacją zieleni oraz utworzenie ekologicznych baz edukacyjnych na osiedlu Słowackiego w Konstantynowie Łódzkim - poprawa infrastruktury drogowej wraz z rewitalizacją zasobów przyrodniczych	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, →, ●	W, ⇄, ∞		B, ⇄, ∞	B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Prowadzenie pomiarów natężenia ruchu w ramach Generalnego Pomiaru Ruchu								W, ⇄, ∞		W, ⇄, ∞				

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞
	Prowadzenie postępowań dotyczących wydawania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞
	Edukacja ekologiczna w zakresie hałasu w środowisku i metod jego ograniczania	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji emitujących PEM								W, \equiv, ∞		W, \equiv, ∞				
	Kontrola instalacji emitujących PEM								W, \equiv, ∞		W, \equiv, ∞				
	Monitorowanie poziomów pól elektromagnetycznych								W, \equiv, ∞		W, \equiv, ∞				
	Uwzględnienie zagadnienia ochrony przed polami elektromagnetycznymi w planowaniu przestrzennym	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞	SKUM, \equiv, ∞

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerwaty przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
GOSPODAROWANIE WODAMI	Monitoring jakości wód ujmowanych na cele komunalne								W, Ⅲ, ∞	W, Ⅲ, ∞				W, Ⅲ, ∞	
	Monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych								W, Ⅲ, ∞	W, Ⅲ, ∞				W, Ⅲ, ∞	
	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie zrównoważonego korzystania z zasobów wodnych	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞	SKUM, Ⅲ, ∞
	Bieżąca konserwacja infrastruktury z zakresu utrzymania wód i urządzeń wodnych (monitorowanie, remontowanie w miarę wystąpienia potrzeb infrastruktury, coroczne przeprowadzanie prac konserwacyjnych na rzekach i kanałach, czyszczenie koryt rzek, umocnienie brzegów)	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	W, Ⅲ, ∞	B, Ⅲ, ∞		B, →, ●	W, Ⅲ, ∞		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
GOSPODAROWANIE WODAMI	Zwiększenie retencyjności zlewni rzeki Ner poprzez budowę, przebudowę oraz modernizację budowli - Etap I oraz IV	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	W, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Odbudowa cieków Gądk na ul. Ogrodników	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	W, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Renowacja zbiornika wodnego w Domu Pomocy Społecznej w Konstancynie Łódzkiej, Bełchów 3	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	W, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Budowa nowego zbiornika retencyjnego	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	W, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	W, ⇄, ∞		
	Konserwacja istniejących rowów melioracyjnych	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	W, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	W, ⇄, ∞		
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Bieżąca ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków								W, ⇄, ∞						
	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków								W, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞					
	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Aglomeracji Łódź - Gmina Miejska Pabianice	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ⇄, ∞

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Budowa nowej stacji zlewnej z przepompownią na terenie Oczyszczalni Ścieków w Dobroniu	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy Dobroń	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków dla Gminy Lutomiersk	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Dalsza rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy Ksawerów	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Rozwój sieci kanalizacji sanitarnej	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Modernizacja przepompowni ścieków przy ul. Łaskiej w Konstantynowie Łódzkim	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Łódzkiej, na odcinku od ul. Kościelnej do ul. Spółdzielczej w Konstantynowie Łódzkim	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Łódzkiej, na odcinku od ul. Spółdzielczej do S14 w Konstantynowie Łódzkim	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Cmentarnej wraz z przyłączami	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Budowa sieci wodociągowych na terenie gminy Dobroń	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Przebudowa 2 stacji uzdatniania wody	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Przebudowa wodociągów	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Dalsza rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie Gminy Ksawerów	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Rozwój sieci wodociągowych	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Budowa sieci wodociągowej dla Osiedla Józefów etap I	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞
	Modernizacja sieci wodociągowej w ul. Kwiatowej wraz z przyłączami	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ≡, ∞	B, ≡, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ≡, ∞

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Budowa sieci wodociągowej ul. Ignacew dz. 38/37	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ⇄, ∞
	Modernizacja magistrali wodociągowej na odcinku SUW/ul. Klonowa w Konstantynowie Łódzkim etap I	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ⇄, ∞
	Modernizacja magistrali wodociągowej na odcinku od ul. Klonowa do ul. Rszewskiej w Konstantynowie Łódzkim etap II	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ⇄, ∞
	Modernizacja magistrali wodociągowej na odcinku od ul. Rszewskiej do rz. Jasieniec w Konstantynowie Łódzkim etap III	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	P, →, ●	B, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞		B, →, ●	B, →, ●		W, ⇄, ∞
ZASOBY GEOLOGICZNE	Prowadzenie bieżącej kontroli w zakresie przestrzegania wydanych koncesji/decyzji oraz eliminacja nielegalnego wydobycia											B, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞	B, ⇄, ∞	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZASOBY GEOLOGICZNE	Wykonanie badawczego odwiertu wód geotermalnych w Konstancynie Łódzkim - rozpoznanie złóż wód termalnych na terenie gminy	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	W, III, ∞			B, III, ∞	B, III, ∞		
	Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	P, III, ∞	W, III, ∞			B, III, ∞	B, III, ∞		
GLEBY	Uwzględnienie zagadnień zabezpieczenia gruntów rolnych i leśnych przed zmianą zagospodarowania w planowaniu przestrzennym	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞
	Monitorowanie gleb użytkowanych rolniczo											W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	
	Wapnowanie gleb								W, III, ∞			B, III, ∞		W, III, ∞	
	Identyfikacja i likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci i składowisk odpadów (w tym podzadanie: Usuwanie dzikich wysypisk - Pabianice (gm. wiejska))											B, III, ∞	B, III, ∞		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Budowa PSZOK								W, \equiv , ∞			B, \equiv , ∞	B, \equiv , ∞		
	Rozbudowa i modernizacja PSZOK								W, \equiv , ∞			B, \equiv , ∞	B, \equiv , ∞		
	Budowa PSZOK								W, \equiv , ∞			B, \equiv , ∞	B, \equiv , ∞		
	Bieżące utrzymanie PSZOK								W, \equiv , ∞			B, \equiv , ∞	B, \equiv , ∞		
	Budowa Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych dla mieszkańców Miasta Pabianic								W, \equiv , ∞			B, \equiv , ∞	B, \equiv , ∞		
	Promowanie budowy przydomowych kompostowników	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞
	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞	SKUM, \equiv , ∞
	Demontaż i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest								B, \equiv , ∞				B, \equiv , ∞		B, \equiv , ∞

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZASOBY PRZYRODNICZE	Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów w pasie drogowym dróg powiatowych	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Utworzenie pasów zieleni przy drogach powiatowych	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Pielęgnacja terenów zielonych w pasie dróg powiatowych	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Pielęgnacja drzew w pasie dróg powiatowych	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Wycinka traw przy drogach powiatowych	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Wycinka drzew i zakrzaczeń w pasie drogowym dróg powiatowych	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Realizacja projektu "Pabianicki Ekopowiat"	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Urządzanie terenów zielonych w pasach dróg powiatowych	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Pielęgnacja zieleni przy budynku Starostwa Powiatowego w Pabianicach, ul. Partyzancka 56	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZASOBY PRZYRODNICZE	Opracowanie ekspertyzy w zakresie diagnostyki 1 szt drzewa gatunku dąb, o obwodzie pnia 496 cm (na wys. 1,3 m), znajdującego się przy ul. 3 Maja w Lutomiersku	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Ochrona przed szrotówkiem kasztanowco-wiaczkiem kasztanowców rosnących na terenie powiatu pabianickiego	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞		
	Zagospodarowanie terenu bulwaru im. F. Krusche na rzeką Dobrzyńką - Pabianice (gm. miejska)								W, III, ∞			P, →, ●	P, →, ●		W, III, ∞
	Weryfikacja obszarów chronionego krajobrazu zlokalizowanych na obszarze powiatu	B, III, ∞	B, III, ∞	B, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞						
	Aktualizacja Planów Urządzania Lasu	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞						W, III, ∞		

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
ZASOBY PRZYRODNICZE	Prowadzenie nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, w tym opracowanie aktualizacji Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞	W, III, ∞						W, III, ∞		
	Rozwój oferty edukacyjnej i turystycznej								W, III, ∞			P, →, ●	P, →, ●		W, III, ∞
	Prowadzenie postępowań w sprawie wycinki drzew i krzewów							W, III, ∞	W, III, ∞				W, III, ∞		
POWAŻNE AWARIE	Kontrola zakładów przemysłowych stwarzających zagrożenie dla środowiska	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞	SKUM, III, ∞		
	Dofinansowanie działających na terenie Straży Pożarnych (w tym podzadanie: Zakup lekkiego pojazdu ratownictwa technicznego dla OSP Niesięcin w Konstantynowie Łódzkim)								W, III, ∞						

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Obszar interwencji	Zadania	Elementy środowiska podlegające ocenie wpływu													
		Obszary Natura 2000	Obszary Chronionego Krajobrazu	Rezerваты przyrody	Pomniki przyrody	Użytki ekologiczne	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	Różnorodność biologiczna – rośliny i zwierzęta	Ludzie	Woda	Powietrze i klimat	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne
POWAŻNE AWARIE	Powiatowy magazyn zarządzania kryzysowego w Powiecie Pabianickim								W, II, ∞						B, II, ∞
	Współdziałanie w zakresie doskonalenia systemów zarządzania kryzysowego i powiadamiania mieszkańców	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞	SKUM, II, ∞

Źródło: opracowanie własne

Działania inwestycyjne uwzględnione w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” będą oddziaływać w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe. Jednak część zadań na etapie ich budowy/realizacji może oddziaływać negatywnie na środowisko. Będą to jednak oddziaływania o charakterze chwilowym i krótkoterminowym oraz w pełni odwracalne. Należy zaznaczyć, iż konkretne oddziaływania środowiskowe będzie można ocenić dopiero w oparciu o określone dane projektowe i lokalizacyjne na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych (konkretnych) inwestycji. Nadrzędnym celem wydawanych decyzji środowiskowych będzie takie ukształtowanie planowanego przedsięwzięcia, aby w jak najmniejszym stopniu pogorszyło ono stan środowiska (lub żeby negatywne oddziaływania w ogóle nie wystąpiły). Zadania uwzględnione w POŚ realizowane będą w zdecydowanej większości na obszarach już zurbanizowanych (przekształconych antropogenicznie), w związku z czym ich negatywne oddziaływanie na zasoby przyrodnicze (faunę, florę, różnorodność biologiczną) będzie znacznie ograniczone (nie będą powstawały nowe obszary zurbanizowane powodujące defragmentację siedlisk przyrodniczych i osłabiające integralność przyrodniczą powiatu). W kolejnej tabeli przedstawiono typowe negatywne oddziaływania środowiskowe występujące na etapie realizacji przedsięwzięć o charakterze budowlanym (budowa/rozbudowa/przebudowa infrastruktury liniowej oraz obiektów budowlanych).

Tabela 21. Typowe negatywne oddziaływania środowiskowe występujące na etapie realizacji przedsięwzięć o charakterze budowlanym (budowa/rozbudowa/przebudowa infrastruktury liniowej oraz obiektów budowlanych)

Element środowiskowy	Typowe oddziaływania
Wody podziemne i powierzchniowe	<p>Celem ochrony wód jest osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych.</p> <p>Na etapie realizacji inwestycji, może teoretycznie nastąpić, przy niewłaściwie prowadzonych pracach negatywne oddziaływanie na środowisko wodne w miejscu i otoczeniu realizowanej inwestycji. W następstwie prac budowlanych nastąpić może również ingerencja w stosunki wodne w wyniku prac związanych z budową systemu odwodnienia, oddziaływanie to jednak będzie lokalne i krótkotrwałe.</p> <p>Istnieje możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych w wyniku naruszenia nieprzepuszczalnych lub trudno przepuszczalnych warstw podczas prowadzenia prac ziemnych oraz możliwość skażenia środowiska wodno - gruntowego substancjami ropopochodnymi mogącymi przedostać się do gruntu i dalej do wód podziemnych w wyniku wycieków olejów, paliwa i innych środków chemicznych z uszkodzonych maszyn budowlanych. Na zapleczu budowy powstawać będą przede wszystkim ścieki bytowe. Powstające ścieki bytowe z zaplecza budowy powinny być odprowadzane do przewoźnych sanitariatów, a następnie wywożone do oczyszczalni ścieków.</p>
Gleby i powierzchnia terenu	<p>W związku z realizacją inwestycji główne oddziaływania, jakie mogą być generowane na etapie budowy będą dotyczyć następujących aspektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przekształcenia rzeźby terenu, – niszczenia pokrywy glebowej na skutek używania ciężkiego sprzętu i zagęszczania profilu glebowego lub też jej całkowitego usuwania, jako warstwy gruntu nie nadającej się do posadowienia obiektów, – przemieszczania mas ziemnych, składowania, a nawet wymiany gruntów, – zanieczyszczenia fizyko-chemicznego gruntu substancjami i materiałami stosowanymi w trakcie prowadzenia prac, – zmiana stosunków wodnych: przesuszenie lub podtopienie gruntu, – możliwość zniszczenia głębiej położonych warstw geologicznych w skutek zdjęcia humusu, – narażenie wydobytej ziemi na działanie czynników atmosferycznych, – wyłączenie z eksploatacji gruntów rolnych w skutek trwałego zajęcia terenu pod projektowane inwestycje.
Powietrze	<p>Na etapie realizacji inwestycji źródłem oddziaływań w zakresie emisji pyłów i gazów mogą być:</p> <ul style="list-style-type: none"> – maszyny budowlane, – pojazdy transportujące materiały służące do budowy, – przechowywanie sypkich materiałów budowlanych, – szlifowanie i cięcie materiałów budowlanych, – prace wykończeniowe z wykorzystaniem materiałów zawierających rozpuszczalniki organiczne i inne substancje mogące przedostawać się do powietrza, – kładzenie mas bitumicznych. <p>Spośród wymienionych źródeł najistotniejszy wpływ na jakość powietrza w okresie realizacji przedsięwzięcia mają ciężkie roboty budowlane i transport materiałów sypkich.</p>

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA
POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Element środowiskowy	Typowe oddziaływania
Klimat akustyczny	Podczas wykonywania prac budowlanych, na obszarach sąsiadujących z terenem budowy, może lokalnie wystąpić pogorszenie klimatu akustycznego. Roboty będą obejmować wykonywanie prac ziemnych, dowóz materiałów do budowy przy użyciu sprzętu ciężkiego. Istotnym punktem podczas budowy jest transport surowców oraz materiałów, a także odpadów w okolicy placu budowy, jak również poza terenem budowy. Wykonanie prac wymaga użycia różnorodnych maszyn budowlanych takich jak koparki, spycharki, dźwigi, samochody ciężarowe itp. oraz urządzenia odznaczające się dużą mocą akustyczną takie jak szlifierki, piły itp. Wymienione operacje technologiczne i stosowane maszyny oraz urządzenia będą źródłem hałasu. Podczas budowy wytwarzany hałas będzie odznaczać się dużą zmiennością czasową jak również jego natężeniem. Rozkład czasowy emitowanego hałasu będzie dotyczył pory dnia, kiedy to będą wykonywane prace. Jednocześnie zmienność czasowa będzie uzależniona od postępów wykonywanych prac oraz harmonogramu ich wykonywania. Natężenie hałasu będzie uzależnione od rodzaju wykonywanych robot i użytkowanych urządzeń. Odczuwalne miary wytwarzanego hałasu będą również uzależnione od odległości obiektów chronionych przed hałasem od przeprowadzanych prac.
Krajobraz	W fazie budowy oddziaływanie na krajobraz będzie dotyczyć powstania placu budowy, tymczasowych dróg, miejsc magazynowania materiałów i odpadów. Sam plac budowy jako miejsce obniżające walory krajobrazowe będzie oddziaływać w sposób krótkotrwały i po zakończeniu robót oddziaływanie to ustąpi.
Ludzie	Faza realizacji wiązać się będzie głównie z zagrożeniem zdrowia i życia ludzi pracujących na terenie budowy oraz pobliskich mieszkańców. Oddziaływanie te związane będą z emisją drgań, hałasu, zanieczyszczeń powietrza. W czasie budowy emitowany będzie hałas przez maszyny budowlane. Przedłużona lub nadmierna ekspozycja na hałas może prowadzić do zaburzeń snu, podniesienia ciśnienia krwi, powodować efekty psychofizyczne i sercowo – naczyniowe, które ograniczają wydajność i prowokują rozdrażnienie. W trakcie realizacji przedsięwzięcia może dochodzić do negatywnych oddziaływań na zdrowie i życie ludzi poprzez emisję drgań i hałasu związaną z prowadzonymi pracami budowlanymi. Oddziaływania te można zmniejszyć poprzez ograniczenie pracy urządzeń najbardziej uciążliwych w obszarach zabudowanych. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza można osiągnąć przez jak największe skrócenie okresu składowania materiałów sypkich, które mogą ulegać pyleniu w wyniku erozji wietrznej, a także powodować znaczne ubytki składowanych na hałdach materiałów. Czynnikiem zwiększającym ryzyko zdrowotne na etapie realizacji są również emisje zanieczyszczeń do powietrza. Zanieczyszczenie powietrza będzie miało charakter nieorganizowany, o zasięgu ograniczonym do terenu budowy. Głównymi zanieczyszczeniami powietrza będą spaliny (tlenki azotu, dwutlenek węgla, węglowodory) z silników maszyn budowlanych oraz środków transportu oraz pyły na skutek prowadzonych prac ziemnych oraz ruchu pojazdów. Najbardziej narażone będą osoby zamieszkałe w sąsiedztwie inwestycji. Jednakże wszelkie uciążliwości będą krótkotrwałe, a ich skutki odwracalne. Oddziaływania te będą ściśle związane z przesuwającym się frontem robót w pobliżu, którego będą największe. Przy standardowej organizacji etapu realizacji inwestycji nie przewiduje się wystąpienia negatywnych skutków w postaci trwałego pogorszenia zdrowia ludzi lub utraty życia. W trakcie realizacji przedsięwzięcia bezpośrednie zagrożenia dla ludzi mogą być również spowodowane wypadkami budowlanymi - wskutek nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy lub w wyniku katastrofy budowlanej.
Środowisko przyrodnicze	Realizacja inwestycji może wywierać krótkookresowy negatywny wpływ na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Faza budowy przedsięwzięć będzie odbywała się w terenie w znacznej części przekształconym antropogenicznie. W fazie tej może nastąpić m.in. likwidacja roślinności w miejscach wykonywania prac budowlanych, wycinka drzew i krzewów, płoszenie zwierząt. W zdecydowanej większości na terenach planowanych inwestycji występują gatunki częste i pospolite, typowe dla miejsc przekształconych antropogenicznie. Na etapie realizacji inwestycji najsilniejsze oddziaływanie będą związane z hałasem generowanym przez ciężki sprzęt budowlany. Oddziaływanie to może prowadzić do okresowego przemieszczenia się np. ptaków poza tereny przedsięwzięcia. Uciążliwości te jednak będą okresowe – ograniczone do etapu budowy, krótkotrwałe i odwracalne.
Powstawanie odpadów	Zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w ramach przedmiotowego projektu dokumentu na etapie ich realizacji/budowy będą prowadzić do powstawania odpadów, co jest nieodzownym elementem wszystkich inwestycji budowlanych. Na etapie budowy poszczególnych inwestycji najpowszechniej powstającymi odpadami będą: materiały budowlane, gleba i ziemia z wykopów, opakowania po materiałach budowlanych i elementach budowlanych, odpady związane z obsługą techniczną placu budowy, odpady komunalne pochodzące z zaplecza socjalnego placu budowy. Zgodnie z obowiązującą ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, wytwarzanie odpadów niezwiązane z eksploatacją instalacji (w tym m.in. wytwarzanie odpadów w wyniku prac budowlanych, remontowych, rozbiórki) nie wymaga uzyskania pozwolenia ani innej decyzji w zakresie gospodarki odpadami. Podmiot zewnętrzny odbierający powstające odpady powinien natomiast posiadać uregulowany stan formalno-prawny w zakresie gospodarki odpadami, tj. posiadać zezwolenie na zbieranie lub przetwarzanie (odzysk / unieszkodliwienie) odpadów.

Źródło: opracowanie własne

11.1 ODDZIAŁYWANIA GENEROWANE ZAPISAMI PROJEKTU DOKUMENTU NA ZASOBY, TWORY I SKŁADNIKI PRZYRODY, A TAKŻE CELE OCHRONY WYMIENIONE W ART. 2 UST. 1 USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 O OCHRONIE PRZYRODY ORAZ CELE, PRZEDMIOTY I ZAKAZY OBOWIĄZUJĄCE W ODNIESIENIU DO FORM OCHRONY PRZYRODY I OTULIN, MOŻLIWOŚĆ NEGATYWNEGO ODDZIAŁYWANIA PRZEWIDYWANYCH PRZEZ PROJEKT DOKUMENTU ZAPISÓW NA CELE OCHRONY, PRZEDMIOTY OCHRONY, INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW I SPÓJNOŚĆ EUROPEJSKIEJ SIECI EKOLOGICZNEJ NATURA 2000 W KONTEKŚCIE ZAPISÓW ART. 33 USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska na terenie powiatu pabianickiego znajdują się następujące rezerваты przyrody: Jodły Oleśnickie oraz Mianów (rezerwat posiada także otulinę). Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w parkach narodowych oraz w rezerwach przyrody zabrania się:

1. budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody,
2. chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu,
3. polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody,
4. pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów,
5. użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzania, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody,
6. zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody,
7. pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu,
8. niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów,
9. palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
10. prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony,
11. stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów,
12. zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
13. połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych,
14. ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
15. wprowadzania psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony, psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas oraz psów asystujących w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji

- zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089 i 1165),
16. wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
 17. ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach stanowiących własność parków narodowych lub będących w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, wskazanymi przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
 18. umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego,
 19. zakłócania ciszy,
 20. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
 21. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu,
 22. biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
 23. prowadzenia badań naukowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku, a w rezerwacie przyrody – bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska,
 24. wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska,
 25. wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych,
 26. organizacji imprez rekreacyjno-sportowych – w parku narodowym bez zgody dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na omawianym terenie znajdują się:

- obszar chronionego krajobrazu – Środkowej Grabi,
- obszar chronionego krajobrazu – Puczniewski

Aktualnym aktem prawnym obu wyżej wymienionych obszarów jest Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (Dz. Urz. Woj. Sieradzkiego z 1998 r. Nr 20, poz. 115). Zgodnie z rozporządzeniem na ww. obszarach chronionych wprowadzono następujące zakazy i ograniczenia:

- lokalizację uciążliwych obiektów oraz prowadzenie działalności powodującej pogorszenie stanu środowiska i krajobrazu do przypadków uwzględnionych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w planach miejscowych,
- regulację rzek i strumieni oraz dokonywanie w dolinach zmian naruszających naturalne ekosystemy, do szczególnych przypadków związanych z zachowaniem bezpieczeństwa ludzi i mienia,
- eksploatację skal i minerałów do miejsc określonych przez właściwe władze administracyjne,
- zakres wykonywania prac wodno - melioracyjnych do tych, które nie stwarzają stałego zagrożenia dla istniejących ekosystemów oraz nie powodują trwałych zmian w krajobrazie,
- wysypywanie, wylewanie i zakopywanie odpadów tylko do miejsc objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- lokalizację budownictwa lotniskowego do terenów wskazanych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Należy wskazać, że zgodnie z informacją przekazaną przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego oba ochk wymagają weryfikacji ze względu na nieaktualne akty prawne. Zgodnie z przyjętymi

dokumentami szczebla wojewódzkiego po weryfikacji w ich miejsce proponuje się utworzyć następujące ochk na terenie powiatu pabianickiego:

- a) ochk Doliny Neru, którego część planuje się ustanowić na terenie gmin: Dobroń, Konstantynów Łódzki, Lutomiersk oraz Pabianice,
- b) Puczniewsko-Grotnicki ochk, którego część planuje się ustanowić na terenie gminy Lutomiersk,
- c) Tuszyńsko-Dłutowski ochk, którego część planuje się ustanowić na terenie gmin: Dłutów, Dobroń oraz Pabianice.

Zadanie zostało uwzględnione w harmonogramie realizacyjnym POŚ dla Powiatu Pabianickiego.

Część obszaru gminy Dłutów oraz Dobroń położona jest również w granicach Obszaru Natura 2000 Dolina Grabi (PLH100021). Aktualnym aktem prawnym w sprawie tej formy ochrony przyrody jest Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grabia (PLH100021). Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 maja 2022 r. zmieniono zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grabia PLH100021. Siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony na Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Grabia (Plh100021) to:

- 1) Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
- 2) Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 3) Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe.

Gatunki zwierząt innych niż ptaki, będące przedmiotem ochrony na Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Grabia (Plh100021) to:

- 1) bóbr europejski,
- 2) czerwończyk nieparek,
- 3) koza,
- 4) kumak nizinny,
- 5) minóg ukraiński,
- 6) piskorz,
- 7) skójką gruboskorupowa,
- 8) trzepla zielona,
- 9) wydra,
- 10) zalotka większa.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1. pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub,
2. wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
3. pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Generalną Dyрекję Ochrony Środowiska na terenie powiatu pabianickiego znajdują się następujące zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: Dolina Grabi, Mogilno, Dobroń oraz Borkowice.

W odniesieniu do zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Dolina Grabi obowiązuje Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Zgodnie z nim na terenie zabrania się:

- budowy obiektów kubaturowych, linii komunikacyjnych, urządzeń i instalacji bez uzgodnień w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu,
- wysypywania, wylewania i zakopywania odpadów poza miejscami objętymi planami miejscowymi, a także celowego zanieczyszczania wód, gleby oraz powietrza,

- zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i cieków bez uzgodnień w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu,
- wydobywania skał, minerałów i torfu bez uzgodnienia z właściwym organem administracji państwowej w zakresie ochrony przyrody,
- zmiany dotychczasowych form użytkowania terenu z wyjątkiem zmian dopuszczonych, w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Obowiązującym aktem dla zespołów przyrodniczo-krajobrazowych Mogilno, Dobroń oraz Borkowice jest ROZPORZĄDZENIE Nr 48/2001 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie uznania za zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Ochrona zespołów przyrodniczo - krajobrazowych polega na wprowadzeniu zakazów wymienionych w art. 31 a ustawy o ochronie przyrody, a w szczególności na zakazie:

- niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu,
- uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów i nieczystości,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych, leśnych oraz gospodarki rybackiej,
- budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu,

Ponadto ogranicza się:

- ruch zmotoryzowany, rowerowy, konny, na zimowym sprzęcie sportowym do tras wyznaczonych przez administrację Nadleśnictwa Kolumna.

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na omawianym terenie znajduje się również siedem użytków ekologicznych. Formy ochrony na obszarze powiatu pabianickiego uzupełniają pomniki przyrody. W granicach powiatu pabianickiego zlokalizowanych jest łącznie 58 pomników przyrody i ich liczba nie zmieniła się w ostatnich latach.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

1. niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru,
2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
3. uszkodzania i zanieczyszczania gleby,
4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
6. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych,
7. zmiany sposobu użytkowania ziemi,
8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
10. zbioru, niszczenia, uszkodzania roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych,
11. umieszczania tablic reklamowych

Jednym z głównych celów „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” jest ochrona zasobów przyrodniczych powiatu oraz obszarów i obiektów chronionych poprzez realizację m.in. następujących zadań:

- a) Weryfikacja obszarów chronionego krajobrazu zlokalizowanych na obszarze powiatu,

- b) Inwentaryzacja, bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody oraz tworzenie nowych form ochrony przyrody,
- c) Rozwój oferty edukacyjnej i turystycznej.

Zadania inwestycyjne planowane w ramach POŚ realizowane będą głównie na obszarach zurbanizowanych lub w obrębie samych obiektów budowlanych (nie będą powstawały nowe obszary zurbanizowane powodujące defragmentację siedlisk przyrodniczych i osłabiające integralność przyrodniczą powiatu). Z uwagi na ogólny sposób formułowania w projekcie Programu ustaleń dotyczących planowanych kierunków działań, bez wskazania ich zakresu i szczegółowej lokalizacji, w tym położenia względem cennych obiektów przyrodniczych, należy stwierdzić, iż w analizowanym dokumencie brak jest danych, które wskazywałyby, że realizacja jego ustaleń spowoduje znaczące oddziaływanie na obiekty chronione. Należy mieć także na względzie, że jest to dokument o charakterze strategicznym, który nie przesądza o technologii stosowanej w trakcie realizacji inwestycji, a potem ich funkcjonowaniu, a także fakt, iż jak już wcześniej wspomniano działania inwestycyjne, stanowiące przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, będą musiały przechodzić odrębne postępowania dotyczące oceny oddziaływania na środowisko. Dodatkowo wyznaczone zadania nie są sprzeczne z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody. W szczególności POŚ nie wyznacza do realizacji zadań, które zostały uznane za zakazane w stosunku do istniejących na terenie powiatu pabianickiego form ochrony przyrody.

Jednak nie można wykluczyć potencjalnego negatywnego oddziaływania na chronione gatunki roślin i zwierząt, które może wystąpić na etapie realizacyjnym poszczególnych inwestycji. W celu uniknięcia negatywnego oddziaływania przed realizacją inwestycji mogących wpłynąć negatywnie na chronione gatunki roślin i zwierząt należy przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą obszaru/obiektu objętego inwestycją. W przypadku stwierdzenia występowania chronionych gatunków sposobem minimalizacji negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji jest ich przeniesienie, które powinno być realizowane pod ścisłym nadzorem przyrodniczym. Działanie takie pozwoli ochronić część populacji. Najważniejsze znaczenie ma w takim przypadku ma wybór odpowiedniego nowego miejsca, które powinno odznaczać się podobnymi warunkami siedliskowymi. Kluczem do jak najmniejszej ingerencji w zasoby przyrodnicze terenu jest rzetelne rozpoznanie jego elementów i odpowiednie planowanie przebiegu inwestycji, a także sposobów jej wykonania.

W ostateczności w sytuacji, gdy niemożliwe jest przeprowadzenie inwestycji w sposób minimalizujących negatywne oddziaływania na gatunki chronione, konieczne jest uzyskanie i przestrzeganie zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną.

11.2 ODDZIAŁYWANIA GENEROWANEGO ZAPISAMI PROJEKTU DOKUMENTU NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH ORAZ ANALIZA MOŻLIWOŚCI NIEOSIĄGNIĘCIA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH ZAWARTYCH W PLANIE GOSPODAROWANIA WODAMI NA OBSZARZE DORZECZA DLA ZIDENTYFIKOWANYCH CZĘŚCI WÓD

Jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych powiatu pabianickiego przedstawiono w rozdziałach 7.5 i 7.6. Zgodnie z przytoczonymi danymi należy odnotować, że jakość wód powierzchniowych rzecznych na omawianym terenie jest generalnie zła i w ostatnich latach nie uległa znaczącej poprawie. Wszystkie JCWP są także zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego Ramowej Dyrektywy Wodnej. Rodzaje głównych presji determinujących stan wód w obrębie danej JCWP również zawarto w tabeli 8. Są to głównie:

- nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe),
- źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone),
- prostowanie koryta,
- budowle piętrzące,
- rozwój obszarów zurbanizowanych,
- transport,
- turystyka.

Zgodnie z „Raportem o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na 2022 rok” JCWPd nr 72 jest stanie ogólnym dobrym, natomiast JCWPd nr 83 w stanie ogólnym słabym. JCWPd nr 83 jest zagrożona ilościowo nieosiągnięciem celu środowiskowego Ramowej Dyrektywy Wodnej. Znaczące presje, które zidentyfikowano w obrębie tej JCWPd to pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (KWB Bełchatów). Dla JCWPd nr 72, która nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego RDW, zidentyfikowano presję chemiczną związaną z rolnictwem, gospodarką komunalną, przemysłem.

Nadrzędnym celem ochrony wód jest osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych, jednolitych części wód podziemnych oraz obszarów chronionych, a także poprawa jakości wód oraz biologicznych stosunków w środowisku wodnym i na terenach podmokłych.

Zapisy „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” dotyczące ochrony zasobów wodnych w efekcie długofalowym nie będą powodowały negatywnych oddziaływań na środowisko, a także są zgodne z wymogami określonymi w ustawie Prawo wodne. Ponadto należy stwierdzić, że działania przewidziane w programie nie spowodują znaczącego oddziaływania na jednolite części wód. Wręcz przeciwnie, stwierdza się że realizacja ustaleń projektu przyczyni się do osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (aktualnie jest to Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry). Jest to druga aktualizacja Planów gospodarowania wodami (IIa PGW).

Jak napisano wcześniej, na etapie realizacji inwestycji może teoretycznie nastąpić do negatywnych zmian. W następstwie prac budowlanych nastąpić może ingerencja w stosunki wodne w wyniku prac związanych z budową systemu odwodnienia, oddziaływanie to jednak będzie lokalne i krótkotrwałe.

Istnieje możliwość zanieczyszczenia wód podziemnych w wyniku naruszenia nieprzepuszczalnych lub trudno przepuszczalnych warstw podczas prowadzenia prac ziemnych oraz możliwość skażenia środowiska wodno-gruntowego substancjami ropopochodnymi mogącymi przedostać się do gruntu i dalej do wód podziemnych w wyniku wycieków olejów, paliwa i innych środków chemicznych z uszkodzonych maszyn budowlanych. Na zapleczu budowy powstawać będą przede wszystkim ścieki bytowe. Powstające ścieki bytowe z zaplecza budowy powinny być odprowadzane do przewoźnych sanitariatów, a następnie wywożone do oczyszczalni ścieków. Realizacja działań określonych w harmonogramie POŚ nie wpłynie na pogorszenie stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych, w tym nie pogorszy poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorficznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadającym warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu.

W następnej tabeli (22) przedstawiono analizę możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry dla zidentyfikowanych jednolitych części wód z terenu powiatu pabianickiego.

Tabela 22. Analiza możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry dla zidentyfikowanych jednolitych części wód z terenu powiatu pabianickiego

Nazwa / Kod JCW (JCWP lub JCWPd)	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
Bełdówka (RW600010183269)	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
Dobrzyńka (RW600010183229)	odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowle piętrzące	zagrożona
Grabia do Dłutówki (RW600010182853)	prostowanie koryta, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
Grabia od Dłutówki do Dopływu z Anielina (RW600011182873)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), budowle piętrzące	zagrożona

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU PABIANICKIEGO NA LATA 2025-2028 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032”

Nazwa / Kod JCW (JCWP lub JCWPd)	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
Jasieniec (RW600009183234)	prostowanie koryta, budowę piętrzące, obiekty mostowe	zagrożona
Końska (RW600009182889)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowę piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
Lubczyna (RW600009183238)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), prostowanie koryta	zagrożona
Łódka (RW600010183232)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone), eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), prostowanie koryta, budowę piętrzące, obiekty mostowe	zagrożona
Ner do Dobrzyńki (RW600010183219)	odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowę piętrzące, obiekty mostowe	zagrożona
Ner od Dobrzyńki do Wrzącej (RW600011183235)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), budowę piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk, punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane)	zagrożona
Ner od Wrzącej do Dopływu spod Łęzek (RW600011183271)	nawożenie i depozycja, eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym), prostowanie koryta, budowę piętrzące, wały przeciwpowodziowe, górnictwo, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
Pałusznicza (RW600009182869)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe), prostowanie koryta, budowę piętrzące, obiekty mostowe, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane)	zagrożona
Pisia (RW600009182876)	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone), prostowanie koryta, budowę piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
Pisia (RW600010183249)	odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone), prostowanie koryta, budowę piętrzące	zagrożona
Wrząca (RW6000091832369)	nawożenie i depozycja, prostowanie koryta, budowę piętrzące, rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	zagrożona
JCWPd nr 83	pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (KWB Bełchatów)	zagrożona ilościowo

Nazwa / Kod JCW (JCWP lub JCWPd)	Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
JCWPd nr 72	presja chemiczna związana z rolnictwem, gospodarką komunalną, przemysłem	niezagrożona

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

11.3 ANALIZA ODPORNOŚCI USTALEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU NA ZMIANY KLIMATU ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM KLĘSK ŻYWIOŁOWYCH, ANALIZA ODDZIAŁYWANIA NA ZMIENIAJĄCE SIĘ WARUNKI KLIMATYCZNE I ŚRODOWISKOWE NA USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Ze „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” wynika, iż do roku 2030 zmiany klimatu będą miały dwojaki, pozytywny i negatywny wpływ na gospodarkę, społeczeństwo i środowisko. Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał pozytywne skutki m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego, skrócenia okresu grzewczego oraz wydłużeniu sezonu turystycznego.

Dominujące są jednak przewidywane negatywne konsekwencje zmian klimatu. Ze zmianami klimatycznymi wiąże się niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych. Wprawdzie roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom jednak ich charakter staje się bardziej losowy i nierównomierny, czego skutkiem są dłuższe okresy bezopadowe, przerywane gwałtownymi i nawałnymi opadami. Poziom wód gruntowych będzie się obniżał, co negatywnie wpłynie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe. Zmiany będzie można zaobserwować również w porze zimowej, gdzie skróci się okres zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubość oraz nasili się proces ewaporacji, co wpłynie na spadek zasobów wodnych kraju.

Jednocześnie efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Podstawowe znaczenie będą miały ulewne deszcze niosące ryzyko powodzi i podtopień lub osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych, ale także na zboczach dolin rzecznych i na klifach wzdłuż brzegu morskiego. Coraz częściej będzie można zaobserwować silne wiatry a nawet towarzyszące im incydentalnie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne, które mogą znacząco wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.

Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych i wód przybrzeża, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

W ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” realizowane będą zadania, które wpłyną w sposób bezpośredni na łagodzenie zmian klimatu i adaptację do skutków jego zmian poprzez zmniejszenie emisji oraz wzrost pochłaniania gazów cieplarnianych oraz zmniejszenie oddziaływania następstw klęsk żywiołowych takich jak powodzie, podtopienia oraz susze. Do zadań takich zaliczają się m.in.:

- Wymiana niskosprawnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych oraz ich termomodernizacja,
- Budowa instalacji fotowoltaicznych dla obiektów użyteczności publicznej,
- Kształtowanie zasad korzystania z określonych źródeł ciepła w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Budowa dróg dla pieszych i rowerów,
- Rozwój małej retencji,

- f) Uwzględnienie zagadnień zabezpieczenia gruntów rolnych i leśnych przed zmianą zagospodarowania w planowaniu przestrzennym,
- g) Kontrola zakładów przemysłowych stwarzających zagrożenie dla środowiska.

Pozostałe zadania zaplanowane do realizacji w ramach Programu nie będą wywierać znaczącego oddziaływania na klimat (w tym na warunki termiczne, anemometryczne i wilgotnościowe).

11.4 IDENTYFIKACJA ISTNIEJĄCYCH I ZAMKNIĘTYCH SKŁADOWISK ODPADÓW LUB ICH CZĘŚCI ORAZ TERENÓW, NA KTÓRYCH GROMADZONE BYŁY ODPADY, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJE ZAGROŻENIE DLA ŻYCIA I ZDROWIA LUDZI, BEZPIECZEŃSTWA MIENIA LUB ŚRODOWISKA

Na terenie powiatu pabianickiego nie występują czynne składowiska odpadów komunalnych. Wszystkie nieczynne składowiska zostały także zrekultywowane.

W wykazie składowisk odpadów zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego znajduje się:

1. Składowisko, na którym nie są składowane odpady komunalne – Składowisko Odpadów GOŚ - Laguny, Okołowice, 95-200 Pabianice Grupowa Oczyszczania Ścieków w Łodzi Sp. z o.o., ul. Sanitariuszek 66, 93-469 Łódź,
2. Składowisko odpadów niebezpiecznych – Składowisko odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne z wydzieloną częścią do składowania odpadów niebezpiecznych, Okołowice 1/1, 95-200 Pabianice – Grupowa Oczyszczania Ścieków w Łodzi Sp. z o.o., ul. Sanitariuszek 66, 93-469 Łódź.

W odniesieniu do ograniczenia możliwości rozprzestrzenienia się zanieczyszczeń z terenów innych niż składowiska odpadów ramach celu środowiskowego „zbilansowany system gospodarowania odpadami” dla obszaru powiatu zaproponowano kierunki interwencji polegające na:

- zapewnieniu właściwej obsługi mieszkańców w zakresie odbioru odpadów komunalnych,
- eliminacji odpadów niebezpiecznych.

W kontekście obszaru interwencji gospodarka wodno-ściekowa zaplanowano kierunek interwencji polegający na poprawie stanu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej poprzez m.in.: budowę, rozbudowę i przebudowę infrastruktury kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków

11.5 IDENTYFIKACJA OBSZARÓW, NA KTÓRYCH PROWADZONA BYŁA DZIAŁALNOŚĆ MOGĄCA Z DUŻYM PRAWDOPODOBIENIEM POWODOWAĆ HISTORYCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIERZCHNI ZIEMI

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi jest to zanieczyszczenie, które powstało przed 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności zakończonej przed tą datą. Dotyczy to także szkody w środowisku spowodowanej przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Zgodnie z informacją przekazaną od Starostwa Powiatowego w Pabianicach brak jest historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu pabianickiego.

11.6 ANALIZA I OCENA W JAKI SPOSÓB ZAPISY ROZPORZĄDZENIA (UE) 2024/1991 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Z DNIA 24 CZERWCA 2024 R. W SPRAWIE ODBUDOWY ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH I ZMIANY ROZPORZĄDZENIA (UE) 2022/869 (DZ. U. UE. L. Z 2024 R. POZ.1991) NAKŁADAJĄCEGO CELE I OBOWIĄZKI ODBUDOWY M.IN. EKOSYSTEMÓW LĄDOWYCH, PRZYBRZEŻNYCH I SŁODKOWODNYCH, ODBUDOWY NATURALNEJ ŁĄCZNOŚCI RZEK ORAZ NATURALNYCH FUNKCJI POWIĄZANYCH RÓWNIN ZALEWOWYCH, ODBUDOWY POPULACJI OWADÓW ZAPYLAJĄCYCH, ODBUDOWY EKOSYSTEMÓW ROLNICZYCH ORAZ ODBUDOWY EKOSYSTEMÓW LEŚNYCH, ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE W PROJEKCIE DOKUMENTU ORAZ JAK ZAPISY PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU PRZYCZYNIŁY SIĘ DO OGRANICZENIA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego odzwierciedla cele Rozporządzenia (UE) 2024/1991, wpisując się w jego główne kierunki w zakresie odbudowy i utrzymania zasobów przyrodniczych, poprzez konkretne kierunki interwencji i zadania, mimo braku bezpośredniego powołania się na numer tego unijnego aktu prawnego. Analizę zgodności przedstawiono w tabeli 23.

Tabela 23. Analiza i ocena w jaki sposób zapisy Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. zostały uwzględnione w projekcie POŚ

Zapisy (cele) Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869 (Dz. U. UE. L. z 2024 r. poz.1991)	Sposób uwzględnienia w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032		
	Tak / Nie	Cel w POŚ	Opis problemu w POŚ
Odbudowa naturalnej łączności rzek oraz naturalnych funkcji równin zalewowych (ekosystemy słodkowodne)	Tak	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	POŚ identyfikuje zły stan ogólny wszystkich jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) jako duży problem i ryzyko nieosiągnięcia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej. Chociaż dokument nie zawiera szczegółowych zadań dotyczących odbudowy łączności rzek (np. usuwania barier), to prace konserwacyjne na rzekach, rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej (co jest kluczowe dla poprawy stanu wód) oraz zarządzanie wodami stanowią priorytet.
Odbudowa ekosystemów lądowych (leśnych, rolniczych)	Tak	Zwiększenie bioróżnorodności	Projekt POŚ uwzględnia tematykę gruntów leśnych i gospodarki leśnej, a jako problem identyfikuje ubogą strukturę drzewostanu (dominująca sosna). Cele POŚ obejmują ogólne zwiększenie bioróżnorodności. POŚ odnotowuje również obecność i potrzebę ochrony obszarów Natura 2000 (Dolina Grabi), co jest spójne z nadrzędnymi celami Rozporządzenia. W kontekście gruntów rolnych, dokument odnosi się do badań gleb rolniczych oraz identyfikuje niską jakość gleb jako problem, co stanowi podstawę dla przyszłych działań rekultywacyjnych i odbudowy.

Zapisy (cele) Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869 (Dz. U. UE. L. z 2024 r. poz.1991)	Sposób uwzględnienia w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032		
	Tak / Nie	Cel w POŚ	Opis problemu w POŚ
Odbudowa populacji owadów zapylających	Tak	Zwiększenie bioróżnorodności	Choć Rozporządzenie ma szczegółowe wymagania dotyczące owadów zapylających, POŚ ujmując ten temat w ramach ogólnego celu zwiększenia bioróżnorodności. Wskazuje na pielęgnację terenów czynnych biologicznie, lasów i zieleni urządzonej, co bezpośrednio wpływa na warunki życia zapylaczy.
Odbudowa ekosystemów przybrzeżnych	Nie	Powiat pabianicki jest powiatem lądowym, nieposiadającym ekosystemów przybrzeżnych. Kwestie te nie są w nim kluczowe.	

Źródło: opracowanie własne

12 ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W poprzednim rozdziałach zostały wskazane działania, które mogą wywoływać negatywne skutki dla środowiska. Do przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu, podczas realizacji których mogą pojawić się chwilowe, krótkotrwale negatywne oddziaływania na środowisko należą przede wszystkim: termomodernizacje budynków, inwestycje w zakresie infrastruktury (drogi, wodociągi, kanalizacja, sieć elektroenergetyczna, gazowa) jak również działania z zakresu usuwania i unieszkodliwiania azbestu. Inwestycje te powodować będą negatywne oddziaływanie na środowisko tylko na etapie wykonawczym, następnie przyczynią się do poprawy stanu środowiska na analizowanym terenie i będą na nie oddziaływać pozytywnie. Inwestycje te z uwagi na swój charakter mogą podlegać procedurze oddziaływania na środowisko, w której szczegółowo analizowane będzie oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. W ramach procedury uwzględniane będą również analizy dotyczące minimalizacji bądź kompensacji możliwych oddziaływań. W efekcie ocenie zostanie poddany poziom znaczącości poszczególnych oddziaływań. W procedurze oceny oddziaływania na środowisko powinni być zaangażowani projektanci, administracja samorządowa, służby ochrony przyrody, środowisko naukowe i organizacje społeczne.

Podstawowym sposobem minimalizacji ewentualnych negatywnych oddziaływań związanych z realizacją POŚ jest przestrzeganie przy realizacji poszczególnych zadań obowiązujących przepisów prawa. Realizacja zaplanowanych zadań w ramach „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” ostatecznie wpłynie na poprawę jakości i stanu poszczególnych

komponentów środowiska przyrodniczego, jednak w fazie realizacji niektórych inwestycji może dojść do chwilowych i krótkotrwałych negatywnych oddziaływań środowiskowych.

Odpowiednie zaplanowanie i przeprowadzenie prac budowlanych pozwoli ograniczyć lub całkowicie wyeliminować negatywne oddziaływania środowiskowe. Podstawowe rozwiązania mające na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska jakie należy stosować na etapie prac budowlanych (realizacji przedsięwzięcia) przedstawiają się następująco:

- wyznaczenie dróg technologicznych/placu budowy w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcanie jego powierzchni,
- przywrócenie terenu prac do stanu sprzed budowy,
- ograniczenie do minimum wycinki drzew, przenoszenie roślin w inne miejsca i realizowanie sadzeń kompensacyjnych,
- zabezpieczanie przed uszkodzeniem mechanicznym drzew, znajdujących się w strefie oddziaływania budowy,
- zaplecze budowy (magazyny, składy, bazy transportowe) w pierwszej kolejności należy lokalizować na terenach już zagospodarowanych i przekształconych, w miarę możliwości w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej i terenów cennych przyrodniczo,
- ograniczenie do niezbędnego minimum zajmowania terenu na obszarach leśnych i podmokłych,
- transport materiałów niezbędnych do budowy powinien odbywać się przede wszystkim w obrębie wyznaczonego pasa drogowego/placu budowy,
- na odcinkach/obszarach, gdzie prace ziemne i budowlane są prowadzone w pobliżu zbiorników wodnych, należy wprowadzić rozwiązania zabezpieczające przed zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi pochodzącymi z budowy,
- wyznaczenie na placu budowy miejsca do czasowego gromadzenia wytworzonych odpadów, które będą gromadzone w sposób selektywny w pojemnikach/kontenerach,
- odpady będą przechowywane w sposób uniemożliwiający przedostawanie się jakichkolwiek zanieczyszczeń do gleby oraz wód podziemnych, jak również rozwiewania na tereny przyległe,
- odpady niebezpieczne będą przechowywane w szczelnych pojemnikach bądź workach odpornych na działanie substancji niebezpiecznych zawartych w odpadzie; miejsce magazynowania odpadów niebezpiecznych będzie utwardzone i zadaszone, co pozwoli na zabezpieczenie środowiska wodno-gruntowego przed ewentualnym przedostaniem się substancji niebezpiecznej,
- odpady będą przekazywane odpowiednim firmom posiadającym wymagane prawem zezwolenia na zbieranie lub przetwarzanie odpadów; większość odpadów pochodząca z budowy będzie nadawać się do odzysku, w związku z czym preferowani będą odbiorcy odpadów zapewniający właśnie takie zagospodarowanie,
- przywiązywanie szczególnej uwagi do zabezpieczania środowiska przed skażeniem produktami ropopochodnymi z pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych,
- przenoszenie na nowe stanowiska płazów i gadów występujących na terenie planowanej inwestycji,
- monitorowanie budowy przez przyrodników m.in. ornitologów, ichtiologów, herpetologów, entomologów i botaników,
- zatrzymywanie robót budowlanych, w przypadku pojawienia się w strefie inwestycji zwierząt,
- harmonogram i cykl prowadzenia prac powinien być ściśle skorelowany z cyklem przyrodniczym,
- roboty budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzone powinny być wyłącznie w ciągu dnia,
- dążenie do tego, by wierzchnia warstwa ziemi (humus) wykorzystywana przy pracach wykończeniowych była pochodzenia lokalnego – pozwala to uniknąć wprowadzenia do danej biosfery gatunków inwazyjnych, szkodników czy patogenów,

- redukcja do minimum czasu pracy silników spalinowych urządzeń, maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym,
- ograniczenie prędkości jazdy w obrębie placu budowy i w okolicy,
- przygotowanie placów budowy na nieprzewidziane sytuacje awaryjne i wyposażenie ich w niezbędny sprzęt potrzebny na wypadek skażeń.

W kolejnej tabeli (24) przedstawiono przykładowe rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko jakie powinny być zastosowane w trakcie realizacji poszczególnych rodzajów inwestycji.

Tabela 24. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych

Inwestycja	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
Prace w obrębie budynków (np. termomodernizacja, montaż instalacji OZE, demontaż azbestowych pokryć dachowych)	Przy planowaniu prac w obrębie budynków należy mieć na uwadze, iż budynki mieszkalne i inne obiekty budowlane stanowią potencjalne siedliska gatunków chronionych, w szczególności ptaków i nietoperzy. Niewłaściwie prowadzone remonty i docieplenia budynków wykonywane bez uwzględnienia potrzeb biologicznych zwierząt je zasiedlających mogą naruszać przepisy ustawy o ochronie przyrody, a także istotnie przyczyniać się do zmniejszania populacji gatunków chronionych, takich jak jerzyk <i>Apus apus</i> , puszczyk <i>Falco tinnunculus</i> , mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i> , i in. W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków chronionych należy przed przystąpieniem do prac w obrębie budynków dokonać ich obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych. W sytuacji stwierdzenia ich występowania należy przeprowadzić termomodernizację z uwzględnieniem potrzeb biologicznych zwierząt (dostosowanie terminu termomodernizacji budynków do okresu lęgowego, rozrodczego i hibernacji) oraz po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w art. 56 ustawy o ochronie przyrody.
Konserwacja istniejących rowów melioracyjnych	Rowy i kanały stanowią siedlisko dla wielu cennych gatunków. Prace utrzymaniowe związane z odmulaniem czy pogłębianiem prowadzą do trwałej zmiany warunków siedliskowych i zmiany składu gatunkowego ekosystemu. Zadania te należy realizować tak, aby ograniczyć wycinkę drzew, czy usuwanie roślinności wodnej. Cenne gatunki należy przenieść w miejsca o takich samych bądź zbliżonych warunkach siedliskowych. Ważnym czynnikiem jest również termin prac, który nie powinien kolidować z okresem rozrodu lokalnych populacji.
Bieżąca konserwacja infrastruktury z zakresu utrzymania wód i urządzeń wodnych (monitorowanie, remontowanie w miarę wystąpienia potrzeb infrastruktury, coroczne przeprowadzanie prac konserwacyjnych na rzekach i kanałach, czyszczenie koryt rzek, umocnienie brzegów)	Prace w korycie wiążą się z usuwaniem roślinności wodnej i nabrzeżnej, mogą także zmienić reżim hydrologiczny, co wiąże się ze zmianą warunków siedliskowych. W przypadku prac w korycie należy rzetelnie przeprowadzić ocenę oddziaływań przedsięwzięcia na obszary cenne przyrodniczo. Jeżeli w cieku występują gatunki chronione może być dodatkowo potrzebne zezwolenie odpowiedniego organu na odstępstwo od zakazów ochrony gatunkowej. Należy zachować występowanie naturalnych wysp i odsypisk, dla ochrony cennych siedlisk powinno się także zachować miejsca zastoiskowe. Linia brzegowa powinna się charakteryzować dużą różnorodnością i zmiennością. Zaleca się pozostawienie w cieku tzw. elementów siedliskowych (głazów, kamieni, pni drzew), które stanowią element niezbędny do życia gatunków zależnych od środowiska wodnego.
Budowa, modernizacja, przebudowa infrastruktury liniowej	W przypadku budowy (przebudowy) infrastruktury liniowej podstawowym środkiem ochronnym siedlisk i gatunków cennych przyrodniczo jest ich uwzględnianie w procesie planowania i projektowania. Budowa nowej oraz modernizacja już istniejącej infrastruktury liniowej nie powinna prowadzić do podziałów obszarów cennych przyrodniczo (defragmentacji siedlisk). W zakresie budowy nowych odcinków infrastruktury liniowej w przypadku zadrzewień i zakrzewień znajdujących się w zasięgu robót ziemnych należy stosować zasady określone

Inwestycja	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
	<p>w art. 87 a ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, a więc prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu należy przeprowadzać w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom, zabezpieczając je przed:</p> <ul style="list-style-type: none"> → uszkodzeniami mechanicznymi pni poprzez zastosowanie tymczasowych osłon, np. tkaniny jutowej, desek połączonych drutem lub grubych mat z trzciny lub słomy do wysokości minimalnej 2 m, → fizycznym uszkodzeniem krzewów poprzez wygrodzenie terenu ich występowania, → przesuszeniem odkrytych korzeni poprzez ograniczenie do niezbędnego minimum czasu prowadzenia głębokich wykopów oraz stosowanie słomianych mat zabezpieczających bryły korzeniowe przed przesuszeniem, → mechanicznym uszkodzeniem korzeni szkieletowych poprzez ręczne prowadzenie wykopów w strefie brył korzeniowych w obrębie rzutu korony bądź stosowanie metod bezwykopowych, przy czym prace odkrywkowe należy prowadzić w odległości minimum 1 m od pni drzew, a napotkane korzenie przyciąć na równi ze ścianą wykopu, → zanieczyszczeniem gruntu w obrębie brył korzeniowych poprzez lokalizację miejsc postoju maszyn i tymczasowego składowania materiałów budowlanych poza obrysem koron drzew, → mechanicznym uszkodzeniem gałęzi poprzez podwiązywanie gałęzi kolidujących z pracą pojazdów i maszyn wykorzystywanych w trakcie robót budowlanych. <p>W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań w trakcie realizacji inwestycji związanych z infrastrukturą liniową należy również stosować następujące rozwiązania w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ochrony gleb, <ul style="list-style-type: none"> → oszczędnie gospodarować terenem, → ograniczyć do niezbędnego minimum zasięg wymiany gruntów, → zorganizować zaplecze budowy w sposób zabezpieczający podłoże przed zanieczyszczeniem, → sprzęt budowlany i transportowy używany w związku z budową powinien być w dobrym stanie technicznym (bez wycieków paliwa), który po zakończeniu pracy lub w przypadku awarii należy odprowadzić na miejsce postoju zapewniające ochronę powierzchni ziemi przed przedostaniem się zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, → w przypadku niekontrolowanych wycieków substancji ropopochodnych wykonawca powinien dysponować środkami do ich neutralizacji, → należy odpowiednio zdeponować i zagospodarować glebę z obszarów zajętych pod inwestycję, → po zakończeniu prac budowlanych należy uporządkować teren budowy. 2. Ochrony wód podziemnych i powierzchniowych, <ul style="list-style-type: none"> → zachować szczególną ostrożności w czasie prowadzenia prac w korytach rowów melioracyjnych i w ich rejonie, → zachować wszelkie środki ostrożności zapobiegające przedostaniu się zanieczyszczeń, zwłaszcza węglowodorów ropopochodnych, do środowiska gruntowo-wodnego (wykonawca prac powinien dysponować sprzętem i środkami do neutralizacji ewentualnych zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego np. sytkie sorbenty hydrofobowe, hydrofobowe maty sorpcyjne w arkuszach lub rolkach, poduszki i rękawy sorpcyjne, biopreparaty),

Inwestycja	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych
	<p>→ powstające ścieki bytowe z zaplecza budowy powinny być odprowadzane do przewoźnych sanitariatów, a następnie wywożone do oczyszczalni.</p> <p>3. Ochrony powietrza atmosferycznego:</p> <p>→ w miarę możliwości stosować materiały budowlane w postaci płynnej,</p> <p>→ w okresie bezdeszczowym można podczas prowadzenia prac ziemnych zraszać powierzchnię terenu wodą w celu ograniczenia pylenia,</p> <p>→ materiały sypkie transportować wywrotkami wyposażonymi w opony ograniczające pylenie,</p> <p>→ wykorzystywać niskoemisyjne środki transportu oraz maszyny.</p> <p>4. Ochrony klimatu akustycznego:</p> <p>→ wykonywać prace budowlane w godzinach 6:00 - 22:00,</p> <p>→ stosować nowoczesne maszyny wyposażone w elementy zmniejszające emisję hałasu do środowiska</p>
Rekultywacja obszarów poeksploatacyjnych	<p>Przed przystąpieniem do rekultywacji terenu wyrobiska należy przeprowadzić kontrolę obecności gatunków chronionych zwierząt i roślin. W przypadku stwierdzenia gatunków chronionych, jeżeli nie będzie to zagrażało zdrowiu i bezpieczeństwu publicznemu, miejsca takie winno się pozostawić bez prowadzenia rekultywacji. Jeżeli jednak realizacja rekultywacji terenu jest konieczna, prace winny być prowadzone w sposób niepowodujący łamania zakazów obowiązujących względem gatunków chronionych. Jeżeli nie będzie to możliwe, przed przystąpieniem do prac należy uzyskać zezwolenie na realizację czynności zakazanych w stosunku do gatunków chronionych, wydawane na podstawie art. 56 Ustawy o ochronie przyrody.</p>

Źródło: opracowanie własne

13 ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

„Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” przewiduje realizację zadań, które przyczynią się do poprawienia stanu środowiska na terenie powiatu, a tym samym pozytywnie wpłyną na zdrowie ludzi i poprawią standard życia mieszkańców. Zaproponowane w POŚ cele są spójne z innymi dokumentami strategicznymi szczebla wyższego, a w szczególności ze Strategią Rozwoju Kraju oraz z dokumentami przyjętymi na szczeblu regionalnym i lokalnym. W związku z powyższym przedstawianie alternatywnych rozwiązań w tym kontekście nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia.

Ponadto, dokument ten ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań, w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Jako warianty alternatywne dla zaplanowanych przedsięwzięć można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni. Konsekwencje związane z brakiem realizacji Programu mogłyby być znacznie dotkliwsze dla środowiska i ludzi. Pewnym jest, iż rozwiązanie alternatywne polegające na braku realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” wpłynie negatywnie na wszystkie komponenty środowiska, ponieważ jak wykazano w niniejszej prognozie, zadania zaplanowane do realizacji w ramach POŚ oddziaływać będą w sposób pozytywny stały i długoterminowy na poszczególne komponenty środowiskowe (zaniechanie ich realizacji pogorszy stan środowiska na terenie powiatu).

Trudności jakie mogą być związane z realizacją niektórych zadań określonych w Programie to przede wszystkim wysokie koszty realizacji poszczególnych zadań oraz trudności w pozyskaniu odpowiednich środków

na ten cel, niedotrzymanie ustalonych terminów realizacji zadań, możliwość wystąpienia konfliktów społecznych oraz trudności w pozyskaniu terenów pod poszczególne inwestycje.

Główną trudnością napotkaną przy sporządzaniu niniejszej Prognozy był stopień ogólności zapisów analizowanego Programu. Nie znając zakresu i lokalizacji koniecznych do wykonania w ramach konkretnych działań inwestycji, nie można dokonać konkretnej i szczegółowej oceny oddziaływania.

W związku z powyższym wszelkie analizy oddziaływań mają charakter ogólny i opierają się w dużej mierze na teoretycznej możliwości wystąpienia negatywnych lub pozytywnych oddziaływań. Dlatego też należy zakładać, że wszelkie sformułowane wnioski odnośnie możliwości wystąpienia możliwego negatywnego oddziaływania, powinny być zweryfikowane na etapie wykonywania szczegółowych analiz np. na etapie przygotowywania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji środowiskowych.

Wśród wielu możliwych źródeł finansowania inwestycji, jednostki samorządowe, każdorazowo i indywidualnie powinny dopasowywać system możliwości finansowania, do danej inwestycji i przedsięwzięcia.

14 SPIS TABEL

Tabela 1.	Analiza zgodności celów „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” z dokumentami nadrzędnymi.....	15
Tabela 2.	Etapy procedury strategicznej oceny oddziaływania POŚ	28
Tabela 3.	Wskaźniki realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032”	30
Tabela 4.	Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM _{2,5}) – strefa łódzka i aglomeracja łódzka.....	36
Tabela 5.	Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin – strefa łódzka.....	40
Tabela 6.	Wyniki GPR 2020/2021 dla odcinków dróg przebiegających przez obszar powiatu pabianickiego.....	42
Tabela 7.	Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych w punktach pomiarowych zlokalizowanych w powiecie pabianickim.....	47
Tabela 8.	Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.) dla JCWP położonych w obrębie powiatu pabianickiego.....	50
Tabela 9.	Długość sieci wodociągowej w gminach powiatu pabianickiego i powiecie pabianickim ogółem	58
Tabela 10.	Ocena jakości wody poszczególnych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w latach 2023-2024.....	59
Tabela 11.	Zużycie wody w m ³ na 1 mieszkańca w latach 2022-2024 w poszczególnych gminach powiatu pabianickiego.....	60
Tabela 12.	Długość sieci kanalizacyjnej w gminach powiatu pabianickiego i powiecie pabianickim ogółem	61
Tabela 13.	Złoża zlokalizowane na obszarze powiatu pabianickiego	63
Tabela 14.	Obszary górnicze w powiecie pabianickim	65
Tabela 15.	Zestawienie wyników badań gleb z terenu powiatu pabianickiego z lat 2023-2024.....	68
Tabela 16.	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w powiecie pabianickim w latach 2022-2024 (w tonach).....	71
Tabela 17.	Liczba pomników przyrody w poszczególnych gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024.....	79
Tabela 18.	Wykaz zabytków wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych woj. łódzkiego (stan na dzień: 09.06.2025)	84
Tabela 19.	Wykaz zabytków archeologicznych – obszar powiatu pabianickiego	86
Tabela 20.	Matryca wpływu działań przedstawionych w Programie na poszczególne elementy środowiska	92
Tabela 21.	Typowe negatywne oddziaływania środowiskowe występujące na etapie realizacji przedsięwzięć o charakterze budowlanym (budowa/rozbudowa/przebudowa infrastruktury liniowej oraz obiektów budowlanych)	113
Tabela 22.	Analiza możliwości nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry dla zidentyfikowanych jednolitych części wód z terenu powiatu pabianickiego.....	120
Tabela 23.	Analiza i ocena w jaki sposób zapisy Rozporządzenia (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. zostały uwzględnione w projekcie POŚ.....	124

Tabela 24. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań środowiskowych	127
--	-----

15 SPIS WYKRESÓW

Wykres 1	Ludność powiatu pabianickiego w latach 2021-2024	34
Wykres 2	Długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) w powiecie pabianickim w latach 2023-2024	59
Wykres 3	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w powiecie pabianickim w latach 2023-2024	62
Wykres 4	Odczyn pH zbadanych w latach 2022-2023 gleb	68
Wykres 5	Wyniki dotyczące potrzeby wapnowania	69
Wykres 6	Zasobność zbadanych gleb w fosfor	69
Wykres 7	Zasobność badanych gleb w potas	69
Wykres 8	Zasobność badanych gleb w magnez	69
Wykres 9	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów (w %) w powiecie pabianickim w latach 2017-2024	71

16 SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1	Gminy powiatu pabianickiego oraz położenie omawianej jednostki na tle województwa łódzkiego	34
Rysunek 2	Statystyka stężeń BaP średnia roczna [ng/m^3] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024	37
Rysunek 3	Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego B(a)P w pyłe zawieszonym PM ₁₀ , określonego	38
Rysunek 4	Zasięg obszaru przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla O ₃ , określonego ze względu na	39
Rysunek 5	Statystyka stężeń PM _{2,5} średnia roczna [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] max w gminach powiatu pabianickiego w latach 2023-2024	40
Rysunek 6	Drogi krajowe oraz wojewódzkie w powiecie pabianickim	41
Rysunek 7	Podobszary ograniczonego użytkowania dla lotniska wojskowego Łask na tle powiatu pabianickiego	46
Rysunek 8	JCWP rzeczne (zlewnie) na obszarze powiatu pabianickiego	48
Rysunek 9	JCWPd z obszaru powiatu pabianickiego	53
Rysunek 10	Obszary zagrożenia powodziowego 0,2% (raz na 500 lat) w powiecie pabianickim	54
Rysunek 11	Wynikowe (łącznie) zagrożenie suszą w powiecie pabianickim	55
Rysunek 12	Zagrożenie suszą rolniczą w powiecie pabianickim	55
Rysunek 13	Zagrożenie suszą hydrologiczną w powiecie pabianickim	56
Rysunek 14	Zagrożenie suszą hydrogeologiczną w powiecie pabianickim	56
Rysunek 15	Korzystający z wodociągu (w %) wg stanu na 31.12.2023 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie	58
Rysunek 16	Zużycie wody w gminach powiatu pabianickiego – zmiana w latach 2022-2024 - porównanie	60
Rysunek 17	Korzystający z kanalizacji (w %) wg stanu na 31.12.2023 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie	61
Rysunek 18	Lokalizacja oczyszczalni ścieków komunalnych i bytowych w powiecie pabianickim	63
Rysunek 19	Lokalizacja udokumentowanych złóż kopalin na terenie powiatu pabianickiego	65
Rysunek 20	Lokalizacja obszarów górniczych w powiecie pabianickim	66
Rysunek 21	Tereny górnicze w powiecie pabianickim	67

<i>Rysunek 22</i>	<i>Masa wyrobów zawierających azbest pozostałych do unieszkodliwienia (w tonach) w poszczególnych gminach powiatu pabianickiego</i>	<i>73</i>
<i>Rysunek 23</i>	<i>Rezerwaty przyrody w powiecie pabianickim.....</i>	<i>74</i>
<i>Rysunek 24</i>	<i>Obszary chronionego krajobrazu w powiecie pabianickim.....</i>	<i>75</i>
<i>Rysunek 25</i>	<i>Obszar Natura 2000 w powiecie pabianickim.....</i>	<i>77</i>
<i>Rysunek 26</i>	<i>Użytki ekologiczne w powiecie pabianickim</i>	<i>78</i>
<i>Rysunek 27</i>	<i>Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe w powiecie pabianickim</i>	<i>79</i>
<i>Rysunek 28</i>	<i>Pomniki przyrody w powiecie pabianickim.....</i>	<i>80</i>
<i>Rysunek 29</i>	<i>Podział obszaru powiatu pabianickiego na Nadleśnictwa</i>	<i>81</i>
<i>Rysunek 30</i>	<i>Rozmieszczenie terenów leśnych i zadrzewionych w powiecie pabianickim.....</i>	<i>82</i>
<i>Rysunek 31</i>	<i>Lesistość (w %) wg stanu na 31.12.2024 r. w gminach powiatu pabianickiego – porównanie</i>	<i>82</i>

ZAŁĄCZNIK – OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Poznań, dnia 8.10.2025 r.

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.) oświadczam, że będąc autorem Prognozy oddziaływania na środowisko do projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Pabianickiego na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

**KAMIL NABAGŁO
O ŚRODOWISKU**
ul. Wierzbicice 37a/6, 61-558 Poznań
tel. 690-275-253
e-mail: kamilnabaglo@osrodowisku.com
strona internetowa: www.osrodowisku.com
NIP: 5571640474
REGON: 521700671

Kamil Nabagło
Kamil Nabagło o środowisku